

КОМПАНИЈА ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ А.Д.О. БЕОГРАД

**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје
31. децембар 2023. године**

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ И ИНФОРМАЦИЈЕ

Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (у даљем тексту: „Матично друштво“ или „Компанија“), као матично правно лице групације правних лица наведених у даљем тексту (заједно у даљем тексту: „Група“), је правно лице организовано као јавно акционарско друштво за обављање послова из делатности осигурања и других послова у складу са законом. Акције Матичног друштва листиране су на организованом тржишту – Београдска берза, Београд.

Седиште Матичног друштва је у Београду, Македонска улица бр. 4. Матични број Компаније је 07046898, а Порески идентификациони број (ПИБ) је 100001958.

Компанија је правни следбеник Компаније „Осигурање Дунав“ д.д. Београд организоване Одлуком Скупштине Деоничарског друштва за осигурање „Дунав“ усвојеној на IX седници одржаној 26. априла 1994. године и уписаној у регистар Привредног суда, у Београду, решењем IV-Fi бр. 9281/94, од 1. септембра 1994. године, а која је решењем Привредног суда у Београду II-Fi бр. 7821/97, регистарски уложак 4-01-00, од 3. јула 1997. године регистрована као акционарско друштво у складу са Законом о осигурању имовине и лица.

Решењем Агенције за привредне регистре у Београду, број 1992/2005 од 2. марта 2005. године, Компанија је преведена у Регистар привредних субјеката и регистрована као акционарско друштво за осигурање.

Компанија је организована у складу са Законом о осигурању („Службени гласник РС“ бр. 139/2014 и 44/2021) и Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 36/2011, 99/2011 и 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 и 109/2021). Народна банка Србије је издала Решење Г. бр. 2959 од 25. априла 2016. године којим се утврђује да је Компанија ускладила своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању и испунила услове који су прописани за обављање свих врста животних осигурања и свих врста неживотног осигурања из члана 8. и 9. Закона.

У циљу стицања добити, Компанија обавља делатност коју чине следећи послови осигурања за које је Компанија добила дозволу Народне банке Србије:

- **Послови животних осигурања:** (а) осигурање живота, (б) осигурање за случај венчања и рођења, (в) рентно осигурање, (г) допунско осигурање уз осигурање живота, (д) животна осигурања наведена под. (а), (б), (в) ове тачке везана за јединице инвестиционих фондова, (ђ) тонтине, које представљају осигурање у коме се осигураници договоре да ће заједнички капитализовати своје доприносе и тако капитализовану имовину поделити између оних осигураника који доживе одређену старост, односно између наследника умрлих осигураника, (е) осигурање с капитализацијом исплате, које се заснива на актуарским обрачунима и у коме осигураник као замену за једнократну или периодичну уплату премије прима исплате у одређеној висини и у одређеном периоду.
- **Послови неживотних осигурања:** (а) осигурање од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, које гарантује непосредно или посредно испуњење обавеза дужника, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.

Компанија своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје делатности, у складу са утврђеном пословном политиком. Послови из делатности Компаније обављају се у Генералној дирекцији и гранцима Компаније - Главним филијалама осигурања.

У Генералној дирекцији обављају се послови из делатности осигурања, као и други послови у складу са законом, а који су од интереса за Компанију као целину. У Генералној дирекцији организује се, контролише и координира процес рада у области осигурања (за неживотна осигурања; за продају неживотних осигурања; за продају животних осигурања; за накнаду штета), као и у области финансијских послова, послова логистике, правних послова, послова из области људских ресурса, информатике, интерне ревизије, интерне контроле и контроле усклађености пословања, актуарских послова, послова управљања ризицима солвентности и послова маркетинга, као и послова комуникације и бриге о клијентима.

Компанија послује на целој територији Републике Србије, преко мреже коју чини 29 главних филијала осигурања неживота које су груписане у пет региона. Продајна мрежа животних осигурања своју делатност обавља преко једне главне филијале у оквиру које су образоване ниже организационе јединице.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Компанија као матично правно лице и њена зависна правна лица баве се пружањем услуга осигурања, саосигурања и реосигурања имовине и лица и пружањем других услуга у осигурању грађанима и правним лицима, те осталим регистрованим делатностима. Група у свом саставу има осам зависних правних лица и то:

- **„Дунав Ре“ а.д.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав Ре“), МБ: 07046901, седиште: Булевар Краља Александра 18, Београд. Дана 1. јула 1977. године основано је друштво под називом Заједница реосигурања „Дунав Ре“, а 1. октобра 1990. године извршена је трансформација у деоничко друштво. „Дунав Ре“ је регистрован у Агенцији за регистрацију привредних субјеката под бројем 43206 дана 22. јула 2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања. „Дунав Ре“ се бави преузимањем у реосигурање, односно ретроцесију ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава (активни послови) и предајом у ретроцесију домаћим и иностраним реосигуравајућим друштвима вишкова ризика преузетих у реосигурање (пасивни послови).
- **„Дунав Турист“ д.о.о. Златибор у ликвидацији** (у даљем тексту: „Дунав турист“), МБ: 17130706, седиште: Рујанска бб, Златибор. Дана 28. фебруара 1996. године основано је Хотелско туристичко друштво „Дунав турист“ д.о.о. Златибор у складу са Одлуком Управног одбора Компаније, број: 294-95 од 27. децембра 1995. године, а уписано у регистар Трговинског суда у Београду под бројем: 1-76164-00. Решењем Агенције за привредне регистре број: 26766 од 23. јуна 2005. године, друштво „Дунав турист“ д.о.о. Златибор је преведено у Регистар привредних субјеката. У складу са Уговором о спајању уз припајање бр. 27776/10 од 30. септембра 2010. године и Решењем Агенције за Привредне регистре бр. БД137920/2010 од 10. децембра 2010. године, извршена је статусна промена спајања уз припајање друштва „Дунав Трговина“ (МБ: 06539793) друштву „Дунав турист“. Основна делатност предузећа „Дунав турист“ је хотелијерство и туризам.

На основу члана 524. и одредбе члана 525. Закона о привредним друштвима у складу са чланом 20. став 1. тачка 8 и 9 Уговора о оснивању „Дунав турист“ д.о.о. Златибор, Скупштина „Дунав турист“ д.о.о. Златибор на ХХИХ вандредној седници одржаној дана 29.09.2023. године донела је одлуку о покретању поступка ликвидације над привредним друштвом „Дунав турист“ д.о.о. Златибор. Одлука о покретању поступка ликвидације је регистрована у Агенцији за привредне регистре 03.10.2023. године.

- **„Дунав Ауто“ д.о.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав ауто“), МБ: 17233777, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком Управног одбора Компаније од 25. фебруара 1999. године. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије број 1546/2005 од 16. фебруара 2005. године, предузеће је уписано у Регистар Привредних субјеката, а основна делатност је технички прегледи моторних возила.
- **„Дунав Ауто логистика“ д.о.о. Београд** (у даљем тексту: „Дунав ауто логистика“), МБ: 21391646, седиште: Благоја Паровића 19, Београд, је друштво основано Одлуком УОП-III: 1186-2018 од 31. маја 2018. године повезаног правног лица „Дунав ауто“. Решењем Агенције за привредне регистре Републике Србије број БД 47625/2018 од 1. јуна 2018. године, предузеће је уписано у Регистар Привредних субјеката, а претежна делатност су техничко испитивање и анализе.
- **„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд** (у даљем тексту: „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом), МБ: 17411233, седиште: Кнез Михаилова 10/V, Београд, је 8. марта 2007. године од стране Народне Банке Србије добило дозволу за оснивање и организовање друштва за управљање добровољним пензијским фондом, што је регистровано у Регистру привредних субјеката АПР 14. марта 2007. године под бројем БД 13170/2007. Основна делатност „Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом је обављање послова пензијског осигурања као и адекватно управљање расположивим средствима пензијског фонда (пласирање): „Дунав“ добровољни пензијски фонд.
- **„Dunav Stockbroker“ а.д. Београд** (у даљем тексту: „Dunav Stockbroker“), МБ: 17170724, седиште: Коларчева 7, Београд, је основан 7. октобра 1997. године. У децембру 2011. године, Компанија постаје једини власник предузећа „Dunav Stockbroker“, Решењем Агенције за привредне регистре бр. БД 153353/2011 од 15. децембра 2011. године. Основна делатност „Dunav Stockbroker“-а је посредовање на финансијском тржишту у куповини или продаји хартија од вредности у туђе име и за туђ рачун, као и у своје име и за свој рачун. Поред наведеног, предузеће обавља и следеће послове: пружање саветодавних услуга у вези са емисијом и трговином хартијама од вредности, чување хартија од вредности и друге послове у вези са трговином хартија од вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

- **„Дунав осигурање“ а.д.о. Бања Лука, Република Српска** (у даљем тексту „Дунав осигурање“ Бања Лука), МБ:01431471, седиште: Веселина Маслеше 28, Бања Лука, Република Српска, је правни следбеник предузећа „Косиг Дунав осигурање“ Бања Лука које је основано 18. децембра 1991. године. „Дунав осигурање“ Бања Лука се бави осигурањем имовине и лица и осталим пословима осигурања за које је добило сагласност Агенције за осигурање Републике Српске, између осталог у подручје пословања овог повезаног правног лица такође спадају активности пласирања слободних новчаних средстава осигурања и помоћне делатности за осигурање и пензијске фондове. Директно учешће Матичног друштва у „Дунав осигурању“ Бања Лука износи 8,40%, а посредно учешће преко учешћа „Dunav Stockbroker“ износи 81,54 % што чини укупно 89,94%.
- **„Дунав Ауто“ д.о.о. Бања Лука, Република Српска** (у даљем тексту: „Дунав ауто“ Б. Лука), МБ:11068324, седиште: Југ Богданова бб, Бања Лука, Република Српска, је повезано правно лице „Дунав осигурања“ Бања Лука, а на основу одлуке број 1526/2010. године од 10. августа 2010. године. Основна делатност „Дунав Ауто“ Бања Лука је вршење техничких прегледа моторних возила и на тај начин пробијање на тржиште осигурања нарочито на подручју осигурања моторних возила.

Укупан основни капитал Компаније чини акцијски капитал при чему је већински власник акцијског капитала Република Србија са 76,7% капитала.

Група је током 2023. године имала закључене уговоре са 52 посредника за животна и 80 за неживотна осигурања, 34 заступника за животна осигурања и 86 заступника за неживотна осигурања на територији Републике Србије, док је на територији Републике Српске и федерације БиХ имала закључен уговоре са 22 посредника и 18 заступника за неживотна осигурања. Такође, Група је у току 2023. године имала закључених 243 уговора о заступању у складу са чланом 113. Закона о осигурању и 427 уговора са техничким прегледима са правним лицима и предузетницима не територији Републике Србије.

Просечан број запослених Групе на основу стања на крају сваког месеца у 2023. години износи 3.691 (2022. година: 3.722 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Обим и основа за консолидовање

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (матичног правног лица) и следећих зависних правних лица у земљи и иностранству (заједно: „Група“):

Бр.	Назив зависног правног лица	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
		% учешћа	% учешћа
1	„Дунав Ре“	87,12%	87,12%
2	„Дунав турист“ у ликвидацији	99,78%	95,73%
3	„Дунав ауто“	100,00%	100,00%
4	„Дунав“ ДЗУ добровољним пензијским фондом	100,00%	100,00%
5	„Dunav Stockbroker“	100,00%	100,00%
6	„Дунав осигурање“ Бања Лука	89,94%	89,94%
7	„Дунав ауто“ Бања Лука	89,94%	89,94%
8	„Дунав ауто логистика“	100,00%	100,00%

Консолидовани финансијски извештаји представљају финансијске извештаје Групе презентоване као извештај јединственог економског ентитета. Група има контролу над правним субјектом онда када има моћ над правним лицем у које је инвестирано, ако је изложена ризику од инвестирања, односно када има право на варијабилни принос по основу свог ангажовања у том правном субјекту, те може да утиче на принос по основу овлашћења која има у том правном субјекту.

Зависна правна лица се у целости консолидују од дана када се контрола пренесе на Групу, а искључују из консолидације од дана када наведена контрола престане.

Све трансакције између чланица Групе, салда и сви нереализовани приходи и расходи по основу међусобних трансакција су елиминисани приликом састављања консолидованих финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Група је саставила консолидоване финансијске извештаје коришћењем једнообразних рачуноводствених политика за сличне трансакције и остале догађаје под сличним околностима. Ако је чланица Групе за сличне трансакције и догађаје у сличним околностима користила рачуноводствене политике различите од рачуноводствених политика Компаније (као матичног правног лица), извршене су одговарајуће корекције приликом састављања консолидованих финансијских извештаја. Финансијски извештаји Матичног друштва и зависних правних лица коришћени у састављању приложених консолидованих финансијских извештаја сачињени су на исти извештајни датум.

2.2. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извештаја

Група је у обавези да примењује прописе матичног правног лица односно у складу са тим, да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021), Законом о осигурању (Службени гласник РС, 139/2014 и 44/2021), Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023), Одлука о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Група, је обавези да примењује превод Међународних стандарда финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија ("Министарство").

Превод МСФИ који утврђује и објављује Министарство чине основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења.

На ове финансијске извештаје је примењено Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) број: 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 123/2020 и 125/2020). Преведени стандарди утврђени наведеним решењем примењују се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, осим МСФИ 9 Финансијски инструменти, који се примењује на Друштва за осигурање од 1. јануара 2023. године у складу са Одлуком Народне банке Србије о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва та осигурање и Одлуком Народне банке Србије у контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру друштва за осигурање, обе објављене у Службеном гласнику РС бр. 115-2023 од 26. децембра 2023. године.

Ефекти који проистичу из имплементације МСФИ 9 обелодањени су у Напомени број 3 и у напомени **51.3.1** у делу Кредитни ризик.

С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене финансијске извештаје. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Приликом састављања ових финансијских извештаја, Друштво није применило МСФИ и МРС који у својим одредбама дозвољавају ранију примену нити је применило стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Компанија је у обавези да саставља консолидоване финансијске извештаје за Групу за годину која се завршава 31. децембра 2023. године, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије и исте достави Агенцији за привредне регистре до краја априла 2024. године.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Група је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивала рачуноводствене политике обелодањене у Напомени 3.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

У складу са Законом о рачуноводству, консолидовани финансијски извештаји Групе су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну и функционалну валуту у Републици Србији.

2.3. Упоредни подаци

Рачуноводствене политике и процене које се тичу признавања и вредновања средстава и обавеза коришћене приликом састављања ових консолидованих финансијских извештаја су конзистентне са рачуноводственим политикама и проценама примењеним приликом састављања годишњих финансијских извештаја Друштва за 2022. годину осим у делу који се односи на прву примену МСФИ 9 Финансијски инструменти у оквиру рачуноводствених прописа применљивих за друштва за осигурање у Републици Србији.

Група је искористила опцију изузећа којом се дозвољава да се не коригују упоредни подаци за претходне године по основу промена које се односе на класификацију и вредновање финансијских средстава и финансијских обавеза, као и обезвређење по том основу. Разлике у књиговодственим вредностима финансијских средстава и финансијских обавеза које проистичу из захтева МСФИ 9 примењивих у оквиру рачуноводствених прописа у Републици Србији, у односу на период пре примене, признате су у оквиру капитала односно позиције нераспоређене добити, на дан 1. јануара 2023. године и то као корекција почетног стања. Последишно, упоредни подаци приказани за 2022. годину не одражавају захтеве МСФИ 9 примењивих у оквиру рачуноводствених прописа у Републици Србији, и нису упоредиве са подацима приказаним за 2023. годину.

Додатно, Одлуком Народне банке Србије о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање (објављена у Службеном Гласнику РС бр. 115/2023 од 26.12.2023. године) предвиђено је:

- Да се у оквиру позиције Остали расходи по основу инвестиционе активности и приказује и део трошкова спровођења осигурања који су претходне године били приказивани у оквиру позиције Остали трошкови спровођења осигурања.
- Да се у оквиру позиције Остали трошкови прибаве приказује део трошкова амортизације који се односи на прибаву, док су претходне године целокупни трошкови амортизације били приказани као Трошкови управе.

2.4. Начело сталности пословања

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Група наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

2.5. Коришћење процењивања

Презентација консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примењују у Републици Србији захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања консолидованих финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања консолидованих финансијских извештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

У даљем тексту наведене су кључне процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године.

Исправка вредности потраживања

Група врши процену наплативости потраживања, као и обрачун исправке вредности за сва сумњива и спорна потраживања, а на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне обавезе.

Процена је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Руководство верује да није потребна додатна исправка вредности потраживања осим оне која је формирана у приложеним консолидованим финансијским извештајима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Процене везане за формирање техничких резерви

Најзначајније процене везане за финансијске извештаје Групе односе се на формирање техничких резерви. Група има опрезан приступ формирању резерви и примењује прописе Народне банке Србије и Агенције за осигурање Републике Српске. Група запошљава овлашћене актуаре који су задужени, између осталог и за обрачун техничких резерви.

Основне претпоставке коришћене при обрачуна математичке резерве осигурања живота и Лат теста су у напмени 38.1 док су претпоставке у вези са обрачуном резервисаних штета обелодањене у напмени 46.

Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Група примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

Процена фер вредности некретнина и инвестиционих некретнина

Фер вредности грађевинских објеката класификованих као некретнине, односно као инвестиционе некретнине, процењује се од стране квалификованих проценитеља. Матично друштво је на дан 31.12.2023. вршило процену свих некретнина док је у Дунав осигурању из Бања Луке процена свих некретнина спроведена претходне године. У току 2023. године процењиване су само инвестиционе некретнине које су биле предмет куповине.

Детаљи у вези резултата анализе као и примењених метода процене, обелодањени су у Напоменама 28 и 29. уз консолидоване финансијске извештаје.

Класификација финансијских средстава

Група процењује пословни модел у оквиру којег се држе финансијска средства. Такође, Група процењује да ли уговорени новчани токови финансијских средстава представљају само плаћања камате и главнице (Напомена 3.4).

2.6. Извештавање по сегментима

Основни извештајни сегменти Групе су пословни сегменти, односно посебно организовани сегменти за поједине врсте послова осигурања којима се бави. Основни извештајни сегменти су приказани у складу са Законом о осигурању и Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање и то су:

- (а) Животна осигурања збирно, а посебно и:
 - осигурање живота; и
 - животна осигурања осим осигурања живота.
- (б) Неживотна осигурања збирно, а посебно и:
 - осигурање од последица незгоде и добровољно здравствено осигурање;
 - осигурање возила;
 - осигурање пловних објеката и транспорта;
 - осигурање ваздухоплова;
 - имовинска осигурања;
 - осигурање од одговорности;
 - осигурање кредита и јемства; и
 - неживотна осигурања која нису сврстана у подгрупе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Група конзистентно примењује усвојене рачуноводствене политике у свим периодима презентираним у консолидованим финансијским извештајима, осим у делу који се односи на прву примену МСФИ 9 Финансијски пласмани које је Друштво иницијално применило од 01. јануара 2023. године.

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Групе на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2023. године. Група је за потребе боље презентације кориговало у одређеним сегментима упоредне податке. Основне рачуноводствене политике примењене код састављања поједначних финансијских извештаја наведене су даље у тексту.

МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ дефинише захтеве за признавање и вредновање финансијских средстава, финансијских обавеза. Заменио је претходно важећи рачуноводствени стандард МРС 39 „Финансијски инструменти: обелодањивање и признавање“. МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ бави се кредитним обезвређивањем финансијских инструмената и базира се на три стуба:

1. Класификација и мерење,
2. Израчунавање обезвређења и
3. Рачуноводствени третман инструмената за заштиту ризика.

Руководство Групе је извршило процену утицаја примене стандарда на финансијске извештаје, процена је да примена неће имати значајан утицај на финансијске извештаје Групе. Одмеравање по почетном признавању се променило након примене МСФИ 9 због чега је било потребе за кориговањем почетног стања нераспоређеног добитка.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

У наредној табели је приказана првобитна класификација у складу са МРС 39 и нова категорија за одмеравање за сваку класу финансијских средстава и финансијских обавеза на дан 01. јануар 2023. године.

Назив позиције из скраћеног биланса	Врста финансијског средства или обавезе	МРС 39	МСФИ 9	Књиговодствена вредност МРС 39	Књиговодствена вредност МСФИ 9
Дугорочни финансијски пласмани	Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности	Амортизована вредност	Амортизована вредност	59.976	59.809
Дугорочни финансијски пласмани	Остали дугорочни финансијски пласмани	Амортизована вредност	Амортизована вредност	1.138	1.104
Потраживања*	Потраживања	Амортизована вредност	Амортизована вредност	277.394	277.394
Финансијски пласмани	Дужничке хартије од вредности	Фер вредност кроз капитал	ФВОЦИ**	25.523.823	25.523.823
Финансијски пласмани	Власничке хартије од вредности	Фер вредност кроз капитал	ФВОЦИ**	320.516	320.516
Финансијски пласмани	Краткорочни депозити код банака	Амортизована вредност	Амортизована вредност	8.235.831	8.221.414
Финансијски пласмани	Остали краткорочни финансијски пласмани	Амортизована вредност	Амортизована вредност	202.163	197.558
Готовински еквиваленти и готовина	Готовински еквиваленти и готовина	Амортизована вредност	Амортизована вредност	2.269.200	2.266.254
Књиговодствена вредност финансијских средстава на дан 31.12.2022.				36.890.041	36.867.872
Дугорочне обавезе		Амортизована вредност	Амортизована вредност	203.059	203.059
Краткорочне обавезе		Амортизована вредност	Амортизована вредност	4.107.022	4.107.022
Књиговодствена вредност финансијских обавеза на дан 31.12.2022.				4.310.081	4.310.081

* Део потраживања који се не односи на потраживања из послова реосигурања

** У складу са МСФИ 9, ефекат обезвређења дужничких хартија ФВОЦИ признају се кроз остали резултат и биланс успеха, и њима се не умањује књиговодствена вредност хартија у билансу стања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Класификација и вредновање финансијских средстава и финансијских обавеза:

- Финансијска средства која се одмеравају по амортизованој вредности,
- Финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз остали резултат и
- Финансијска средства која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха.

Класификација финансијских средстава у складу са МСФИ 9 се заснива на бази пословног модела за управљање финансијским средствима и карактеристикама уговорених токова готовине финансијског средства.

Овим стандардом су елиминисане претходне категорије финансијских средстава у складу са МРС 39 (средства која се држе до доспећа, средства која се воде кроз биланс успеха, средства расположива за продају и кредити и потраживања).

У складу са МСФИ 9, ако хибридан уговор садржи матични уговор који је средство у оквиру делокруга МСФИ 9, на цео хибридни уговор се примењују захтеви за класификацију финансијских средстава.

Умањење вредности финансијских средстава

МСФИ 9 уводи ревидирани модел обезвређења финансијске имовине који се заснива на бази очекиваног кредитног губитка, а не на прошлим губицима.

Модел насталог губитка из МРС 39 је признавао губитак по финансијском инструменту тек када се појави објективни доказ о умањењу вредности финансијског инструмента као на пример кашњење у плаћању обавеза, финансијске потешкоће дужника, отварање предстечајног/стечајног поступка, ликвидације дужника и сл. Овај приступ је резултат имао доста касно признавање губитака у финансијским извештајима. Насупрот томе, модел очекиваних кредитних губитака захтева процену могућих губитака од умањења вредности финансијских инструмената пре погоршања финансијске и кредитне способности дужника тј. да се вредносно усклађење признаје пре него што је дошло до насталих губитака. На сваки дан биланса је потребно размотрити тренутне услове и будућа привредна кретања, која су доступна у тренутку израде финансијских извештаја како би се пројектовали очекивани кредитни губици.

На основу свега наведеног применом модела обезвређења финансијске имовине у складу са МСФИ 9 очекује се повећање вредности обезвређења. Група је утврдила да је примена МСФИ 9 утицала на додатни износ обезвређења на дан 01. јануар 2023. године на начин како је то приказано у табели ефекти на нераспоређену добит по групама финансијских средстава.

Ред. бр.	Назив	Очекивани кредитни губици по МСФИ 9
1	Очекивани кредитни губици по МСФИ 9 дужничких ХОВ по амортизованој вредности	201
2	Очекивани кредитни губици по МСФИ 9 дужничких ХОВ кроз остали резултат	50.856
3	Очекивани кредитни губици по МСФИ 9 готовине	2.946
4	Очекивани кредитни губици по МСФИ 9 осталих краткорочних финансијских пласмана	4.605
5	Очекивани кредитни губици по МСФИ 9 орочених депозита	14.417
	Укупно	73.025

3.1. Некретнине, опрема и инвестиционе некретнине

3.1.1. Некретнине и опрема које служе за обављање делатности

Земљишта, грађевински објекти и опрема су материјална средства која Група држи за пружање услуга или у административне сврхе и за која се очекује да ће се користити дужи од једног обрачунског периода. Почетно признавање врши се по набавној вредности.

Након почетног признавања, земљишта и некретнине се исказују по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштену (фер) вредност на дан ревалоризације (процене), умањену за укупан износ исправке вредности по основу обрачунате амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења, све у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Процена фер вредности земљишта и некретнина врши се довољно често, односно када год постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. У сваком случају, процена земљишта и некретнина се врши сваке три године од стране овлашћеног процењивача, у складу са Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање.

Након почетног признавања сва средства опреме (изузев уметнина) исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења, односно применом основног поступка предвиђеног рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Након почетног признавања, уметничка дела (уметничке слике) која нису набављена или се држе у циљу стицања добити, исказују се по ревалоризованим вредностима, које изражавају њихову поштenu (фер) вредност на дан ревалоризације. Процена уметничких дела се врши регуларно када постоје индиције да се њихова фер вредност разликује од књиговодствене вредности. Амортизација уметничких дела се не обрачунава.

Амортизација

За обрачун амортизације некретнина и опреме, примењује се пропорционални метод. Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са пореским прописима.

Основицу за обрачун амортизације чини набавна вредност (за средства која се вреднују применом основног поступка) односно ревалоризована набавна вредност (за средства која се вреднују применом алтернативног поступка), по одбитку процењене преостале вредности средстава на крају процењеног века коришћења. Ако је преостала вредност средстава безначајна, сматра се да је једнака нули.

Стопе амортизације које су биле у примени за обрачун амортизације за 2023. и 2022. годину дате су у наставку (у %):

	2023.	2022.
Грађевински објекти	1,30 - 100,00%	1,30 - 100,00%
Рачунарска опрема	20,00%	20,00%
Возила	16,67%	16,67%
Остала опрема	7,00 - 33,33%	7,00 - 33,33%

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 и 118/2021), Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Службени гласник РС“, бр. 116/2004, 99/2010, 104/2018 и 8/2019) и Правилником о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе („Службени гласник РС“, бр. 93/2019), што резултира у одложеним порезима

Група на крају сваке пословне године у којој не врши процену некретнина, са ревалоризационих резерви преноси у нераспоређену добит део ревалоризационих резерви који представља разлику између амортизације засноване на ревалоризационој књиговодственој вредности средстава и амортизације засноване на првобитној набавној вредности средстава.

3.1.2. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграде – или делови зграда – или и једно и друго), које Група (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите делатности или продаје у оквиру редовног пословања.

Почетно одмеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вредности која укључује трошкове трансакције. Након почетног признавања, накнадно одмеравање инвестиционе некретнине врши се према методу поштене (фер) вредности. Повећање фер тржишне вредности исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године**3.2. Некретнине и опрема са правом коришћења**

Некретнине и опрему са правом коришћења чине средства којима се располаже на основу уговора о закупу, а у складу са одредбама МСФИ 16 (Лизинг).

Краткорочни закупи, закупи са варијабилним износима закупнина непокретности и опреме и закупи мале вредности чија је појединачна вредност имовине мања од 5.000 УСД не подлежу примени стандарда.

Почетно признавање предмета лизинга, Група као корисник лизинга признаје као имовину са правом коришћења. На датум почетка лизинга, имовина са правом коришћења одмерава се по набавној вредности која укључује почетно одмерене обавезе, сва плаћања по основу лизинга извршена на дан или пре првог дана лизинга умањена за све примљене подстицаје, све почетне директне трошкове које је узроковао корисник лизинга и процењене трошкове демонтаже и уклањања имовине која је предмет лизинга. МСФИ 16 као дисконту стопу предвиђа стопу садржану у уговору о лизингу, односно инкременталну стопу задужења уколико ова стопа није предвиђена уговором. Као инкременталну каматну стопу, Група користи каматну стопу коју би плаћала на кредит код пословне банке, за набавку исте или сличне опреме која је предмет уговора о закупу.

Након почетног признавања, накнадно одмеравање средстава врши се у складу са одредбама МСФИ 16 (Лизинг), што укључује обрачун амортизације.

Амортизација средстава која су предмет лизинга обрачунава се по истом методу по коме се обрачунава амортизација средстава која су у власништву Групе и чини расход периода.

Имовина са правом коришћења амортизује се пропорционално, током краћег рока трајања закупа или процењеног корисног века имовине. Амортизација имовине са правом коришћења у обрачунском периоду обрачуната је линеарним моделом, полазећи од садашње вредности будућих обавеза по основу закупа на дан прве примене стандарда и претпостављеног веком коришћења средстава (аутомобила од 3 године и непокретности од 5 година).

Приликом наведених обрачуна узима се у обзир износ месечне закупнине без пореза на додатну вредност обзиром да третман ПДВ-а није повезан са правом на одбитак улазног пореза јер према стандарду, све активности, односно трошкови, који не доводе до трансфера робе или услуга на корисника лизинга не чине део лизинг уговора. Порез на додатну вредност представља расход периода на који се односи.

Лизинг рате су подељене на део који се односи на финансијски трошак и део који умањује обавезу по основу финансијског лизинга, тако да се постигне константна каматна стопа на преосталом делу обавезе. Финансијски трошак се исказује директно као расход периода.

С обзиром да прописана билансна шема у обрасцу биланса стања не садржи имовину са правом коришћења као посебну ставку, Група је исту приказало у оквиру некретнина, постројења и опреме (напомена 23.).

Обавезе за лизинг

На дан почетка лизинга, Група признаје обавезе за лизинг по садашњој вредности будућих плаћања по основу лизинга са стањем на дан почетка лизинга, коришћењем имплицитне дисконтне стопе која је садржана.

У случају престанка важења или раскида уговора о закупу, као и у случају замене средства (опрема), средства се искњижавају из књига по неамортизованој вредности.

Нова средства која се по основу замене уводе у књиге вреднују се по новообрачунатој набавној вредности почев од дана замене.

Приликом мерења обавеза за закуп, Група примењује инкременталну стопу задуживања. Просечна пондерисана каматна стопа која је коришћена приликом дисконта обавеза за лизинг објекта и моторних возила износи 3,67%. За обрачун дисконтованих обавеза по основу закупа моторних возила коришћена је стопа од 8,30%.

Након почетног признавања обавезе за лизинг се амортизују методом ефективне каматне стопе. Поред тога, књиговодствена вредност обавеза за лизинг се поново мери ако постоји измена, промена рока трајања лизинга, промена плаћања лизинга (нпр. промене у будућим плаћањима које су последица промене индекса или стопе коришћене за утврђивање таквих плаћања лизинга) или промена у процени опције за куповину тог основног средства. Ефекти поновног мерења обавеза за лизинг укључују се и у вредност признате имовине са правом коришћења, или се признају у билансу успеха у случају да је имовина са правом коришћења у целисти амортизована и сведена на нулу.

МСФИ 16 није имао утицаја на закупнине у којима се група може појавити као закуподавац.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

3.3. Умањење вредности материјалне имовине

На сваки датум биланса стања Група преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Група процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања, која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа.

Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности.

Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

3.4. Дугорочни финансијски пласмани и Финансијски пласмани

Политика у примени од 1.1.2023.

Финансијска средства признавање и одмеравање

Финансијска средства и обавезе се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства или обавезе која се не воде по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Групе од момента када се Група уговорним обавезама везала за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно на датум када је средство испоручено другој страни.

У складу са МСФИ 9 у зависности од пословног модела и карактеристика уговорених токова готовине, Група финансијска средства распоређује у једну од следећих категорија:

- 1) Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности;
- 2) Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха; и
- 3) Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат.

Разврставање финансијских средстава у једну од ове три категорије условљава њихово почетно признавање и накнадно вредновање.

Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности

Финансијска средства се одмеравају по амортизованој вредности ако су испуњена следећа два услова:

- а) финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ је држање финансијских средстава ради наплате уговорених токова готовине, и
- б) услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплата главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Након иницијалног признавања, накнадна одмеравања се врше по амортизованој вредности коришћењем уговорене каматне стопе, умањеној за исправку вредности по основу обезвређења и директно умањење вредности. Амортизована вредност се израчунава узимањем у обзир свих трошкова одобравања кредита као и свих попушта или премија у вези са измирењем обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат

Финансијско средство ће се одмераваати по фер вредности кроз остали укупан резултат ако су оба наведена услова испуњена:

- а) Финансијско средство се држи у оквиру пословног модела чији циљ се постиже наплатом уговорених токова готовине и продајом финансијских средстава, и
- б) услови уговора финансијског средства на назначене датуме узрокују токове готовине који су искључиво отплате главнице и камате на неизмирени износ главнице.

Након иницијалног признавања, финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат, се исказују по фер вредности. Нереализовани добици и губици по основу финансијских средстава по фер вредности кроз остали резултат евидентирају се у оквиру ревалоризационих резерви, док се финансијско средство не прода, наплати или на други начин реализује, или док то средство није обезвређено. Када се финансијска средства класификована као финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат отуђе или када им се умањи вредност, кумулиране корекције фер вредности признате у оквиру капитала књиже се у билансу успеха.

Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха

Финансијско средство се одмерава по фер вредности кроз биланс успеха осим уколико се не одмерава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали укупан резултат. Додатно, приликом почетног признавања, друштво може неопозиво да назначи финансијско средство које иначе задовољава захтеве да се одмерава по амортизованој или фер вредности кроз остали укупан резултат, по фер вредности кроз биланс успеха ако се на тај начин елиминише или се значајно смањује рачуноводствена неусаглашеност која би иначе настала.

Накнадно вредновање врши се по фер вредности која се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолиом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела.

Процена пословног модела

Пословни модел се процењује са циљем утврђивања да ли се средство са искључивим плаћањем главнице и камате класификује по амортизованој вредности или фер вредности кроз остали укупни резултат. Пословним моделом се утврђује да ли новчани токови настају из прикупљања уговорених новчаних токова, продаје финансијског средства или оба.

3.5. Учешћа у капиталу

Учешћем у контролисаном друштву сматра се улагање којим је Група стекла контролу над тим друштвом. У складу са Законом о осигурању, Група има контролно учешће у другом правном лицу када има директно или индиректно право или могућност да оствари 50% или више гласачких права у том правном лицу, односно када Група има директно или индиректно власништво над 50% или више капитала у том правном лицу, или могућност именовања натполовичне већине чланова органа управљања или надзора тог правног лица или могућност ефективног вршења контролног утицаја на управљање тим правним лицем или на његову пословну политику.

Учешћа у капиталу контролисаних правних лица исказана су по набавној вредности улагања, умањеној за акумулиране импаритетне губитке

Набавна вредност приликом стицања учешћа у капиталу не укључује трансакционе трошкове, који се могу директно приписати стицању учешћа у капиталу. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет рачуна биланса успеха у тренутку куповине/стицања.

Учешћа у капиталу осталих правних лица, за које не постоји активно тржиште и тржишне вредности, вреднују се по набавној вредности умањеној за исправку вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Политика у примени до 1.1.2023.

Финансијска средства признавање и одмеравање

Група признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту. Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Група обавезала да ће купити или продати финансијско средство.

У зависности од намере са којом су стечена, Група финансијска средства распоређује у једну од следећих категорија:

- Финансијска средства која се држе до доспећа;
- Финансијска средства намењена трговању;
- Финансијска средства расположива за продају; и
- Зајмови (кредити) и потраживања.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства осим оних која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства која се воде по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха иницијално се признају по фер вредности, а трансакциони трошкови терете трошкове пословања у билансу успеха.

Фер вредност је цена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмеравања. Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Група изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

Финансијска средства која се држе до доспећа

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Група класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове: (1) имају фиксне или одредиве исплате; (2) имају фиксно доспеће и постоји намера и могућност да се држе до доспећа.

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Групе се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Група управља и за који постоји доказ да су:

- Стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности;
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити; или

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена. Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Финансијска средства расположива за продају

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању.

Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Групе о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова.

Добици и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

3.6. Потраживања

Политика у примени од 1.1.2023.

Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованој вредности, користећи методу ефективне каматне стопе, умањење за очекиване кредитне губитке.

Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификује се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства, тј. дугорочна потраживања.

Потраживања ван уговора о осигурању подлежу умањењу вредности у складу са захтевима МСФИ 9 примењивим у оквиру рачуноводствених прописа у Републици Србији. У зависности од суштине конкретних потраживања, као и од тога на кога се иста односе, за исправку вредности се користе следећи приступи:

1. Уколико је потраживање специфицирано од једне стране за обрачун очекиваних кредитних губитака се користе подаци о стопи неизмирења обавеза објављени од напред наведених реномираних рејтинг агенција.
2. Уколико се одређена потраживања односе на више груписаних појединачних износа, као најбоља апроксимација се за обрачун очекиваних кредитних губитака користе просечне стопе исправке вредности на банкарском тржишту.

Политика у примени до 1.1.2023.

Потраживања су недериватна финансијска средства са фиксним или одређивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Почетно мерење потраживања врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању.

Накнадно вредновање потраживања врши се по амортизованој набавној вредности применом ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана. Добици и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Ако постоји објективни доказ да је настао губитак због умањења вредности потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског средства (тј. ефективној каматној стопи израчунатој приликом почетног признавања).

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је вредност ових средстава умањена по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправке вредности.

Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист биланса успеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вредности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Потраживања по основу премије осигурања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговарача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја Извршни одбор Компаније.

Уколико је потраживање исказано у страниј валути приликом почетног признавања, Група потраживање изражава у динарима, тако што се на износ у страниј валути примењује званични средњи курс те стране валуте, на датум. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода.

Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Потраживања од реосигураваача

Потраживања од реосигураваача представљају потраживања по основу провизије из послова реосигурања и потраживања по основу учешћа реосигурања у накнади штета у земљи. Вреднују се по набавној вредности уз умањење за исправку вредности по основу обезвређења вредности или ненаплативости.

Уколико је потраживања исказано у страниј валути приликом почетног признавања Група потраживање изражава у динарима тако што се на износ у страниј валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције у складу са MPC 21 – Ефекти промена девизних курсева.

Промена девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Остала потраживања

Остала потраживања чине потраживања од купаца, потраживања по основу датих аванса, потраживања од повезаних правних лица и потраживања по основу осталих послова повезаних са осигурањем.

Потраживања за камату из основа осигурања и из основа регреса која нису наплаћена у обрачунском периоду евидентирају се у ванбилансној евиденцији.

Група процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима и обезвређеност ових потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања на основу појединачне процене ликвидности сваког дужника и протеча времена од доспећа потраживања до дана те исправке, сагласно посебном Правилнику који доноси Компанија.

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успеха. Износи за које је потраживање умањено по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправки вредности.

Потраживања за више плаћен порез на добитак

Потраживања за више плаћен порез на добитак представља аконтацију пореза на добит за текућу годину. Утврђује се на основу опорезиве добити за претходну годину.

Исправка вредности потраживања из уговора о осигурању

Уколико постоји вероватноћа да Група неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања уговора о осигурању свODE на реалну вредност.

Група процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о осигурању и обезвређеност осталих краткорочних потраживања, односно одговарајућу исправку вредности тих потраживања, сагласно посебном Правилнику о начину процењивања потраживања који доноси Група. Сходно Правилнику о начину процењивања потраживања, Група врши појединачну и општу исправку вредности потраживања.

Доспелост, односно доцња у наплати потраживања, утврђује се према првобитном датуму доспећа. Доцња се утврђује само за потраживања која су у кашњењу у материјално значајном износу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Материјално значајан износ потраживања је већи од 1.000 динара за дужника који је физичко лице, односно од 10.000 динара за дужника који је правно лице.

За свако потраживање које није материјално значајно број дана доцње који се додељује је 0.

Појединачна исправка вредности

Друштво врши појединачну процену обезвређења уколико је могуће да на појединачном нивоу утврди да је дошло до обезвређења и уколико је износ потраживања материјално значајан. Потраживања се сматрају материјално значајним уколико укупан износ потраживања по клијенту на дан обрачуна прелази праг значајности који је дефинисан као нижи од следећих износа:

- 50 милиона динара, или
- 0,5% гарантне резерве Компаније на извештајни датум.

Потраживања од повезаних правних лица сматрају се појединачно значајним потраживањима, без обзира на праг значајности.

Група је дужна да појединачну исправку вредности у висини целокупног износа потраживања за:

- потраживања са сумњивим или спорним правним основом (утужен, стечај, УППР и реструктурирање);
- потраживања за камате.

Појединачна процена обезвређења потраживања чија је укупна отворена ставка на дан процене потраживања материјално значајна у складу са напред наведеним критеријумима, врши се методом дисконтовања очекиваних будућих новчаних токова.

Очекивања о будућим новчаним токовима се заснивају на разумним претпоставкама које представљају најбољу процену Групе у вези са скупом економских услова који утичу на наплату потраживања. Основни извори података на којима се заснивају процене о будућим новчаним токовима су подаци о историјској наплати потраживања према дужнику (уколико је применљиво у периоду од најмање три године), тренутној економској ситуацији клијента, пословној стратегији, начину финансирања као и специфичностима привредне гране клијентовог пословања. Приликом сагледавања могућности наплате из новчаних токова могу се узети у обзир и расположива средства обезбеђења плаћања.

Износ обезвређења представља разлику између бруто књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова.

Руководство процењује адекватност претпоставки на којима се заснивају пројекције токова готовине, испитујући узроке разлика између претходних пројекција токова готовине и стварних токова готовине. Руководство се стара да су претпоставке на којима се заснивају текуће пројекције токова готовине доследне стварним прошлим исходима, под условом да ефекти каснијих догађаја или околности које нису постојале кад су ти стварни готовински токови генерисани то омогућавају.

Одређивање дисконтне стопе

Дисконтна стопа (стопе) је стопа (или стопе) пре опорезивања, која одражава текуће тржишне процене:

- временске вредности новца; и
- ризика специфичних за средство за које будуће процене токова готовине нису кориговане.

Циљ је да се процени, колико је то могуће, тржишна оцена:

- временске вредности новца за периоде до очекиваног датума наплате потраживања;
- очекивања могућих варирања вредности или времена наплате тих токова готовине;
- цена неизвесности својствена потраживању;
- други фактори који се некад не могу утврдити (као неликвидност) које ће учесници на тржишту одражавати у ценама будућих токова готовине које ентитет очекује да ће добити од средства.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

У складу са наведеним, Група као дисконтну стопу примењује безризичну стопу у зависности од очекиваног периода наплате потраживања и исту примењује у обрачуну уколико је очекивани период наплате дужи од годину дана. Стопа би требало да прати рочност и валуту конкретног потраживања, добијена интерполацијом помоћу криве приноса изграђене на основу инпута добијених на секундарном тржишту државних обвезница. Стопа се примењује на појединачно потраживање, или на појединачно потраживање на које је претходно примењена стопа умањења вредности у зависности од очекиване наплате за то потраживање (уговорени новчани токови су умањени тако да рефлектују очекивања у погледу наплате). Поред евентуалне стопе умањења вредности потребно је утврдити очекиване датуме наплате, што се може утврдити померањем будућих новчаних токова за материјалну доцњу по потраживању у односу на уговорене датуме наплате за свако појединачно потраживање. На тај начин је рефлектован кредитни ризик и специфичност појединачног потраживања.

Потраживања која се процењују на појединачној основи се не укључују у групни обрачун исправке вредности.

За потраживања за дате авансе правним и физичким лицима, исправка вредности потраживања се ради у износу у ком се процени ризик њиховог враћања у будућем периоду за сваког комитента посебно.

Општа исправка вредности

За сва потраживања која нису предмет појединачне процене, исправка вредности се одређује на групној основи. Основни критеријум код групне процене је доцња у измиривању обавеза дужника.

Општу исправку вредности потраживања Група врши на основу процене финансијске способности и трајања доцње у измиривању обавеза према Групи.

Класификација потраживања из претходног става се врши на следећи начин:

- Категорија I – Потраживања од дужника чија је финансијска способност добра по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, без доцње.
- Категорија II – Потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима; потраживања од дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 1 до 30 дана.
- Категорија III – Потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа али се не очекује њено погоршање; потраживања од дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 31 до 90 дана.
- Категорија IV – Потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника, али се не очекује њено погоршање; потраживања од дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 91 до 180 дана.
- Категорија V – Потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника; потраживања од дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 181 до 365 дана.
- Категорија VI – Потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа; потраживања са доцњом преко 365 дана.

Проценти исправке вредности за сваку групу кашњења обрачунавају се на основу историјских података о наплати потраживања за трогодишњи период који претходи текућем обрачуну исправке потраживања, према следећим корацима:

- број дана доцње по сваком документу дужника се рачуна као разлика између датума наплате и датума доспећа;
- на основу доцње дужници се разврставају у категорије;
- категорија дужника се одређује према максималној доцњи по појединачном документу чија је вредност материјално значајна;
- за сваку категорију дужника обрачунава се учешће трогодишње наплате премије у укупној доспелој фактурисаној премији.

Проценат исправке вредности потраживања за сваку од категорија изводи се из добијених процената наплате потраживања.

У циљу прудентног приступа, Група квартално анализира да ли постоје индиције о измењеним тржишним околностима које би могле значајно утицати на способност наплате потраживања у будућем периоду и процењује потенцијални ефекат, односно врши евентуална додатна прилагођавања процената исправке вредности.

Дужници правна лица чија је укупна отворена ставка на дан процене потраживања мања од 10.000 динара, сврставају се у категорију „без кашњења. Дужници физичка лица чија је укупна отворена ставка на дан процене потраживања мања од 1.000 динара, сврставају се у категорију „без кашњења“.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Потраживања за премију животних осигурања исправљају се у износу од 100% за потраживања старија од 90 дана по полисама које имају специјалан статус (безвредне, капитализиране или полисе са насталом обавезом).

Признавање ефеката промене исправке вредности потраживања се врши на терет рачуна биланса успеха.

3.7. Готовина и готовински еквиваленти

Политика у примени од 1.1.2023

Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочно високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца и мање.

Готовина и готовински еквиваленти у складу са захтевима МСФИ 9 се сврставају у категорију финансијских средстава која се одмеравају по амортизованој вредности из разлога што се држе ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха.

Политика у примени до 1.1.2023

Под готовином се подразумевају новчана средства у динарима и страној валути и средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака. Готовински еквиваленти су краткорочне, високо ликвидне инвестиције које се могу брзо претворити у познате износе готовине и које нису под утицајем значајног ризика промене вредности.

Готовина и готовински еквиваленти вреднују се по амортизованој вредности.

Сва вредновања позиција готовине и готовинских еквивалената на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

3.8. Активна временска разграничења

Разграничени трошкови прибаве осигурања

Група врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији.

Разграничени трошкови прибаве, као активна временска разграничења, користе се због равномерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода, и што реалнијег приказа коначног пословног резултата.

Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара

Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара чине резерве за преносне премије и резервисане штете које падају на терет саосигуравача и реосигуравача.

Удео реосигурања и саосигурања у техничким резервама израчунава се у складу са уговорима о реосигурању и саосигурању односно у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета узимајући у обзир износе бруто техничких резерви.

3.9. Капитал и резерве

Капитал Групе чини основни (акцијски) и остали капитал, резерве, ревалоризационе резерве по основу ревалоризације некретнина и опреме (уметнине), нереализовани добици и губици, учешћа без праве контроле, нераспоређена добит, односно губитак ранијих година и добитак, односно губитак текуће године.

Основни и остали капитал исказује се у номиналној вредности, а вредност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вредности.

Група је дужна да у свом пословању одржава основни капитал најмање у висини која је прописана чланом 27. Закона о осигурању, односно у нивоу не мањем од 3.200.000 EUR за животна осигурања и 3.200.000 EUR за све врсте неживотних осигурања.

Резерве Групе обухватају емисиону премију, законске, статутарне и друге резерве.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Ради обезбеђивања трајног измирења обавеза и подношења ризика у пословању, осигуравајуће друштво формира гарантну резерву у складу са Законом о осигурању и Одлуком о адекватности капитала друштва за осигурање/реосигурање („Службени гласник РС“, бр. 51/2015). Гарантну резерву чине примарни капитал и допунски капитал, умањени за специфициране одбитне ставке.

3.10. Дугорочна резервисања

Математичка резерва

Обрачун математичке резерве врши се у складу са Техничким основама животних осигурања, и Правилником о критеријумима и начину обрачунавања математичке резерве, који је донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017).

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиревању будућих обавеза по основу уговора о животном осигурању. Обрачунава се довољно опрезном актуарски признатом проспективном методом, појединачно за сваки уговор о осигурању живота, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигураваача утврђених уговором и садашње вредности будућих уплата премије.

Обавезе по основу математичке резерве укључују:

- 1) све гарантоване накнаде уговарачима, осигураницима и корисницима осигурања, укључујући и гарантовану откупну вредност;
- 2) учешће у добити на које у тренутку обрачуна уговарачи, осигураници и корисници осигурања имају индивидуално или колективно право, без обзира на то како је учешће у добити дефинисано и да ли је висина добити гарантована;
- 3) све опције које уговарачи, осигураници и корисници осигурања, према условима осигурања, имају на располагању;
- 4) трошкове спровођења осигурања.

Обрачун математичке резерве дефинисан је у Техничким основама осигурања живота са вишегодишњим трајањем, где је предвиђена примена проспективних метода: бруто - Zillmer и нето проспективне методе. Техничким основама предвиђено је да се код редукованих (капитализираних) осигурања, осигурања уговорених са једнократним плаћањем премије и ризико осигурања искључиво примењује нето проспективна метода. Такође, резерва добити и резерва будућих трошкова се обрачунава нето проспективним методом. Група врши резервацију будућих трошкова за уговоре код којих је престала даља обавеза плаћања премије (осигурања са уговореном једнократном премијом, капитализирана осигурања).

За обрачун смањења математичке резерве (код активних уговора за осигурање за случај смрти и доживљења) за неамортизоване стварне трошкове провизије закључења уговора користи се бруто - Zillmer метода, при чему стопа цилмеризације не може бити већа од 3,5% уговорене осигуране суме.

Рачунско-статистичке основе обрачуна математичке резерве (каматна стопа и таблице вероватноћа смртности) једнаке су каматној стопи и таблицама вероватноћа смртности из Тарифног система Компаније.

Обрачун математичке резерве укључује и могућност неповољних одступања релевантних фактора који се користе при утврђивању резерве. Провера адекватности обрачунате математичке резерве врши се применом одговарајућих тестова (LAT) и уколико се на овај начин покаже недовољност резерве, врши се додатна резервација.

Математичка резерва се образује у складу са Одлуком о техничким резервама и релевантним актом пословне политике Групе.

Резерве за изравнање ризика

Обрачун резерви за изравнање ризика извршен је у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за изравнање ризика, у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017).

Група образује резерве за изравнање ризика на врсти осигурања 14 - Осигурање кредита, на годишњем нивоу. Резерве за изравнање ризика увећавају се при годишњем обрачуну ако је остварен нето пословни резултат у овој врсти осигурања, за 75% позитивног нето пословног резултата, а највише до 12% премије у самопридржају, док резерве за изравнање ризика не достигну горњу границу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Резерве за изравнање ризика умањују се при годишњем обрачуна ако је остварен негативан нето пословни резултат у овој врсти осигурања. Резерве за изравнање ризика умањују се за укупан износ негативног нето пословног резултата у овој врсти осигурања, при чему умањење не може бити веће од износа резерви за изравнање ризика претходне године.

Резерве за бонусе и попусте

Обрачун резерви за бонусе и попусте врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за бонусе и попусте, у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резерве за бонусе и попусте се утврђују у износу очекиваних поврата премије из оприходоване премије до дана обрачуна.

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

Група врши резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених и обелодањивање у складу са МРС 19 „Примања запослених“. Група врши резервисања трошкова за исплату отпремнина и трошкова за исплату јубиларних награда. Приликом обрачуна резервисања користи се актуарски РУС метод (метод кредитирања пројектоване јединице).

3.11. Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу, или
- размене финансијских инструмената са другим правним лицима под потенцијално неповољним условима.

Приликом почетног признавања обавеза Група мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

Након почетног признавања Група мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Група испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе представљају обавезе по основу лизинга у складу са МСФИ 16.

Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса. Краткорочне финансијске обавезе представљају обавезе по основу лизинга у складу са МСФИ.

Обавезе по основу штета и друге обавезе из пословања

Обавезе за штете по основу осигурања се евидентирају у висини накнаде за ликвидираних штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета, Група формира резервисања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Уколико је обавеза исказана у страној валути или је уговорена валутна клаузула приликом почетног признавања, Група обавезу изражава у динарима тако што се на износ у страној валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода.

Обавезе исказане у страној валути на дан биланса стања прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Обавезе за премију, зараде и друге обавезе

Група у оквиру обавеза признаје краткорочне обавезе из пословања (обавезе за премију реосигурања, обавезе према саосигуравачу, обавезе по регресним захтевима и услужним штетама, обавезе за провизију, обавезе по основу зарада и накнада зарада, обавезе за порезе и доприносе) и остале краткорочне обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијске обавезе које се не исказују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Група испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. Престанак признавања финансијске обавезе подразумева уклањање претходно признате финансијске обавезе из биланса стања.

Обавезе за порез из резултата

Обавезе за порез из резултата чине порез на добит који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији.

Порез на добит се плаћа на пореску основуцу утврђену пореским билансом (Образац ПБ-1), по стопи дефинисаној важећим Законом о порезу на добит правних лица. Пореска основаца приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

3.12. Резерве за преносне премије

Обрачун преносних премија врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за преносне премије, који донет у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017). Преносне премије су обрачунате на укупну премију по "про-рата-темпорис" методу. Тест адекватности преносне премије, као и дорезервација тамо где се показао дефицит, се врши кроз обрачун резерви за неистекле ризике.

Поређење са искуством (*run-off* тест) се ради за укупну преносну премију (збир преносне премије и резерви за неистекле ризике). Поређење са искуством укупних резерви за преносне премије 31. децембра 2022. и на дан 31. децембра 2023. није показало дефицит. За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва преносна премија је њен саставни део.

3.13. Резервисане штете

Обрачун резервисаних штета врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа резервисаних штета, који је Група донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Група врши резервисања за: настале пријављене, а нерешене штете, настале непријављене штете и трошкове у вези са решавањем и исплатом штета. Група врши резервисање за пријављене, а неликвидиране штете на основу појединачне процене износа штете. Резерве за рентне штете утврђују се у капиталисаним износима, као садашња вредност будућих рентних исплата, узимајући у обзир и очекивано повећање тих исплата.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Резервисан износ на име насталих непријављених штета се обрачунава на нивоу хомогене групе ризика неживотних осигурања, односно хомогене групе ризика животних осигурања за које се не обрачунава математичка резерва. Под хомогеном групом ризика подразумева се једна врста осигурања односно тарифа, тарифна група или њихов скуп у оквиру једне врсте осигурања, а чији ризици имају исте или сличне карактеристике. У зависности од карактеристика појединих хомогених група ризика и расположивости података на дан 31. децембра 2023. следећим методама:

- Паушалном методом (врсте осигурања: осигурање шинских возила, осигурање ваздухоплова, осигурање пловних објеката, осигурање робе у превозу, осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, осигурање кредита, осигурање јемства, осигурање финансијских губитака, осигурање трошкова правне заштите, основно животно осигурање и допунско осигурање уз осигурање живота).
- Маск-овим моделом оцене резерве за настале непријављене штете, где се најбоља оцена добија Chain ladder методом, а маргина ризика на основу претпоставке да R_i и R имају логнормалну расподелу у интервалу поверења не мањем од 40% за R . Примењује се за врсте осигурања: осигурања за последице незгоде, добровољно здравствено осигурање, осигурање моторних возила, осигурање имовине од пожара, остала осигурања имовине, осигурања од одговорности од употребе моторних возила, осигурање од опште одговорности и осигурање помоћи на путу. Полазни интервали поверења су интервали поверења са којима је завршена претходна година. Током обрачуна врши се поређење са искуством, и у зависности од резултата се коригују почетни интервали поверења. После обрачуна врши се тест адекватности резервисаних штета за врсте осигурања где се у случају дефицита на појединој врсти, коригује интервал поверења на ниво који ће задовољити ЛАТ тест.
- Paid-Incurred Chain методом за одређивање најбоље оцене а маргина ризика се одређује на основу претпоставке да најбоља оцена има логнормалну расподелу у интервалу поверења не мањем од 90%. Примењује се код осигурања од одговорности од употребе моторних возила..

Приликом годишњег обрачуна, за врсте осигурања за које се обрачун врши Маск-овим и Paid-Incurred Chain методом, ради се тест адекватности обавеза. Уколико се по овом тесту покаже да резервације није довољна, за ту врсту осигурања се повећава интервал поверења док се не премаши вредност добијена тестом адекватности обавеза.

Резерве за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета Група утврђује применом паушалне методе.

Резервације за настале непријављене штете у току године се раде као производ коефицијената утврђених на крају претходне године и збира износа ликвидираних штета у последњих 12 месеци и резервисаних штета на дан обрачуна без рентних штета на нивоу хомогене групе ризика, уз постављену доњу и горњу границу. За животна осигурања за која се обрачунава математичка резерва не врши се резервација за настале непријављене штете.

3.14. Резервисања за неистекле ризике

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се у складу са Правилником о начину утврђивања износа техничких резерви за неистекле ризике које је Група донела у складу са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Правилником је предвиђено да Група образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа обрачунате преносне премије на нивоу врсте осигурања. Примењена је формула где се резерва за неистекле ризике рачуна као производ преносне премије са делом очекиваног комбинованог рација који прелази 100%.

3.15. Друга пасивна временска разграничења

Допринос за превентиву

Допринос превентиве представљају средства Групе намењена улагањима у превентивну заштиту, којима се предупредује остварење осигураног случаја на осигураној имовини и лицима и смањују последице штетних догађаја, а која се на основу критеријума утврђених Правилником о превентиви наменски усмеравају одређеним осигураницима. Издвојена средства превентиве се признају у оквиру пасивних временских разграничења као расход периода у коме су издвојена.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
3.16. Приходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Групе (пословне и финансијске приходе) и добитке. Уобичајене односно редовне активности Групе су све активности које Група предузима у делокругу свог рада као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад, и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Групе чине пословни (функционални) приходи, приходи од инвестиционе активности, финансијски приходи, приходи по основу усклађивања вредности имовине и остали приходи.

Пословни (функционални) приходи

У оквиру пословних прихода евидентирају се приходи из делатности осигурања, односно приходи по основу премије осигурања и саосигурања умањене за износ премије пренете у реосигурање, приходе по основу премије реосигурања, приходе непосредно повезане са пословима осигурања и остале пословне приходе.

(а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приходе од премије осигурања и саосигурања представљају износи фактурисане премије (доспеле премије код осигурања живота) коју осигураник/уговарач осигурања плаћа осигуравачу на основу уговора о осигурању, односно саосигурању, умањене за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија).

Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Извршни одбор. Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додатак користи се за покриће трошкова спровођења осигурања. Начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања утврђује се интерним актом који доноси Извршни одбор.

(б) Приходи од премије реосигурања и ретроцесије

Приходе од премије реосигурања представљају износи фактурисане премије умањени за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Премија се састоји од функционалне односно техничке премије и режијског додатка. Режијски додатак користи се за покриће трошкова спровођења реосигурања.

Приходи су исказани по фактурисаној вредности за период на који се односе.

(в) Остали пословни приходи

Остали пословни приходи односе се на приходе од послова непосредно повезаних са пословима осигурања и остале приходе. Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања обухватају приходе по основу продаје зелене карте који Група остварује у вези са полисама обавезног осигурања аутоодговорности и приходе од услужне обраде штета. Остали пословни приходи обухватају приходе од продаје роба и услуга ван области осигурања, приходе од управљања пензионим фондовима, приходи од накнада и провизија за брокерска друштва и остало.

Приходи од инвестирања средстава осигурања

У приходе од инвестирања средстава осигурања спадају: приходи од улагања у непокретности, приходи од камата и позитивних курсних разлика по основу инвестирања, приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, добици од продаје хартија од вредности и остали приходи од инвестиционе активности.

Финансијски приходи

Финансијске приходе чине приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, и остали финансијски приходи, осим финансијских прихода од инвестирања средстава осигурања.

Приходи по основу усклађивања вредности потраживања и друге имовине

Приходи по основу усклађивања вредности потраживања и друге имовине обухватају позитивне ефекте промене фер вредности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вредности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним МРС и интерном регулативом.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме (основних средстава) и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.17. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Групе и губитке.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, расходи по основу инвестирања средстава осигурања, финансијски расходи и остали расходи, који обухватају и расходе по основу обезвређења средстава.

Пословни (функционални) расходи

У оквиру пословних расхода Група евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, расходе накнада штета и уговорених износа и друге функционалне расходе.

(а) *Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе*

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине математичка резерва, допринос за превентиву, допринос за одбрану од града, допринос гарантном фонду, накнада Републичком фонду за здравствено осигурање, резервисања за изравнање ризика, и остала резервисања и функционални доприноси.

Математичка резерва

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања. Обрачунава се појединачно за сваки уговор о животном осигурању, по проспективној методи за сва осигурања живота, као разлика садашње вредности будућих обавеза осигураваача утврђених уговором и садашње вредности будућих обавеза уговараача осигурања.

Саставни део математичке резерве су:

- резерве за све гарантоване накнаде (осигуране суме) уговарачима, осигураницима и корисницима осигурања, укључујући и гарантовану откупну вредност;
- резерве за учешће у добити за сва осигурања којима је приписана добит на основу Одлуке Скупштине Матичног друштва;
- резерве будућих трошкова за сва осигурања код којих је престала обавеза плаћања премије; и
- преносна премија.

Математичка резерва се исказује посебно за сваку валуту. Обрачун математичке резерве дефинисан је у Техничким основама животних осигурања Групе, где је предвиђена примена проспективних метода: бруто - Ziellmer методе и нето проспективне. Техничким основама предвиђено је да се код редукованих (капитализираних) осигурања, осигурања уговорених са једнократним плаћањем премије и ризико осигурања искључиво примењује нето проспективна метода. Такође, резерва добити и резерва будућих трошкова се обрачунава нето проспективном методом. Група врши резервацију будућих трошкова за уговоре код којих је престала даља обавеза плаћања премије (осигурања са уговореном једнократном премијом, капитализирана осигурања).

За обрачун смањења математичке резерве (код активних уговора за осигурање за случај смрти и доживљења) за неамортизоване стварне трошкове провизије закључења уговора користи се бруто - Ziellmer метода, при чему стопа цилмеризације не може бити већа од 3,5% уговорене осигуране суме. Рачунско - статистичке основе обрачуна математичке резерве (каматна стопа и таблице вероватноћа) једнаке су каматној стопи и таблицама вероватноћа из Тарифног система Групе.

Обрачун математичке резерве укључује и могућност неповољних одступања релевантних фактора који се користе при утврђивању резерве. Неповољна одступања утврђују се применом одговарајућих тестова (ЛАТ) за проверу адекватности обрачунате математичке резерве и у том случају врши се додатна резервација уз образложење овлашћеног актуара.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Математичка резерва се обрачунава и исказује посебно за индивидуална и групна осигурања. Математичка резерва за групна осигурања мора бити покривена изворима средстава и средствима математичке резерве само тог групног осигурања, укључујући сва гарантована права уговарача, осигураника и корисника осигурања. Средства математичке резерве формирају се на начин који у сваком моменту обезбеђује испуњавање свих обавеза из уговора о осигурању и веће су од откупних вредности.

Допринос за превентиву

Допринос за превентиву се обрачунава у проценту и за врсте осигурања у складу са интерним актом који доноси Извршни одбор Матичног друштва и зависног правног друштва „Дунав осигурање“ Бања Лука, а којим се утврђује начин расподеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања.

Допринос за одбрану од града

Компанија обрачунава и Министарству пољопривреде и заштите животне средине плаћа допринос за одбрану од града на основу члана 15. Закона о одбрани од града („Службени гласник РС“, бр. 54/2015).

Допринос Гарантном фонду

Допринос Гарантном фонду се издваја на основу Одлуке Удружења осигуравајућих организација Србије о утврђивању висине доприноса организација за осигурање за образовање средстава и коришћењу средстава Гарантног фонда. Поменутом одлуком је дефинисан износ доприноса по моторном возилу одређене категорије, а допринос се издваја сразмерно броју осигураних возила од стране Компаније.

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање

Накнада Републичком фонду за здравствено осигурање се плаћа у износу од 5% на износ бруто премије осигурања од аутоодговорности остварених у Републици Србији на име штета осигуравајућих друштава према овом фонду, тако да фонд не може да истиче додатне регресне захтеве према друштву за осигурање.

Расходи за дугорочна резервисања за изравнање ризика

Резерве за изравнање ризика се издвајају у складу са Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике. Група образује резерве за изравнање ризика образује за врсту осигурања кредита.

(б) Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

(в) Расходи по основу повећања резервисаних штета

Расходи по основу повећања резервисаних штета престављају резервисања за износ накнада штета, осигураних износа и других уговорених износа до дана исплате накнаде штете, осигураних и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

(г) Расходи за бонусе и попусте

Расходи за бонусе и попусте обухватају формирање дугорочних резервисања за бонусе и попусте према уговорима о осигурању.

(д) Остали пословни расходи

Остали пословни расходи обухватају трошкове повезаних правних лица које не обављају делатност осигурања и који се као такви не могу признавати у оквиру трошкова спровођења осигурања. Остали пословни расходи чине трошкови условљени стварањем прихода од продаје производа и услуга ван области осигурања и укључују набавну вредност продате робе, трошкове потрошног материјала, горива и енергије, бруто зарада, трошкове амортизације, одржавања и услуге пружене од стране трећих лица.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриће се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, некретнина и опреме, трошкове резервисања за судске спорове и за исплату накнада и других бенефиција запосленима, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове обављања послова осигурања.

Трошкови спровођења осигурања у финансијским извештајима обухватају трошкове прибаве, трошкове управе, остале трошкове спровођења осигурања, умањено за провизије од реосигурања. Определивање трошкова спровођења осигурања је у непосредној вези са распоредом трошкова на функционалне аналитике дефинисане Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање, односно на трошкове управе, трошкове прибаве осигурања, затим трошкове извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета, као и на трошкове по основу инвестиционе активности.

Трошкови прибаве укључују трошкове настале у вези са закључивањем нових уговора о осигурању и обнови постојећих уговора. Група врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмери учешћа преносне премије осигурања, без примљених саосигурања, у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим врстама осигурања из члана 8. и 9. Закона о осигурању, које Компанија обавља у складу са добијеном дозволом Народне банке Србије

Расходи по основу инвестирања средстава осигурања

У расходе по основу инвестирања средстава осигурања спадају: расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина, расходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности, губици при продаји хартија од вредности и остали расходи по основу инвестиционе активности.

Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи, осим финансијских расхода по основу инвестирања средстава осигурања.

Расходи по основу обезвређења имовине

У оквиру расхода по основу обезвређења имовине, исказују се негативни ефекти вредносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних и краткорочних финансијских пласмана (депоновања и улагања), залиха, хартија од вредности и потраживања.

Остали расходи

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје некретнина, губици од продаје материјала, мањкови, судски трошкови и остали непоменути расходи.

3.18. Прерачунавање страних средстава плаћања и курсне разлике

Средства и обавезе исказане оригинално у страној валути на дан биланса стања, прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу Народне банке Србије који је важио на тај дан (Напомена 55). Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу.

Пословне промене настале у страној валути, су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промене.

Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књижене су у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

3.19. Бенефиције за запослене

(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији и Републици Српској, Група је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца, у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима.

Група је, такође, обавезна да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима.

Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију и јубиларних награда

Група је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини три просечне зараде према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, чланице Групе су у обавези да исплати и јубиларне награде у зависности од потписаног Колективног уговора.

Група је самостално обрачунала и исказала дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна у складу са захтевима МРС 19 "Примања запослених" (Напомена 38.4).

Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

Актуарски добици или губици проистекли из искуствених корекција и промена у актуарским очекивањима дугорочних обавеза по основу отпремнина признају се у корист или на терет осталог резултата у периоду када настану.

3.20. Порези и доприноси

Порез на добитак

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица и релевантним подзаконским актима.

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (31. децембар 2022. године: 15%) на пореску основицу исказану у пореском билансу, која се може умањити за претходно реализоване пореске губитке, док се на крају утврђена пореска обавеза може умањити за утврђене пореске кредите. Основицу за опорезивање чини опорезиви добитак, који се утврђује усклађивањем резултата (добитка или губитка) из појединачног биланса успеха, а на начин утврђен овим Законом.

Порез на добитак у Републици Српској се обрачунава по стопи од 10% (31. децембар 2022. године: 10%).

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дуже од десет година.

Порески биланс се предаје најкасније у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза.

Чланице Групе током године порез на добитак плаћају у виду месечних аконтација, чију висину утврђују на основу пореске пријаве за претходну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
Одложена пореска средства и обавезе

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха (као одложени порески расход или приход периода), осим када се односи на ставке које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају одложени порез такође се распоређује у оквиру капитала.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

4. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Обрачуната премија животна осигурања	4.186.706	3.835.138
Обрачуната премија саосигурања – живот	56.563	90.045
Обрачуната премија неживотна осигурања	36.952.962	32.011.662
Обрачуната премија саосигурања – неживот	849.422	960.713
Укупно обрачуната премија	42.045.653	36.897.558
Премија пренета у саосигурање	(2.323.352)	(1.862.453)
Премија пренета у реосигурање	(4.774.719)	(4.010.434)
Премија пренета у саосигурање / реосигурање	(7.098.071)	(5.872.887)
Преносна премија осигурања и саосигурања - повећање	(2.543.058)	(1.476.067)
Резерве за неистекле ризике	45.576	(254.337)
Укупно преносна премија и резерве за неистекле ризике	(2.497.482)	(1.730.404)
	32.450.100	29.294.267

Током 2023. године дошло је до пораста бруто премије осигурања и саосигурања за 13,95% у односу на претходну годину, при чему је бруто премија неживотних осигурања и саосигурања повећана по основу Осигурања од одговорности због употребе моторних возила услед промене премијског степена на нивоу целог тржишта осигурања уз истовремено одржавање тржишног учешћа Групе у овој врсти осигурања. Структура премије по врстама осигурања приказана је у Напомени 51.4.

5. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Премија реосигурања и ретроцесије	7.775.193	6.137.313
Премија пренета ретроцесијом	(3.339.202)	(2.753.547)
	4.435.991	3.383.766

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
6. ПРИХОДИ ОД ПОСЛОВА НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИХ СА ПОСЛОВИМА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи од продате зелене карте	183.534	157.889
Приходи од услужне обраде и процене штета	5.522	4.356
Остали пословни приходи	9.331	52.655
	198.387	214.900

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи од продаје робе	148.146	22.184
Приходи од продаје производа и услуга	1.322.084	842.451
Приходи од управљања фондовима	298.127	273.558
Приходи од накнада и провизија за брокерска друштва	7.106	14.938
Остали пословни приходи	529.113	460.886
	2.304.576	1.614.017

Остали пословни приходи у 2023. години у износу од 529.113 хиљада динара (2022. година: 460.886 хиљаде динара) обухватају део прихода који се односи на приходе Матичног друштва од добијених судских спорова и приходе од бонуса из послова саосигурања.

8. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ДОПРИНОСЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Математичка резерва животних осигурања	261.063	237.056
Допринос за превентиву	365.051	327.676
Доприноси прописани посебним законима	130.566	143.532
Допринос Гарантном фонду	248.728	251.501
Резервисања за изравнање ризика	10.845	10.023
Резервисања за бонусе и попусте	122.979	86.267
Остали расходи за дугор. резерв.	692.160	576.104
	1.831.392	1.632.159

Доприноси прописани посебним законима највећим делом обухватају допринос за одбрану од града који Матично друштво обрачунава и плаћа Министарству пољопривреде и заштите животне средине на основу члана 15. Закона о одбрани од града („Службени гласник РС“, бр. 54/2015). Наведени обрачунат је у висини од 10% од износа уплаћене премије осигурања усева и плодова.

Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе од 692.160 хиљаде динара у 2023. години (2022. година: 576.104 хиљада динара) односе се на издвајање 5% од бруто премије осигурања од аутоодговорности за Републички фонд за здравствено осигурање, у складу са чланом 35. Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013 - одлука УС).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
9. РАСХОДИ НАКНАДА ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Ликвидиране штете и уговорени износи:		
- животних осигурања	2.893.050	2.861.707
- неживотних осигурања	16.324.786	14.480.945
- удели у штетама саосигурања	512.558	359.000
- удели у штетама реосигурања и ретроцесија	3.588.502	2.603.602
Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	1.077.957	971.417
Укупно:	24.396.853	21.276.671
Приходи од учешћа саосигурача у накнади штета	(974.761)	(643.351)
Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета	(2.875.589)	(2.528.965)
Укупно:	(3.850.350)	(3.172.316)
	20.546.503	18.104.355

10. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ – ПОВЕЋАЊА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резервисане штете животних осигурања	125.364	79.324
Резервисане штете неживотних осигурања	2.419.738	984.341
Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија	(1.061.991)	478.905
	1.483.111	1.542.570

11. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ РЕГРЕСА И ПРОДАЈЕ ОСИГУРАНИХ ОШТЕЋЕНИХ СТВАРИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи по основу регреса у земљи	506.912	543.427
Приходи од регреса у иностранству	41	-
Продаја осигураних оштећених ствари	622	498
	507.575	543.925

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
12. СМАЊЕЊЕ ОСТАЛИХ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ – НЕТО

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Смањење математичке резерве	158.223	197.495
Приходи од смањења осталих резервисања	30.882	16.280
	189.105	213.775

13. РАСХОДИ ЗА БОНУСЕ И ПОПУСТЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Расходи по основу бонуса	375.315	373.941
Расходи по основу попушта	2.511.948	2.140.647
	2.887.263	2.514.588

14. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Трошкови зарада и остали лични расходи	731.512	681.668
Набавна вредност продате робе	144.026	16.429
Трошкови материјала	125.988	103.040
Трошкови амортизације и резервисања	466.937	269.128
Трошкови производних услуга	309.706	155.756
Нематеријални и остали трошкови	64.598	142.195
	1.842.767	1.368.216

15. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи од зависних и придружених правних лица и од заједничких подухвата	56.574	-
Приходи од закупнина инвестиционих некретнина	44.892	40.966
Приходи од усклађивања инвестиционих некретнина	32.051	18.227
Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	488.060	3.776
Приходи од камата	1.723.135	1.180.657
Приходи од усклађивања вредности фин.средстава која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	15.245	4.866
Добици од продаје хартија од вредности	455	956.020
Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	3.975	21.628
Остали приходи по основу инвестиционе активности	408	14.509
	2.364.795	2.240.649

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Од укупног износа прихода од продаје непокретности од 488.060 хиљада динара, 480.195 хиљада динара односи се на приход остварен продајом инвестиционог земљишта на Златибору. Приход од продаје непокретности у износу од 5.551 је остварен за продају два пословна простора у Београду, приход од 2.289 односи се на продају непокретности у Нишу, Сремској Митровици и Житорађи.

Приходи од камата односе се на приходе од камата на депозите и на хартије од вредности и бележе повећање у 2023. години за 45,95%.

16. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина	706	1.605
Губици при продаји непокретности (дезинвестирању)	151.351	82.887
Расходи по основу усклађивања вредности фин.средстава која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	22.064	38
Губици при продаји хартија од вредности	170	3.394
Негативне курсне разлике из активности инвестирања	9.885	17.298
Остали расходи по основу инвестиционе активности	33.160	-
	217.336	105.222

Губици по основу продаје непокретности у износу од 151.351 хиљада динара односе се на продају објекта на Златибору, одмаралиште „Дунав“.

Остали расходи по основу инвестиционе активности у износу од 33.160 хиљада динара обухватају трошкове брокерских услуга, трошкове зарада и осталих накнада запосленима, утрошени канцеларијски материјал, трошкове одржавања, електричне енергије и друге трошкове, који су настали по основу депоновања и улагања средстава осигурања, а исказани су на овој позицији сагласно изменама и допунама Одлуке о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) и Одлуке о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) од 22.12.2023. године.

**17. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА УМАЊЕНИ ЗА
ПРОВИЗИЈУ ОД РЕОСИГУРАЊА И РЕТРОЦЕСИЈА**

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Трошкови прибаве	10.317.208	9.799.318
Трошкови управе	2.712.775	2.746.037
Остали трошкови спровођења осигурања	47.412	97.435
Укупно	13.077.395	12.642.790
Провизија од реосигурања и ретроцесија	(1.696.549)	(1.444.358)
	11.380.846	11.198.432

Укупни трошкови спровођења осигурања већи су у односу на исти период претходне године за 434.605 хиљада динара. До промене у структури ових трошкова дошло је због примене измена Одлуке о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) и Одлуке о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) од 22.12.2023. године што је детаљније објашњено у напмени 18. и 19.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
18. ТРОШКОВИ ПРИБАВЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Провизија и друге накнаде за услуге посредовања и заступања	3.088.718	2.460.086
Трошкови амортизације	411.476	-
Трошкови материјала, горива и енергије	325.264	308.232
Нето зараде	2.450.969	2.231.411
Порез и доприноси на зараде	1.469.304	1.366.327
Отпремнине и јубиларне награде	39.291	37.222
Остали трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	364.783	719.177
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	83.820	79.156
Одржавање	68.937	55.161
Закуп	132.869	102.766
Трошкови рекламе и пропаганде	940.515	812.288
Спонзорство и донаторство	372.622	536.088
Репрезентација	101.425	98.899
Трошкови премија осигурања	3.433	9.166
Платни промет	79.485	96.456
Остали трошкови прибаве	703.755	797.436
Промена разграничених трошкова прибаве (повећање/смањење)	(319.458)	89.448
	10.317.208	9.799.318

Трошкови прибаве су у 2023. години повећани за 517.890 хиљада динара, што је највећим делом последица сврставања и трошкова амортизације у ову групу трошкова.

Током 2023. презентовани су трошкови амортизације у износу од 411.476 хиљада динара који су ранијих година били у целости исказивани у оквиру трошкова управе. До ове измене је дошло због примене Одлуке о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) и Одлуке о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 93/2020 и 115/2023) од 22.12.2023. године.

19. ТРОШКОВИ УПРАВЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Трошкови амортизације и резервисања	467.654	463.664
Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	750.955	662.053
Трошкови транспорта и ПТТ трошкови	136.175	142.456
Одржавање	49.129	51.641
Закуп	13.850	4.370
Нето зараде	701.174	657.175
Порез и доприноси на зараде	400.932	400.733
Отпремнине и јубиларне награде	11.134	16.311
Остали трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	99.712	173.383
Трошкови рекламе	-	8
Репрезентација	23.565	17.223
Трошкови премија осигурања	14.243	14.442
Платни промет	5.265	5.437
Трошкови резервисања за отпремнине и др. бенефиција запосленима	2.814	95.349
Остали трошкови	36.173	41.792
	2.712.775	2.746.037

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
20. ОСТАЛИ ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Трошкови материјала, енергије и производних услуга	250	576
Трошкови пореза и доприноса	35.121	36.173
Трошкови непроизводних услуга и остали нематеријални трошкови	5.259	44.334
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	6.723	16.215
Остали трошкови	59	137
	47.412	97.435

21. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ – осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи од камата	93.785	52.212
Позитивне курсне разлике	136.291	123.699
Приходи од дивиденди	7.102	1.391
Ефекти валутне клаузуле	12.496	26.995
Остали финансијски приходи	777	195
	250.451	204.492

22. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ – осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Расходи камата	159.065	47.033
Негативне курсне разлике	153.574	142.420
Ефекти валутне клаузуле	19.079	15.471
Остали финансијски расходи	6.743	5.879
	338.461	210.803

23. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Приходи од усклађивања вредности финансијских пласмана	13.625	30.270
Приходи од усклађивања вредности непокретности	12.319	-
Приходи од усклађивања вредности потраживања	1.417.165	1.494.311
	1.443.109	1.524.581

Приходи од усклађивања вредности потраживања у 2023. години смањени су у односу на претходну годину за 5,34% услед наплате раније исправљених потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
24. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Исправке вредности потраживања	927.904	1.063.537
Исправке вредности учешћа у капиталу	21	4.746
Расходи по основу обезвређења финансијских пласмана	398	191
Расходи од усклађивања вредности инвестиција у току	14.206	116
	942.529	1.068.590

25. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Добици од продаје опреме	71.572	67.657
Вишкови	527	318
Наплаћена отписана потраживања	54.470	62.044
Приходи од смањења обавеза	34.100	5.473
Приходи од укидања дугорочних резервисања	65.952	65.841
Остали непоменути приходи	55.344	41.155
	281.965	242.488

26. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК
26.1. Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембра 2023.	31. децембра 2022.
Текући порез – порески расход периода	(217.430)	(138.100)
Одложени порески расход	(33.768)	(1.746)
Укупно	(251.198)	(139.846)

26.2. Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембра 2023.	31. децембра 2022.
Добитак пре опорезивања	2.829.086	1.647.444
Порез на добитак обрачунат по стопи од 15%	(424.363)	(247.117)
Ефекат прихода од дивиденди и камата по основу дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република Србије	209.200	158.034
Порески ефекти прихода/(расхода) који се не призн. у пореском билансу	6.572	6.810
Добитак/губитак по основу одложених пореза	(33.768)	(1.746)
Остало	(8.839)	(55.827)
Укупно порески расход	(251.198)	(139.846)
Ефективна пореска стопа	8,88%	8,49%

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
27. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Нето добитак (у хиљадама динара)	2.577.888	1.507.598
Укупан просечан пондерисан број акција	15.189.202	14.220.543
Основна зарада по акцији (у динарима)	170	106

28. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА КОЈЕ СЛУЖЕ ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ

Табела промена на рачунима некретнина и опреме током 2022. и 2023. године дата је у наставку:

	У хиљадама динара								
	Земљишт е	Грађевинск и објекти	Грађевинск и објекти по МСФИ 16	Постројења и опрема	Построје ња и опрема по МСФИ 16	Остала опрема	НПО у припреми и улагања на туђим НПО	Аванси за некретнине , постројења и опрему	УКУПНО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ									
Стање 1. јануар 2022.	702.439	8.680.569	539.160	2.768.623	458.411	178.175	420.127	6.293	13.753.797
Повећања током године	272.054	57.120	99.424	834.404	-	-	497.069	1.023.520	2.783.591
Активирање	-	4.828	18.944	613.411	-	6	(617.505)	-	19.684
Отуђења и расходовање	-	(618.738)	-	(111.759)	-	-	-	-	(730.497)
Смањења током године	-	(2.033)	-	(365.317)	-	-	-	-	(367.350)
Повећања по процени	140.397	264.043	-	10.378	-	-	-	-	414.818
Смањења по процени	(2.812)	(31.887)	-	-	-	-	-	-	(34.699)
Пренос са инвестиционих некретнина	13.710	-	-	-	-	-	-	-	13.710
Остало	811	(10.507)	-	51.972	-	-	20.797	(219.068)	(155.995)
Стање 31. децембар 2022.	1.126.599	8.343.395	657.528	3.801.712	458.411	178.181	320.488	810.745	15.697.059
Повећања током године	-	-	517.708	1.662.724	496.109	-	328.659	1.757.109	4.762.309
Активирање	-	212.817	-	142.935	-	8	(357.649)	-	(1.889)
Отуђења и расходовање	-	(11.288)	(462.902)	(332.174)	(455.722)	(3.689)	(172.231)	(194.152)	(1.632.158)
Смањења током године	(398.896)	(543.875)	(6.167)	(867)	-	-	(2.639)	-	(952.444)
Повећања по процени	1.477	367.106	-	-	-	-	-	-	368.583
Смањења по процени	(3.998)	(110.206)	-	-	-	-	(185)	-	(114.389)
Пренос са инвестиционих некретнина	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остало	(57)	(185.932)	1.257.332	(88.752)	-	-	-	-	982.591
Стање 31. децембар 2023.	725.125	8.072.017	1.963.499	5.185.578	498.798	174.500	116.443	2.373.702	19.109.662
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ									
Стање 1. јануар 2022.	-	(74.955)	(93.027)	(2.182.531)	(153.725)	-	(383)	(5.021)	(2.509.642)
Амортизација	-	(148.444)	(81.139)	(214.933)	(147.040)	-	-	-	(591.556)
Отуђења и расходовање	-	17.511	18.024	447.064	-	-	-	-	482.599
Смањења по процени	-	(2)	-	-	-	-	-	-	(2)
Остало	-	16.516	-	(160)	-	-	-	-	16.356
Стање 31. децембар 2022.	-	(189.374)	(156.142)	(1.950.560)	(300.765)	-	(383)	(5.021)	(2.602.245)
Амортизација	-	(129.275)	(64.234)	(520.127)	(152.303)	(4.159)	-	-	(870.098)
Отуђења и расходовање	-	202	-	192.996	(147.040)	-	-	-	46.158
Смањење по процени	-	176.713	-	100.104	-	-	-	-	276.817
Остало	-	(829)	3.377	(287)	457.768	-	-	-	460.029
Стање 31. децембар 2023.	-	(142.564)	(216.999)	(2.177.874)	(142.340)	(4.159)	(383)	(5.021)	(2.689.340)
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ									
31. децембар 2023.	725.125	7.929.453	1.746.500	3.007.704	356.458	170.341	116.060	2.368.681	16.420.322
31. децембар 2022.	1.126.599	8.154.021	501.386	1.851.152	157.646	178.181	320.105	805.724	13.094.814

Матична компанија је склопила Уговор о купопродаји непокретности, пословног објекта у Београду који је закључен 20.12.2022. године. Купопродајна цена за непокретност износи 30.846 хиљада евра, од чега је авансно исплаћено 55% односно 16.965 хиљада евра, односно 1.990.910 динара укључујући и плаћање из 2022. године.

Матична компанија је склопила Уговор о купопродаји непокретности, гаражног простора у Београду који је закључен 21.09.2023 године. Купопродајна цена за непокретност износи 3.110 хиљаде евра, од чега је авансно исплаћено 60% односно 1.866 хиљаде евра, односно 219 хиљада динара.

Фер вредност некретнина у власништву Групе

На дан 31. децембра 2023.године, земљиште и грађевински објекти Групе исказани су по процењеној фер

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

вредности. За потребе Групе урађена је процена тржишне вредности непокретности, на дан 31. децембра 2023. године, евидентираних у пословним књигама. Привредно друштво „CBS international“ д.о.о из Београда, као независни проценитељ који поседује адекватне квалификације и референце, извршио је процену вредности на основу склопљеног уговора од 05.10.2023. године.

Процењена фер вредност грађевинских објеката и земљишта извршена је применом тржишног и приносног приступа:

- Тржишни приступ – метод упоредивих цена, као основни метод у процени земљишта и у процени објеката. Изузетак представљају некретнине које су ван употребе или за којима не постоји потражња за закупом, где је тржишни приступ примењен као основна техника у процени.
- Приносни приступ – метод капитализације, као допунски метод у процени објеката.

Процена инвестиционих и функционалних некретнина у Дунав Осигурању Бања Лука извршена је на 31.12.2022. године, од стране овлашћеног проценитеља, а према усвојеним интерним актима Друштва МРС 40. У току 2023.године извршена је само процена купљене инвестиционе некретнине од стране овлашћеног процењивача што је у складу са прописима Агенције за осигурање Републике Српске.

Процена вредности пословне зграде у Београду Македонска 4 утврђена је на основу Уговора о купопродаји непокретности закљученог 20.10.2022. године. Продајна вредност непокретности дефинисана уговором представља њену фер вредност. Пословна зграда се налази у власништву и књигама Групе до отплате купопродајне цене која се врши до 2024. године када ће ризик и користи прећи на купца у складу са МСФИ 15.

Укупни ефекти процене фер вредности грађевинских објеката грађевинских објеката и земљишта изузев процене за пословну зграду на адреси Македонска 4 су:

Земљиште које служи за обављање делатности – нето смањења 2.521 хиљада динара:

- 1.477 хиљада динара – књижено као повећање ревалоризационих резерви; и
- 3.998 хиљада динара – књижено као смањење ревалоризационих резерви.

Грађевински објекти – нето повећање 256.900 хиљада динара:

- 354.787 хиљада динара – књижено као повећање ревалоризационих резерви;
- 96.000 хиљада динара – књижено као смањење ревалоризационих резерви;
- 12.319 хиљада динара – књижено у корист прихода и
- 14.206 хиљада динара – књижено у корист расхода.

Хијерархија фер вредности земљишта и грађевинских објеката у зависности од инпута коришћених за одмеравање фер вредности, при чему није било промене у нивоима фер вредности у односу на 31. децембар 2022. године тако и на дан 31. децембра 2023. године, дата је у наставку:

				У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2023.
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Земљиште	-	725.125	-	725.125
Грађевински објекти	-	6.352.675	1.576.778	7.929.453
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2022.
Земљиште	-	1.113.943	12.656	1.126.599
Грађевински објекти	-	6.628.356	1.525.665	8.154.021

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање на почетку године	1.538.321	1.582.376
Промена у фер вредности:		
- Губици признати у билансу успеха, фер вредновање	(33)	(640)
- Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	6	90
Добитак у току периода обелодањен у осталом укупном резултату	-	-
Губитак у току периода обелодањен у осталом укупном резултату	-	-
Остало – трансфер у ниво 2 вредновања	38.484	(43.505)
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средства	(27)	(550)
Стање на крају године	1.576.778	1.538.321

Књиговодствена (неотписана) вредност земљишта и некретнина на дан 31. децембра 2023. и 2022. године би била призната као што следи да Група није изабрала модел ревалоризације у складу са МРС 16, већ модел набавне вредности:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023	31. децембар 2022.
Земљиште	629.864	629.864
Грађевински објекти	7.193.003	8.063.589

29. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Почетно стање - 1. јануар	688.444	731.473
Повећања	153.334	16.024
Отуђења и расходовање	(5.846)	(79.117)
Пренос са залихе или са некретнине коју користи власник	-	1.376
Позитивни ефекти процене	32.187	18.151
Негативни ефекти процене	(706)	(1.604)
Остало	86.112	2.141
Крајње стање - 31. децембар	953.525	688.444

	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2023.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Инвестиционо земљиште	-	28.168	-	28.168
Инвестиционе некретнине	-	731.123	194.234	925.357
Укупно	-	759.291	194.234	953.525

	У хиљадама динара Фер вредност 31. децембар 2022.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Инвестиционо земљиште	-	47.038	-	47.038
Инвестиционе некретнине	-	454.746	186.660	641.406
Укупно	-	501.784	186.660	688.444

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Стање на почетку године	186.660	196.459
Промена у фер вредности:		
- Губици признати у билансу успеха, фер вредновање	(113)	(1.349)
- Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	10.897	1.601
Остало – трансфер у ниво 2 вредновања	(3.210)	(10.051)
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средства	10.784	252
Стање на крају године:	194.234	186.660

30. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	За годину која се завршава
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Учешћа у капиталу осталих правних лица	50.068	50.116
Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности - дужничке ХоВ	59.789	59.976
Депозити код банака	251.622	488.886
Дати депозити и кауције	23.964	23.994
Остали дугорочни пласмани	25.183	19.569
	410.626	642.542

30.1. Учешћа у капиталу осталих правних лица

У наредној табели је приказано учешће у капиталу осталих правних лица, по емитентима:

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	За годину која се завршава
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Телеком Србија а.д. Београд	4	4
Акционарски фонд а.д. Београд	5	5
Yuhor - Export а.д., Јагодина	-	49
Удружење осигуравача Србије, Београд	127	127
Београдска берза а.д. Београд	1.224	1.224
ХК Слободна зона а.д. Београд	8.381	8.381
РТЦ "Шабац" а.д. Шабац	40.327	40.326
Стање на дан	50.068	50.116

Учешће у капиталу осталих правних лица на дан 31. децембра 2023. године износи 50.068 хиљада динара и мање је у односу на крај 2022. године за 49 хиљада динара због принудног откупа акција емитента Yuhor Export ад Јагодина.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
30.2. Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности

Инвестиције које се вреднују по амортизованој вредности обухватају дужничке хартије од вредности са фиксним приносом чија књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2023. године износи 59.789 хиљада динара, као што је приказано у следећој табели:

Датум доспећа	Купонска стопа	У хиљадама динара					
		За годину која се завршава					
		31. децембар 2023.			31. децембар 2022.		
		Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодствена вредност
16.02.2026	5,85%	500.000,00	ЕУР	59.789	504.387,50	ЕУР	59.976
		500.000,00	ЕУР	59.789	504.387,50	ЕУР	59.976

30.3. Депозити код банака

Депозити код банака исказани у оквиру дугорочних финансијских пласмана односе се на дугорочне депозите код банака у Републици Српској што је приказано у следећој табели:

Депозити код банака у Републици Српској

Банка	Датум доспећа	Каматна стопа	31. децембар 2023			31. децембар 2022		
			Износ депозита	Валута	Књиговодствена вредност	Износ депозита	Валута	Књиговодствена вредност
Комецијална банка а.д. Бања Лука	23.09.2024. 23.01.2025.	1,75- 1,90%	3.250.000	БАМ	194.707	3.300.000	БАМ	197.954
Наша банка а.д. Бања Лука	30.01.2020. 30.01.2024.	1,90%	100.000	БАМ	5.991	450.000	БАМ	26.994
Атос банка а.д. Бања Лука	29.07.2022. 29.08.2025.	2,00%	250.000	БАМ	14.978	750.000	БАМ	44.990
MF банка а.д. Бања Лука	18.02.2020. 23.11.2026.	1.80- 3.50%	500.000	БАМ	29.955	3.550.000	БАМ	212.950
Нова банка а.д. Бања Лука	26.05.2021. 26.05.2024.	1,50%	100.000	БАМ	5.991	100.000	БАМ	5.999
Депозити код банака у Републици Српској		4.200.000		БАМ	251.622	8.150.000	БАМ	488.886
					251.622			488.886

31. ОСТАЛА ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Регреси са роком доспећа преко годину дана	132.655	131.692
Стање на дан	132.655	131.692

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
32. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава					
	31. децембар 2023.			31. децембар 2022.		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Потраживања по основу:						
- премије животних осигурања	880.848	(170.200)	710.648	689.349	(160.048)	529.301
- премије неживотних осигурања	8.926.863	(2.723.411)	6.203.452	8.662.887	(3.134.427)	5.528.460
- премије саосигурања	547.398	(15.456)	531.942	474.595	(21.939)	452.656
- премије реосигурања	1.567.253	(150.910)	1.416.343	1.646.544	(173.743)	1.472.801
- учешћа у накнади штета	672.076	(153.148)	518.928	813.547	(117.428)	696.119
- права на регрес	1.952.079	(1.699.429)	252.650	1.937.168	(1.770.120)	167.048
- услужно исплаћених штета	39.117	(24.006)	15.111	25.379	(12.588)	12.791
Дати аванси за штете из осигурања и остали аванси	478.281	(164.959)	313.322	606.791	(151.749)	455.042
Потраживања за провизије из послова реосигурања	53.247	-	53.247	221.308	(404)	220.904
Потраживања за камате на доспеле премије и остале камате	152.198	(69.783)	82.415	227.928	(174.545)	53.383
Потраживања од запослених	119.040	(24.819)	94.221	103.689	(25.214)	78.475
Остала потраживања	3.208.863	(2.420.780)	788.083	2.801.541	(2.752.840)	48.701
	18.597.263	(7.616.901)	10.980.362	18.210.726	(8.495.045)	9.715.681

Потраживања по основу премије неживотних осигурања исказана након исправке вредности на дан 31. децембра 2023. године у износу од 6.203.452 хиљаде динара представљају 63,85% укупних потраживања на тај дан (31. децембар 2022. године: 5.528.460 хиљада динара или 56,90%).

32.1. Кретање на рачунима исправке вредности потраживања

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање на дан 1. јануар	8.495.045	8.842.893
Додатна исправка (Напомена 24)	927.904	1.063.537
Приход по основу усклађ. вредности потраживања (Напомена 23)	(1.417.165)	(1.494.311)
Повећање/Укидање исправке вредности потраживања	(388.883)	82.926
Стање 31. децембар (Напомена 32)	7.616.901	8.495.045

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
33. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат:		
Дужничке ХоВ које се вреднују кроз остали резултат	29.965.106	25.886.641
Власничке ХоВ које се вреднују кроз остали резултат	378.692	320.516
	30.343.798	26.207.157
Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха:		
Дужничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха:	85.889	80.962
Власничке ХоВ које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха:	40.589	26.802
Остале ХоВ и финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха:	6.288	3.459
	132.766	111.223
Краткорочни депозити код банака	9.334.819	8.772.380
Остали краткорочни финансијски пласмани		
Корпоративне обвезнице	-	36.270
Остало	236.397	202.291
	236.397	238.561
Стање на дан 31. децембар	40.047.780	35.329.321

Финансијски пласмани на дан 31. децембра 2023. године бележе повећање од 4.718.459 хиљада динара, односно 13,36% у односу на 31. децембар 2022. године, што је највећим резултат позитивног нето новчаног тока из пословне активности.

33.1. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат

У наредној табели приказан је преглед државних хартија од вредности (ХоВ) класификованих као Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат - **дужничке хартије од вредности** на дан 31. децембра 2023. и 2022. године:

31. децембар 2023.					31. децембар 2022.		
Датум доспећа	Купонска стопа	Номинална вредност	Валута	Књиговодств. вредност	Номинална вредност	Валута	Књиговодств. вредност
Дужничке ХоВ чији је издавалац Република Србија							
23.01.2025	2,50%	2.000	EUR	237.214	-	-	297.526
13.06.2025	2,50%	1.000	EUR	116.877	1.890	EUR	221.759
27.05.2026	3,50%	6.026	EUR	714.935	1.000	EUR	117.934
17.03.2027	3,50%	1.550	EUR	183.875	6.026	EUR	734.268
28.03.2028	3,50%	838	EUR	98.198	1.550	EUR	189.687
21.10.2031	3,75%	2.313	EUR	256.908	838	EUR	101.930
28.02.2032	2,00%	1.311	EUR	128.585	2.313	EUR	273.474
08.09.2032	3,75%	3.327	EUR	366.504	1.311	EUR	135.696
26.02.2041	2,25%	1.470	EUR	120.657	3.327	EUR	392.544
25.01.2023	4,50%	-	РСД	-	1.470	РСД	138.574
21.07.2023	5,75%	-	РСД	-	3.438.040	РСД	3.582.007
20.01.2024	2,75%	1.114.850	РСД	1.142.601	2.357.040	РСД	2.375.851
25.01.2025	5,00%	4.668.510	РСД	4.887.344	2.056.750	РСД	2.119.080
30.07.2025	3,00%	8.758.540	РСД	9.366.907	1.114.850	РСД	1.113.345
11.01.2026	4,50%	2.128.900	РСД	2.196.206	8.758.540	РСД	8.490.431
08.02.2028	5,875%	3.161.100	РСД	3.364.475	2.128.900	РСД	2.114.210
26.10.2031	7,00%	948.700	РСД	1.000.197	1.710.850	EUR	1.738.326
20.08.2032	4,50%	5.882.400	РСД	5.263.367	1.621.690	EUR	1.387.181
				29.444.850	25.523.823		
Дужничке ХоВ чији је издавалац Република Српска				520.255	362.818		
Стање на дан				29.965.105	25.886.641		

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

У наредној табели приказан је преглед Финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат - **власничке хартије од вредности** на дан 31. децембра 2023. и 2022. године:

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
НИС а.д. Нови Сад	320.114	266.105
Аеродром „Никола Тесла“ а.д. Београд	48.755	45.057
Енергопројект холдинг а.д. Београд	2.671	2.487
„Босна Ре“ а.д.о., Сарајево	4.979	4.610
„Металац“ а.д. Горњи Милановац	1.498	1.581
„Ловћен осигурање“ а.д., Подгорица	675	676
	378.692	320.516

33.2. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха

Обвезнице Републике Србије - купонске	Датум доспећа	Каматна стопа	Књиговодствена вредност
RSMFRSD13329	23.10.2024.	10%	1.138
RSMFRSD90335	30.07.2025.	3%	39.991
RSMFRSD55940	08.02.2028.	5,88%	9.029
RSMFRSD37286	20.01.2024.	2,75%	32.732
Стање на дан			82.890

Обвезнице Републике Србије - дисконтоване	Датум доспећа	Дисконт	Књиговодствена вредност
RSMFRSD24607	13.01.2033.	55,4698%	27
RSMFRSD62441	14.01.2034.	52,5000%	568
RSMFRSD42849	13.01.2035.	51,0000%	876
RSMFRSD12594	14.01.2025.	92,0000%	86
RSMFRSD45636	14.01.2024.	97,0360%	103
RSMFRSD87695	13.01.2034.	52,9250%	930
RSMFRSD51071	14.01.2031.	65,0000%	409
Стање на дан			2.999

Укупно дужничке ХОВ које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха **85.889**

Акције	Број комада	Књиговодствена вредност
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	200	346
НИС а.д. Нови Сад	49.561	40.244
Стање на дан		40.589

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Остале хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха обухватају средства пласирана код инвестиционих фондова у Републици Србији и Републици Српској као што је приказано у следећој табели:

Инвестициони фонд	Број инвестиционих јединица	Вредност инвестиционих јединица	У хиљадама динара За годину која се завршава	
			31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Kombank invest RSD	1.717,62843	2.649	2.649	-
Остало - Република Српска	-	3.639	3.639	3.459
Стање на дан			6.288	3.459

33.3. Краткорочни депозити код банака

Краткорочни депозити код банака који на дан 31. децембра 2023. године износе 9.334.819 хиљада динара, бележе повећање у износу од 562.439 хиљада динара у односу на крај 2022. године.

Каматне стопе по којима су орочени депозити на дан 31. децембра 2023. године у Републици Србији крећу се у распону од 6,00% до 7,15% годишње за динарске депозите, зависно од износа депозита и рока доспећа, док се стопе за девизне депозите у ЕУР крећу у распону од 3,90% до 4,80% годишње, а стопе за девизне депозите у УСД су 5,25%. Каматне стопе по којима су орочени депозити у Републици Српској крећу се у распону од 1,80% до 3,50% годишње.

Банка	Валута	Износ у валути	Износ у динарима
АИК банка	РСД	1.680.000	1.680.000
АИК банка	EUR	1.826	213.959
Алта банка	РСД	415.000	415.000
Адико банка	ЕУР	2.000	234.347
Банка интеса	РСД	2.069.350	2.069.350
Банка поштанска штедионица	РСД	2.259.649	2.259.649
Халкбанк	РСД	200.000	200.000
Халкбанк	ЕУР	4.256	498.691
МФ банка а.д. Бања Лука	БAM	550	32.950
Наша банка а.д. Бања Лука	БAM	250	14.977
НЛБ Комерцијална банка	УСД	450.000	47.640
НЛБ Комерцијална банка	ЕУР	1.200	140.608
Нова банка а.д. Бања Лука	БAM	100	5.991
ОТП банка	РСД	250.000	250.000
ОТП банка	ЕУР	1.500	175.761
Српска банка	РСД	535.000	535.000
Ерсте а.д. Нови Сад	ЕУР	3.500	410.108
Еуробанк Директна а.д. Београд	РСД	100.000	10.000
Комерцијална банка Бања Лука	БAM	2.350.000	140.789
Стање на дан			9.334.820

33.4. Остали краткорочни финансијски пласмани

Корпоративне обвезнице по емитентима на дан 31. децембра 2023. и 2022. године приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
КомБанк Новчани фонд - РСД	-	36.270
Стање на дан	-	36.270

Категорија остало у износу од 236.397 хиљада динара (31. децембра 2022: 202.291 хиљада динара) односи се на примљене чекове које доспевају у периоду од 15 дана након датума биланса.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
34. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Текући рачуни	2.754.837	1.506.303
Девизни рачуни	707.329	855.817
Благајна	1.659	1.434
Чекови	55.903	102.789
Депозити	4.687	4.693
Остала новчана средства	19.527	21.242
Стање на дан	3.543.942	2.492.278

35. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Разграничени трошкови прибаве осигурања	3.846.503	3.509.135
Друга временска разграничења	442.850	451.890
Стање на дан	4.289.353	3.961.025

Група врши разграничење трошкова прибаве у сразмери учешћа преносне премије осигурања у укупној бруто премији осигурања, појединачно по свим законским врстама осигурања.

Кретање на рачуну разграничених трошкова прибаве осигурања у току године приказано је како следи:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање разграничених трошкова прибаве на дан 1. јануара	3.509.135	3.585.008
Трошкови прибаве пре разграничења	10.654.575	9.556.054
Трошкови прибаве после разграничења	(10.317.207)	(9.631.927)
Стање на дан 31. децембра	3.846.503	3.509.135

36. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА И РЕТРОЦЕСИОНАРА

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	2.539.076	2.567.145
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	3.916.623	2.275.468
Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	21.420	20.966
Стање на дан	6.477.119	4.863.579

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
37. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Основни и остали капитал	10.034.781	10.034.781
Ревалоризационе резерве	3.584.637	3.376.504
Нереализовани добици	2.017.656	1.663.064
Нереализовани губици	(2.718.420)	(3.162.544)
Нераспоређена добит		
- Нераспоређена добит ранијих година	5.838.260	4.923.550
- Нераспоређена добит текуће године	2.487.545	1.451.575
Укупно	21.244.459	18.286.930
Учешћа без права контроле	461.836	399.174
Стање на дан	21.706.295	18.686.104

Према консолидованим финансијским извештајима за 2023. годину исказан је добитак Групе у укупном износу од 2.577.888 хиљада динара (2022. година: добитак у износу од 1.507.598 хиљада динара), од чега нето добитак који припада мањинским акционарима износи 90.343 хиљада динара (2022. година: 56.023 хиљада динара), док нето добитак који припада већинском власнику износи 2.487.545 хиљада динара (2022. година: добитак у износу од 1.451.575 хиљада динара).

Матично друштво је на основу Одлуке Скупштине акционара о расподели добити за 2022. годину и исплати дивиденде, С бр. 7/23 од 27. априла 2023. године извршила расподелу добитка неживотних осигурања из 2022. године у износу од 1.029.818 хиљада динара на следећи начин:

- за исплату дивиденде акционарима Компаније у укупном бруто износу од 514.909 хиљада динара, односно у бруто износу од 33,89 динара по акцији,
- преостали део добитка у износу од 514.909 хиљада динара задржан је као нераспоређена добит.

Наведеном одлуком добитак животних осигурања у износу од 253.354 хиљада динара распоређује се на покриће губитка животних осигурања.

Дивиденда је акционарима Компаније исплаћена дана 07. јула 2023. године на следећи начин:

- Републици Србији дивиденда је исплаћена директном уплатом на рачун буџета, у складу са инструкцијама Управе за трезор у износу од 394.839 хиљада динара,
- Акционарском фонду дивиденда је исплаћена директном уплатом на рачун буџета, у складу са инструкцијама Министарства привреде, у износу од 18.580 хиљада динара,
- свим осталим акционарима Компаније нето дивиденда у износу од 89.599 хиљада динара, је уплаћена преко Централног регистра хартија од вредности, односно на новчане рачуне преко чланова Централног регистра хартија од вредности код којих акционари имају отворене власничке рачуне хартија од вредности.

Структура акционара Компаније је следећа:

Опис	Број акција	Номинална цена	Номинална вредност акција	Учешће у основном капиталу
1. Република Србија	11.650.612	652	7.596.199.024	76,70%
2. Акционарски фонд	548.239	652	357.451.828	3,61%
3. Остали акционари	2.990.351	652	1.949.708.852	19,69%
4. Укупно акцијски капитал (1+2+3)	15.189.202	652	9.903.359.704	100,00%

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
37.1. Акцијски и остали капитал

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Акцијски капитал	9.903.360	9.903.360
Укупно основни капитал	9.903.360	9.903.360
Остали капитал	131.421	131.421
Стање на дан	10.034.781	10.034.781

Основни капитал чини акцијски капитал у својини физичких и правних лица: 15.189.202 обичних акција укупне номиналне вредности 9.903.359.704 динара, од чега је у својини Републике Србије 11.650.612 обичних акција укупне номиналне вредности 7.596.199.024 динара, што представља 76,70% укупног основног капитала.

На дан 31. децембра 2023. године акцијски капитал Компаније (књиговодствена вредност) у износу од 9.903.360 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 9.903.360 хиљаде динара) налазио се у поседу укупно 5.713 акционара, од којих су 5.549 физичка лица, 142 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 22 су кастоди лица (31. децембар 2022. године: укупно 6.059 акционара, од којих су 5.893 физичка лица, 142 правна лица, укључујући и Републику Србију, а 24 су кастоди лица).

Решењем Агенције за привредне регистре од 09.05.2022. године, регистрована је промена чланова (акционара) Компаније, а којом је брисан друштвени капитал као члан. Тиме је окончан поступак трансформације друштвеног капитала отпочет у претходној години. Наиме, Скупштина акционара Компаније је, на основу Закона о осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 139/2014 и 44/2021) и Одлуке Владе Републике Србије о преносу друштвеног капитала Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд ("Сл. гласник РС", бр. 96/2021), на ванредној седници одржаној 15.11.2021. године донела следеће одлуке:

1. Одлуку о издавању акција ради преноса друштвеног капитала на Републику Србију, С бр. 33/21 од 15.11.2021. године;
2. Одлуку о издавању акција ради преноса друштвеног капитала Акционарском фонду, С бр. 34/21 од 15.11.2021. године;
3. Одлуку о издавању акција без накнаде ради преноса запосленима, С бр. 34/21 од 15.11.2021.

Структура **акцијског капитала** на дан 31. децембра 2023. и 2022. године била је следећа:

Акционар	31. децембар 2023.			31. децембар 2022.		
	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара	% учешћа	Број акција	У хиљадама динара
Република Србија	76,703%	11.650.612	7.596.199	76,703%	11.650.612	7.596.199
Акционарски фонд	3,609%	548.239	357.452	3,609%	548.239	357.452
Радовић Радиша	0,179%	27.177	17.719	0,051%	7.742	5.048
NLB Комерцијална банка а.д. Београд	0,173%	26.207	17.087	0,173%	26.207	17.087
Адамов Предраг	0,158%	24.053	15.683	0,127%	19.253	12.553
Utma Commerce д.о.о. Београд	0,115%	17.493	11.405	0,115%	17.493	11.405
Радовић Славиша	0,076%	11.503	7.500	0,030%	4.624	3.015
АМС осигурање а.д.о. Београд	0,096%	14.600	9.519	0,096%	14.600	9.519
Serbia Zijin Copper d.o.o	0,051%	7.709	5.026	0,051%	7.709	5.026
Саобраћајни факултет Београд	0,037%	5.547	3.617	0,037%	5.547	3.617
Металац а.д. Горњи Милановац	0,035%	5.391	3.515	0,035%	5.391	3.515
ТЦК Косјерић д.о.о.	0,035%	5.242	3.418	0,035%	5.242	3.418
Клинички центар Београд	0,034%	5.174	3.373	0,034%	5.174	3.373
Остала правна лица	0,644%	97.785	63.756	0,467%	70.952	46.261
Остала физичка лица	14,103%	2.142.158	1.396.687	14,813%	2.249.965	1.466.977
Кастоди и збирни рачун	3,952%	600.312	391.403	3,624%	550.452	358.895
Укупно	100,00%	15.189.202	9.903.360	100,00%	15.189.202	9.903.360

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

На дан 31. децембра 2023. године, берзанска цена акција Компаније износила је 941,00 динара (31. децембар 2022. године: 1.069,00 динара).

Структура основног капитала Компаније на дан 31. децембра 2023. (акцијски капитал) и 31. децембра 2022. године (акцијски и друштвени капитал) приказана је у следећој табели:

	31. децембар 2023.		У хиљадама динара 31. децембар 2022.	
	РСД	EUR	РСД	EUR
Основни капитал				
Животна осигурања	2.070.888	17.674	2.070.888	17.651
Неживотна осигурања	7.832.472	66.845	7.832.472	66.760
Стање на дан	9.903.360	84.519	9.903.360	84.412

Остали капитал у износу од 131.421 хиљаду динара формиран је у складу са захтевима регулативе Народне банке Србије у тренутку прве примене Међународних стандарда за финансијско извештавање примењивих у Републици Србији и укључујући прелазне одредбе тада важећег Правилника о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за друштва за осигурање, на основу кога је Компанија извршила рекласификацију извора ванпословних средстава у корист рачуна осталог капитала.

37.2. Нереализовани добици

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Добици по основу прерачуна финансијских извештаја страног пословања	146.611	147.455
Нереализовани добици по основу хартија од вредности расположивих за продају	1.833.358	1.477.922
Актуарски добици	37.687	37.687
Стање на дан	2.017.656	1.663.064

37.3. Нереализовани губици

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	2.417.943	2.897.389
Актуарски губици	300.477	265.155
Стање на дан	2.718.420	3.162.544

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
38. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Математичка резерва животног осигурања	5.840.302	5.737.506
Резервисања за изравнање ризика	136.915	126.071
Резерве за бонусе и попусте	321.414	229.368
Резервисања за отпремнине и јубиларне награде	1.265.063	1.127.976
Друга дугорочна резервисања	64.909	51.268
Стање на дан	7.628.603	7.272.189

Друга дугорочна резервисања обухватају резервисања за судске спорове и остала резервисања.

Обрачун дугорочних резервисања у складу са МРС 19, за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленим, њиховим годинама старости, радном стажу и висини примања, интерним актима и пословним политикама Матичног друштва и чланица Групе;
- пословног плана Матичног друштва и чланица Групе;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Републици Српској, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Републике Србије и Народне банке Србије, као и надлежних државних органа Републике Српске; и
- актуарских претпоставки.

38.1. Математичка резерва

Обрачун математичке резерве извршен је по нето проспективној методи, у складу са актима Групе и релевантном Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама и Правилником о техничким резервама Агенције за осигурање Републике Српске. Математичка резерва на дан 31. децембра 2023. године износи 5.840.302 хиљада динара. Повећање математичке резерве, у односу на стање на дан 31. децембра 2022. године износи 102.796 хиљада динара. Кретање на рачунима математичке резерве су приказани у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање – 1. јануар	5.737.506	5.698.028
Додатна резервисања (Напомена 8)	261.063	237.056
Смањења по обрачуну (Напомена 0)	(158.223)	(197.495)
Расподела добити	-	-
Остало	(44)	(83)
Стање – 31. децембар	5.840.302	5.737.506

Математичка резерва је обрачуната нето проспективном методом. У обрачуну математичке резерве, осим у делу LAT-а, користе се статичке вредности параметара дефинисаних техничким основама важећим у моменту закључења уговора о осигурању. Кроз LAT врши се дорезервација уколико се укаже потреба, кроз уважавање динамичких вредности и будућих очекивања параметара од значаја за обрачун (дисконтних стопа, вероватноћа смртности, трошкова, инфлације и стопа престанка осигурања, односно вероватноћа искоришћења опција и гаранција).

Будућа очекивања у делу параметара од значаја за LAT процењују се на бази јавно доступних информација, интерних статистика и најбоље праксе, и то:

- за вероватноћу смртности званичне таблице смртности коригују се уважавајући ефекат интерно реализоване смртности у портфељу за последње три године;
- дисконтна стопа, дата у форми spot стопа за сваку годину доспећа, добија се на бази стопа које објављује ЕИОРА или домаћи регулатор, све у зависности да ли се ради о стопама на стране валуте или домаћу валуту;

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

- очекивана стопа инфлације оцењена је на бази пројекција релевантних институција, у зависности од валуте (НБС, ЕСВ, ММФ и др.);
- очекивани трошкови спровођења осигурања оцењују се на нивоу полисе, а у зависности од тарифе, начина плаћања и валуте уговора. Процена се ради на бази предметне позиције из биланса успеха за претходни период, односно на бази провизијске шеме у делу трошкова провизије;
- вероватноће престанка уговора оцењују се у зависности од тарифе и начина плаћања, а процена се ради на бази интерне статистике и упоредне праксе у региону.

38.2. Резерва за изравнање ризика (РЗИР)

Обрачунате РЗИР на дан 31. децембра 2023. године износе 136.915 хиљада динара, што је повећање у односу на претходну годину за 10.844 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 126.071 хиљада динара).

38.3. Резерве за бонусе и попусте

Резерве за бонусе и попусте на дан 31. децембра 2023. године износе 321.414 хиљада динара и у односу на крај претходне године, када су износиле 229.368 хиљада динара, повећане су за 92.046 хиљада динара као последица нето ефекта обрачунатих резервисања.

38.4. Резервисања у складу са MPC 19 „Примања запослених“

Укупни износ за дугорочно резервисање у складу са MPC 19 је 1.265.063 хиљада динара. Приликом обрачуна је коришћен Метод пројектоване кредитне јединице. Кретање на рачунима резервисања у складу са MPC 19 је приказано у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
Стање на дан: 1. јануар	1.127.976	1.125.458
Додатна резервисања - трошак периода	261.063	237.056
Актуарски добици/ губици приказани кроз остали резултат	37.687	37.687
Укупна додатна резервисања	298.750	274.743
Смањења по обрачуну	(158.223)	(197.495)
Искоришћена резервисања	(3.440)	(74.730)
Остало	-	-
Стање на дан: 31. децембар	1.265.063	1.127.976

Обрачун дугорочних резервисања за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленим, њиховим годинама старости, радном стажу и висини примања, интерним актима и пословним политикама групе;
- пословног плана Групе;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Републике Србије и Народне банке Србије; актуарских претпоставки.

39. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар	31. децембар
	2023.	2022.
Обавезе по основу кредита	1.104.709	758.155
Обавезе по основу лизинга	1.588.794	443.560
Остале дугорочне обавезе	34.521	-
Стање на дан	2.728.024	1.201.715

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
40. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Одложене пореске обавезе:		
По основу привремених разлика између основице по којој се некретнине, опрема и инвестиционе некретнине признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима	500.008	410.231
По основу вредновања хартија од вредности расположивих за продају	(24.446)	(21.882)
	475.562	388.349
Одложене пореска средства:		
По основу резервисања за отпремнине запослених	(48.595)	(44.226)
	(48.595)	(44.226)
Нето одложене пореске обавезе	426.967	344.123

41. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ШТЕТА И УГОВОРЕНИХ ИЗНОСА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Обавезе по основу штета и уговорених износа у:		
- земљи	508.792	533.242
- иностранству	380.488	289.659
Стање на дан	889.280	822.901

42. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРЕМИЈУ, ЗАРАДЕ И ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Обавезе за премију реосигурања	1.591.008	1.855.358
Обавезе за премију саосигурања	1.302.227	1.287.185
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	319.799	305.316
Обавезе према добављачима	469.861	350.800
Примљени аванси	1.378.233	487.123
Обавезе за порез на послове осигурања	96.232	77.552
Обавезе за дивиденде и учешћа у резултату	28.493	27.428
Обавезе за провизију и регресе	177.497	110.366
Остале краткорочне обавезе	367.168	307.712
Стање на дан	5.730.518	4.808.840

У току 2023. године дошло је до повећања обавеза у односу на претходну годину за износ од 921.678 хиљада динара, што је у највећој мери последица повећања примљених аванса по основу уплате друге рате капаре по Уговору о купопродаји непокретности од 20.10.2022. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
43. РЕЗЕРВЕ ЗА ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Преносне премије животних осигурања и саосигурања	894.760	748.033
Преносне премије неживотних осигурања и саосигурања	17.958.493	15.563.381
Преносне премије реосигурања и ретроцесија	525.795	526.861
Стање на дан	19.379.048	16.838.275

Обрачун преносне премије осигурања извршен је у складу са актима Групе, релевантном одлуком Народне банке Србије и Правилником о техничким резервама Агенције за осигурање Републике Српске, методом „*pro-rata temporis*“. Укупна преносна премија осигурања, саосигурања и реосигурања на дан 31. децембра 2023. године износи 19.379.048 хиљаде динара, и у односу на крај претходне године када је износила 16.838.275 хиљада динара, повећана је за 2.540.773 хиљада динара.

44. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Група је на дан 31. децембра 2023. године образовала резерве за неистекле ризике у износу 557.567 хиљада динара (31. децембар 2022. године: 603.092 хиљада динара), имајући у виду да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије, а у складу са Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и релевантним актом пословне политике Групе.

45. ДРУГА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Допринос за превентиву	1.032.155	938.792
Остала пасивна временска разграничења	660.784	471.188
Стање на дан	1.692.939	1.409.980

46. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Резервисане штете животних осигурања и саосигурања:		
- настале непријављене штете	497.300	396.982
- настале пријављене штете	97.672	73.712
	594.972	470.694
Резервисане штете неживотних осигурања и саосигурања:		
- настале непријављене штете	10.081.791	9.214.419
- настале пријављене штете	8.880.049	7.335.452
	18.961.840	16.549.871
Удели у штетама саосигурања, реосигурања и ретроцесија	2.567.901	1.980.076
Стање на дан	22.124.713	19.000.641

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Резервисане штете на дан 31. децембра 2023. године утврђене су у складу са интерном регулативом Групе и износе 22.124.713 хиљада динара, док су на крају претходне године износиле 19.000.641 хиљада динара. Повећање резервисаних штета у односу на претходну годину износи 3.124.072 хиљада динара.

Износ резервисаних штета је утврђен у складу са интерним правилницима, који су у складу са законским и подзаконским актима регулатора у Републици Србији и Републици Српској.

Код врста осигурања где се обрачун ради Маск-овом методом интервали поверења на дан 31. децембар 2023. године (који одређују износе маргине ризика уз претпоставку да најбоља оцена има lognormalnu расподелу) су били исти као и коначни интервали на крају претходне године за врсте осигурања: 01 – 99,93%; 02 – 96%; 03 – 99,9999985%; 08 – 95,40%; 09 – 99,32%; 13 – 64,20% и 18 – 99,91%. На врсти 10 обрачун на дан 31. децембар 2023. године је извршен Paid-Incurred Chain методом са интервалом поверења 99,9957%, али после теста адекватности обавеза повећан на 99,99650%.

Раст укупно резервисаних штета 16,44% што је у складу са растом портфеља. Резервација штета неживота осигурања расла је за 14,57% док је резервација животних осигурања расла по стопи од 15,99%.

По обрачуну насталих непријављених штета извршен је ЛАТ тест који је показао довољност на свим врстама осигурања на којима се обрачун врши стохастичким методама, осим на врсти осигурања 10 Осигурање од одговорности због употребе моторних возила где је забележен дефицит тако да је на овој врсти повећан интервал поверења. Коначна резервација задовољава тест адекватности обавеза. Интервали поверења одређују износ маргине ризика који је потребно имати на нивоу врсте осигурања у зависности од поређења са искуством и теста адекватности резервисаних штета. Основа за обрачун су развојни троуглови пријављених штета (incurred claims) насталих од 2008. – 2023. године (уз кориговање резервисаних насталих пријављених штета ранијих година на основу остварења до дана обрачуна), а за врсту 10 овом троуглу је прикључен и троугао ликвидираних штета насталих у истом периоду. За остале врсте осигурања примењен је паушални метод.

47. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Примљене менице (а)	1.387.480	1.904.849
Издате менице (б)	6.589	7.116
Дата јемства (в)	1.413.466	734.742
Остала потраживања / обавезе (г)	54	33.829
Остало	44.726	42.199
Стање на дан	2.852.315	2.722.735

- (а) Група на дан 31. децембра 2023. године поседује укупно 6.515 меница које су примљене, најчешће, као средство обезбеђења, од чега се 6.322 односе на неживотна осигурања, а 193 на животна осигурања. Од укупног броја примљених меница 6.492 су бланко, док су осталих 23 попуњене на укупан износ од 1.387.480 хиљада динара.
- (б) Група је на дан 31. децембра 2023. године издала укупно 1.058 бланко меницу и 38 попуњених на износ од 6.589 хиљада динара као средство финансијског обезбеђења за потребе учешћа на тендерима, по уговорима о издавању банкарских гаранција као и по другим основама (закуп пословног простора, отварање рачуна).
- (в) У ванбилансној евиденцији су евидентирани дата јемства у износу 1.413.466 хиљада динара (2022: 734.742 хиљада динара). На име, као последица узимања рефинансирајућег кредита који је одобрен зависном правном лицу „Дунав ауто“, у циљу обезбеђења потраживања успостављена је залога на путничким возилима.
- (г) У ванбилансној евиденцији Групе евидентирано је потраживања/обавеза у износу од 54 хиљада динара. Наведени износ се односи на потраживање / обавеза за фонд по основу становања зависног правног лица „Дунав ауто“ у износу од 54 хиљаде динара.
- (д) Такође, Група на дан 31. децембар 2023. године, у ванбилансној евиденцији има евидентирану уписану хипотека на непокретност заложног дужника „Градитељ-Београд“ а.д. Београд на 44.726 хиљаде динара и активираних три гаранције повезаног лица „Дунав осигурање“ а.д.о Бања Лука.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Матична Компанија има закључен са Банком Поштанска штедионица а.д. Београд Уговор о регулисању односа којим је Матичној Компанији одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једночасовно ванбилансно задужење Матичне Компаније код банке по овом Уговору не може прећи износ од 600.000 хиљада динара. Оквир је одобрен до 30.06.2024. године, а рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог уговора, не може бити дужи од 30.06.2028. године. Средства обезбеђења по наведеном уговору су менице Матичне Компаније.

Матичне Компанија има закључен са NLB Комерцијалном банком а.д. Београд Уговор о оквирном износу за ангажовање банке којим је Матичне Компанији одобрен обнављајући оквир за издавање, од стране банке, свих врста гаранција и писама о намерама тако да укупно једночасовно ванбилансно задужење Матичне Компаније код банке по овом Уговору не може прећи износ од EUR 10.000 хиљада у динарској противвредности. Рок важења обнављајућег оквира је до 30.06.2024. године, с тим да рок важности сваке појединачне гаранције која се издаје на основу овог уговора, не може бити дужи од 30.06.2028. године, а средства обезбеђења су менице Матичне Компаније.

На дан 31. децембра 2023. године стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од Банке Поштанска штедионица а.д. Београд укупно износи 489.514 хиљада динара, EUR 2.640,00 (31. децембар 2022. године: гаранције у износу од 465.339 хиљада динара и EUR 2.640,00).

Стање банкарских гаранција и писама о намерама које су прибављене од NLB Комерцијалне банке а.д. Београд на дан 31. децембра 2023. године укупно износи 67.375 хиљада динара (31. децембар 2022. године: гаранције у износу од 453.587 хиљада динара).

До дана израде финансијских извештаја за 2023. годину, није активирана ни једна гаранција

48. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ

Структура техничких резерви Групе на дан 31. децембра 2022. и 2023. године приказана је како следи:

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембар	31. децембар
	2023.	2022.
Математичка резерва (Напомена 38.1)	5.840.302	5.737.506
Резерве за изравнање ризика (Напомена 38.2)	136.915	126.071
Резерве за бонусе и попусте (Напомена 38.3)	321.414	229.368
Резерве за преносне премије (Напомена 40)	19.379.048	16.838.275
Резерве за неистекле ризике (Напомена 44)	557.567	603.092
Резервисане штете (Напомена 46)	22.124.713	19.000.641
Стање на дан	48.359.959	42.534.953

Техничке резерве Групе на дан 31. децембар 2023. године износе 48.359.959 хиљаду динара (31. децембар 2022. године 42.534.953 хиљада динара). Група је обезбедила потпуну покривеност техничких резерви прописаним облицима улагања у складу са релевантним прописима који регулишу област осигурања у Републици Србији и Републици Српској.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

49. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИМА

У хиљадама динара

	Укупно за 2023.	Осигурање живота	Животна осигурања, осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо- плови	Имовина	Одговор- ност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+. +12)
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	32.450.100	3.517.888	192.407	3.710.295	2.030.980	2.984.519	509.134	17.102	6.520.389	11.098.146	117.948	5.461.587	28.739.805
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	4.435.991			-								4.435.991	4.435.991
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	198.387	-	-	-	2.623	7.118	1.441	295	5.040	189.974	1.020	(9.124)	198.387
Остали пословни приходи	<u>2.304.576</u>	<u>47</u>	<u>-</u>	<u>47</u>	<u>17.103</u>	<u>23.870</u>	<u>9.859</u>	<u>2.961</u>	<u>223.453</u>	<u>48.706</u>	<u>73.303</u>	<u>1.905.274</u>	<u>2.304.529</u>
	<u>39.389.054</u>	<u>3.517.935</u>	<u>192.407</u>	<u>3.710.342</u>	<u>2.050.706</u>	<u>3.015.507</u>	<u>520.434</u>	<u>20.358</u>	<u>6.748.882</u>	<u>11.336.826</u>	<u>192.271</u>	<u>11.793.728</u>	<u>35.678.712</u>
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(1.831.392)	(267.551)	-	(267.551)	(11.039)	(17.683)	(4.065)	(65)	(240.984)	(1.034.351)	(10.538)	(245.116)	(1.563.841)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(20.546.503)	(2.862.550)	(80.942)	(2.943.492)	(1.085.034)	(2.618.614)	(73.130)	(13.172)	(3.450.367)	(5.107.198)	(62.081)	(5.193.415)	(17.603.011)
Резервисане штете	(1.483.111)	(74.359)	(4.912)	(79.271)	(229.314)	(221.519)	44.859	5.400	(638.121)	(380.698)	27.259	(11.706)	(1.403.840)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	507.575	-	-	-	35	112.842	6.627	7	3.755	302.909	41.381	40.019	507.575
Повећање осталих техничких резерви - нето	(51)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(51)	(51)
Смањење осталих техничких резерви – нето	189.156	197.495	-	197.495	376	-	15.807	-	-	97	-	(24.619)	(8.339)
Расходи за бонусе и попусте	(2.887.263)	(147.924)	-	(147.924)	(421.028)	(515.616)	(63.072)	(1.051)	(1.254.021)	(65.571)	(1.078)	(417.902)	(2.739.339)
Остали пословни расходи	<u>(1.842.767)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(1.842.767)</u>	<u>(1.842.767)</u>
	<u>(27.894.356)</u>	<u>(3.154.889)</u>	<u>(85.854)</u>	<u>(3.240.743)</u>	<u>(1.746.004)</u>	<u>(3.260.590)</u>	<u>(72.974)</u>	<u>(8.881)</u>	<u>(5.579.738)</u>	<u>(6.284.812)</u>	<u>(5.057)</u>	<u>(7.695.557)</u>	<u>(24.653.613)</u>
Добитак – бруто пословни резултат	<u>11.494.698</u>	<u>363.046</u>	<u>106.553</u>	<u>469.599</u>	<u>304.702</u>	<u>(245.083)</u>	<u>447.460</u>	<u>11.477</u>	<u>1.169.144</u>	<u>5.052.014</u>	<u>187.214</u>	<u>4.098.171</u>	<u>11.025.099</u>
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	2.364.795	357.411	15.440	372.851	277.111	148.496	134.987	133.420	328.903	356.196	133.423	479.408	1.991.944
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	<u>(217.336)</u>	<u>(7.685)</u>	<u>(365)</u>	<u>(8.050)</u>	<u>(9.388)</u>	<u>(9.957)</u>	<u>(3.321)</u>	<u>(2.230)</u>	<u>(36.158)</u>	<u>(50.648)</u>	<u>(2.366)</u>	<u>(95.218)</u>	<u>(209.286)</u>
Добитак из инвестиционе активности	<u>2.147.459</u>	<u>349.726</u>	<u>15.075</u>	<u>364.801</u>	<u>267.723</u>	<u>138.539</u>	<u>131.666</u>	<u>131.190</u>	<u>292.745</u>	<u>305.548</u>	<u>131.057</u>	<u>384.190</u>	<u>1.782.658</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

У хиљадама динара													
	Укупно за 2023.	Осигурање живота	Животна осигурања, осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо- плови	Имовина	Одговор- ност	Кредити и јемства	Неживотна осигурања збирно	
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+..+12)
Трошкови спровођења осигурања													
Трошкови прибаве	(10.317.207)	(523.183)	(19.455)	(542.638)	(497.494)	(1.072.705)	(127.227)	(8.752)	(1.911.224)	(3.200.227)	(28.976)	(2.927.964)	(9.774.569)
Трошкови управе	(2.712.775)	(249.087)	(11.147)	(260.234)	(212.964)	(337.061)	(103.982)	(47.980)	(533.426)	(1.039.719)	(68.260)	(109.149)	(2.452.541)
Остали трошкови спровођења осигурања	(47.412)	(7.248)	(308)	(7.556)	(7.676)	(3.829)	(3.829)	(3.829)	(7.658)	(7.658)	(3.829)	(1.548)	(39.856)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	1.696.549	9.760	-	9.760	10.264	6.194	6.564	1.517	177.681	630.766	8.402	845.401	1.686.789
	(11.380.845)	(769.758)	(30.910)	(800.668)	(707.870)	(1.407.401)	(228.474)	(59.044)	(2.274.627)	(3.616.838)	(92.663)	(2.193.260)	(10.580.177)
Пословни добитак/(губитак) – нето пословни резултат	2.261.312	(56.986)	90.718	33.732	(135.445)	(1.513.945)	350.652	83.623	(812.738)	1.740.724	225.608	2.289.101	2.227.580
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)													
Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	250.451	7.650	329	7.979	1.545	8.751	1.535	15.672	44.614	24.060	2.434	143.861	242.472
Финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(338.461)	(5.422)	(218)	(5.640)	(4.417)	(2.724)	(5.056)	(8.103)	(20.903)	(22.690)	(2.059)	(266.869)	(332.821)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	1.443.109	70.565	889	71.454	129.278	185.578	110.844	14.592	644.346	164.840	27.905	94.272	1.371.655
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(942.529)	(115.439)	(3.736)	(119.175)	(81.454)	(52.843)	(20.449)	(18.761)	(286.024)	(84.557)	(40.586)	(238.680)	(823.354)
Остали приходи	281.964	16.356	860	17.216	15.249	9.828	7.592	6.922	45.338	30.622	7.230	141.967	264.748
Остали расходи	(106.184)	(308)	(4)	(312)	(3.959)	(4.956)	(690)	(114)	(6.688)	(24.156)	(368)	(64.941)	(105.872)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА													
ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	2.849.662	(83.584)	88.838	5.254	(79.203)	(1.370.311)	444.428	93.831	(392.055)	1.828.843	220.164	2.098.711	2.844.408
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	(20.576)	(16)	(1)	(17)	(1.716)	(7.495)	271	18	(382)	(1.715)	(942)	(8.598)	(20.559)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	2.829.086	(83.600)	88.837	5.237	(80.919)	(1.377.806)	444.699	93.849	(392.437)	1.827.128	219.222	2.090.113	2.823.849

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

У хиљадама динара

	Укупно за 2022.	Осигурање живота	Животна осигурања, осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо- плови	Имовина	Одговор- ност	Кредити и јемства	Остало	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (Σ5+..+12)
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ													
Приходи од премија осигурања и саосигурања	29.294.267	3.517.888	192.407	3.710.295	2.030.980	2.984.519	509.134	17.102	6.520.389	11.098.146	117.948	2.305.754	25.583.972
Приходи од премија реосигурања и ретроцесија	3.383.766			-								3.383.766	3.383.766
Приходи од послова непосредно повезаних са пословима осигурања	214.900	-	-	-	2.623	7.118	1.441	295	5.040	189.974	1.020	7.389	214.900
Остали пословни приходи	1.614.017	47	-	47	17.103	23.870	9.859	2.961	223.453	48.706	73.303	1.214.715	1.613.970
	34.506.950	3.517.935	192.407	3.710.342	2.050.706	3.015.507	520.434	20.358	6.748.882	11.336.826	192.271	6.911.624	30.796.608
ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ													
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	(1.632.159)	(267.551)	-	(267.551)	(11.039)	(17.683)	(4.065)	(65)	(240.984)	(1.034.351)	(10.538)	(45.883)	(1.364.608)
Расходи накнада штета и уговорених износа	(18.104.355)	(2.862.550)	(80.942)	(2.943.492)	(1.085.034)	(2.618.614)	(73.130)	(13.172)	(3.450.367)	(5.107.198)	(62.081)	(2.751.267)	(15.160.863)
Резервисане штете	(1.542.570)	(74.359)	(4.912)	(79.271)	(229.314)	(221.519)	44.859	5.400	(638.121)	(380.698)	27.259	(71.165)	(1.463.299)
Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	543.925	-	-	-	35	112.842	6.627	7	3.755	302.909	41.381	76.369	543.925
Повећање осталих техничких резерви - нето	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Смањење осталих техничких резерви – нето	213.775	197.495	-	197.495	376	-	15.807	-	-	97	-	-	16.280
Расходи за бонусе и попусте	(2.514.588)	(147.924)	-	(147.924)	(421.028)	(515.616)	(63.072)	(1.051)	(1.254.021)	(65.571)	(1.078)	(45.227)	(2.366.664)
Остали пословни расходи	(1.368.216)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.368.216)	(1.368.216)
	(24.404.188)	(3.154.889)	(85.854)	(3.240.743)	(1.746.004)	(3.260.590)	(72.974)	(8.881)	(5.579.738)	(6.284.812)	(5.057)	(4.205.389)	(21.163.445)
Добитак – бруто пословни резултат	10.102.762	363.046	106.553	469.599	304.702	(245.083)	447.460	11.477	1.169.144	5.052.014	187.214	2.706.235	9.633.163
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ													
Приходи од инвестирања средстава осигурања	2.240.649	408.683	18.123	426.806	279.924	149.900	136.390	134.823	331.710	359.003	134.827	287.266	1.813.843
Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	(105.222)	(7.685)	(365)	(8.050)	(9.388)	(9.957)	(3.321)	(2.230)	(36.158)	(50.648)	(2.366)	16.896	(97.172)
Добитак из инвестиционе активности	2.135.427	400.998	17.758	418.756	270.536	139.943	133.069	132.593	295.552	308.355	132.461	304.162	1.716.671

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

У хиљадама динара												
	Укупно за 2022.	Осигурање живота	Животна осигурања, осим осигурања живота	Животна осигурања збирно	Незгода и ДЗО.	Возила	Пловни објекти и транспорт	Ваздухо-плови	Имовина	Одговорност	Кредити и јемства	Неживотна осигурања збирно
	1 (4+13)	2	3	4 (3+2)	5	6	7	8	9	10	11	12 (Σ5+...+12)
Трошкови спровођења осигурања												
Трошкови прибаве	(9.799.319)	(523.183)	(19.455)	(542.638)	(497.494)	(1.072.705)	(127.227)	(8.752)	(1.911.224)	(3.200.227)	(28.976)	(9.256.681)
Трошкови управе	(2.746.037)	(249.087)	(11.147)	(260.234)	(212.964)	(337.061)	(103.982)	(47.980)	(533.426)	(1.039.719)	(68.260)	(2.485.803)
Остали трошкови спровођења осигурања	(97.435)	(7.248)	(308)	(7.556)	(7.676)	(3.829)	(3.829)	(3.829)	(7.658)	(7.658)	(3.829)	(89.879)
Провизија од реосигурања и ретроцесија	1.444.358	9.760	-	9.760	10.264	6.194	6.564	1.517	177.681	630.766	8.402	1.434.598
	(11.198.433)	(769.758)	(30.910)	(800.668)	(707.870)	(1.407.401)	(228.474)	(59.044)	(2.274.627)	(3.616.838)	(92.663)	(10.397.765)
Пословни добитак/(губитак) – нето пословни резултат	1.039.756	(5.714)	93.401	87.687	(132.632)	(1.512.541)	352.055	85.026	(809.931)	1.743.531	227.012	952.069
ФИНАНСИЈСКИ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)												
Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности	204.492	7.650	329	7.979	1.545	8.751	1.535	15.672	44.614	24.060	2.434	196.513
Финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности	(210.803)	(5.422)	(218)	(5.640)	(4.417)	(2.724)	(5.056)	(8.103)	(20.903)	(22.690)	(2.059)	(205.163)
Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	1.524.581	70.565	889	71.454	129.278	185.578	110.844	14.592	644.346	164.840	27.905	1.453.127
Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности	(1.068.590)	(115.439)	(3.736)	(119.175)	(81.454)	(52.843)	(20.449)	(18.761)	(286.024)	(84.557)	(40.586)	(949.415)
Остали приходи	242.488	16.356	860	17.216	15.249	9.828	7.592	6.922	45.338	30.622	7.230	225.272
Остали расходи	(70.012)	(308)	(4)	(312)	(3.959)	(4.956)	(690)	(114)	(6.688)	(24.156)	(368)	(69.700)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.661.912	(32.312)	91.521	59.209	(76.390)	(1.368.907)	445.831	95.234	(389.248)	1.831.650	221.568	1.602.703
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	(14.468)	(16)	(1)	(17)	(1.716)	(7.495)	271	18	(382)	(1.715)	(942)	(14.451)
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1.647.444	(32.328)	91.520	59.192	(78.106)	(1.376.402)	446.102	95.252	(389.630)	1.829.935	220.626	1.588.252

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
50. НАЛАЗИ ЕКСТЕРНЕ КОНТРОЛЕ

У току 2023. године, у оквиру Групе, екстерну контролу Народне банке Србије и Државне ревизорске институције имало је Матично друштво.

На основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18) Државна ревизорска институција је извршила ревизију Правилности пословања Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд (Стари град) који се односи на зараде, накнаде зарада, накнада трошкова и друга примања запослених за 2022. годину, и о томе 05. септембра 2023. доставила Извештај о ревизији број: 400-50/2023-06/13.

Извештајем је Државна ревизорска институција дала 5 препорука, од којих је једна првог приоритета и четири неправилности другог приоритета. Препорука првог приоритета, коју је могуће спровести у року од 90 дана од дана доставе Извештаја, односила се на начин достављања решење о остваривању права по основу јубиларне награде, са образложењем и поуком о правном леку сходно члану 193 Закона о раду. Компанија је препоруку првог приоритета испунила у току трајања контроле о чему је у остављеном року обавештена Државна ревизорска институција. Препоруке другог приоритета, које је могуће спровести у року од годину дана од дана доставе Извештаја, (јасније прецизирање утврђивање временаведеног у радно односу за потреба обрачуна минулог рада, коришћење два радна дана плаћеног одсуства; накнаде за чланове Комисије за превентиву и сагласност Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава) имплементирани су током последњег квартала 2023. године. Извештајем нису дате препоруке трећег приоритета. На дан 31.12.2023. године Компанија је имплементирала све препоруке које су биле утврђене наведеним извештајем.

Народна банка Србије је 22.12.2023. године доставила Решење о изрицању мера надзора број 12146 на основу непосредне контроле пословања извршене у периоду од 1. јануара 2018. године до дана контроле, односно 06. марта 2019. године. Контролом је обухваћено пословање Компаније у делу трошкова спровођења осигурања, канала дистрибуције и повезаних правних лица. О извршеној контроли је претходно сачињен Записник о контроли пословања бр. ПОВ XXI13/1/23 од 23. фебруара 2023. године. На констатације изнете у Записнику, Компанија је, у остављеном року, НБС доставила примедбе којим није оспорено Записником утврђено чињенично стање и о чему је начињена Службена белешка бр. ПОВ. XXI -13/923 од 21. априла 2023. године.

Према налозима и роковима наведеним у Решењу о изрицању мера надзора, Компанија је предузела неопходне активности и о томе у Решењем остављеном року, обавестила Народну банку Србије.

У складу са Законом о Државној ревизорској институцији, Пословником Државне ревизорске институције и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI) Државна ревизорска институција извршила је ревизију приложених финансијских извештаја Дунав ауто друштва са ограниченом одговорношћу за услуге у друмском саобраћају, Београд за 2022. годину, и то: 1) Биланс стања, 2) Биланс успеха, 3) Извештај о осталом резултату, 4) Извештај о променама на капиталу, 5) Извештај о токовима готовине и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

Према мишљењу Државне ревизорске институције финансијски извештаји за 2022. годину по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Дунав ауто друштва са ограниченом одговорношћу за услуге у друмском саобраћају, Београд, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

У поступку ревизије нису откривене неправилности нити су дате препоруке првог приоритета. У оквиру другог приоритета наведено је 7 препорука на којима Друштво активно ради. Одазивним извештајем Друштво је обавестило Државну ревизорску институцију да ће наведене неправилности бити отклоњене са крајњим роком до 30.11.2024. године.

У току 2023. године Пореска инспекција је такође извршила контролу Дунав Ауто. Предмет провере од стране Пореске инспекције је била 2021. година, а њихов закључак је био да је Друштво поступило у потпуности у складу са одредбом члана 28. Закона о ПДВ-у, нису забележени налази од стране Пореске инспекције.

У Дунав Пензијама у 2023. години започета је контрола НБС али до дана састављања финансијских извештаја Друштво није добило записник и мишљење о истој.

Осим наведеног није било других непосредних / посредних контрола током 2023. године.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

51. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

51.1. Носиоци система управљања ризицима

Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум. У поступку Управљања ризицима спроводи се анализа, квантификација и бележење ризика, као и ширење свести о њиховом постојању у оквиру пословања.

Стратегија управљања ризицима представља оквир за успостављање система управљања ризицима и њоме су дефинисане надлежности и одговорности управе и свих запослених у процесу управљања ризицима, спремност за преузимање ризика и политике управљања ризицима у Групи.

Мерење, односно процена ризика, врши се кроз квалитативну и квантитативну процену идентификованих ризика и догађаја тако што се: врши обрада сваког идентификованог ризика, анализирају постојеће контролне мере, квантификују идентификовани ризици – кад год је то могуће, предлажу додатне мере и прати спровођење свих донетих мера.

Према степену утицаја на пословање Групе, ризици се класификују у четири категорије: Низак, Средњи, Висок и Екстреман ризик.

Група, у оквиру управљања ризицима, врши сопствену процену ризика и солвентности (ORSA – Own Risk and Solvency assessment), чији резултати се узимају у обзир при доношењу стратешких одлука, планирању пословних активности и при управљању адекватношћу капитала.

При вршењу сопствене процене ризика и солвентности Група идентификује све ризике којима је изложена или би могла бити изложена у пословању краткорочно и дугорочно.

Сва друштва која послују у оквиру Групе, за која је то законом прописано, на дан 31. децембра 2023. године испунила су услове који се односе на адекватност капитала.

51.2. Врсте ризика које су предмет праћења и управљања

У оквиру ризика осигурања посебно се управља појединачним ризицима као што су: ризик неадекватно одређене премије, ризик неадекватног образовања техничких резерви, ризик осигурања који произилази из катастрофалних догађаја, посебне ризике који произилазе из промене висине, тренда (тенденције) и волатилности (одступања од очекиваног) стопа смртности (ризик смртности и ризик дуговечности), промене висине, тренда и волатилности стопа истека, раскида, обнове и откупа уговора о осигурању (ризик истека осигурања), промене висине, тренда и волатилности стопа инвалидности и болести (ризик обољевања), промене момента настанка и учесталости осигураних случајева, као и висине исплате при настанку тих случајева, ризик неадекватне процене ризика који се преузима у осигурање, ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја или преузимање ризика већих од износа самопридржаја, односно непреношење вишка ризика изнад самопридржаја у саосигурање, реосигурање, остале ризике осигурања (професионалне и техничке) који су у складу са природом, обимом и сложеностју пословања Групе.

У оквиру тржишних ризика, посебно се управља појединачним ризицима: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, ризик промене цена непокретности, ризик приноса, девизни ризик, ризик конкуренције, ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуге осигурања, остале тржишне ризике у складу са природом, обимом и сложеностју пословања Групе.

У оквиру ризика неиспуњења обавеза друге уговорне стране посебно се управља појединачним ризицима: ризик немогућности наплате инвестираних средстава, ризик немогућности наплате приноса од инвестираних средстава или закупа, ризик немогућности наплате потраживања по основу осигурања, саосигурања и реосигурања, остале ризике.

Ризик ликвидности обухвата појединачне ризике: ризик неадекватног управљања имовином и обавезама (ALM – Asset Liability Management), ризик погрешне процене, евидентирања, презентовања и обелодањивања вредности имовине и извора средстава Групе као и њених прихода, расхода и резултата пословања, ризик немогућности продаје имовине Групе по књиговодственој вредности и немогућност наплате извршене продаје, ризик рочне неусклађености средстава и њихових извора, ризик немогућности измиривања обавеза по основу осигурања и другим основама, остале ризике.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

У оквиру оперативних ризика прате се: ризик погрешног, неодговарајућег избора чланова Извршног одбора, Надзорног одбора и лица којима је поверено руковођење појединим пословима, ризик погрешног, неодговарајућег избора, распореда и постављења запослених у Групи (квалификационо и бројно), ризик неадекватне организације пословања Групе, информатички ризик, ризик погрешног и економски штетног уговарања послова, ризик превара, злоупотреба и других незаконитих активности, ризик уговарања, организовања и обављања послова супротно правилима струке осигурања, ризик одсуства система интерних контрола, процедура и поступака, остали ризици.

У оквиру правних ризика прате се: ризик налагања мера, односно изрицања казне од стране Народне банке Србије или другог надлежног органа у Републици Србији и Републици Српској, ризик немогућности извршења уговора (делимично или у целини), ризик могућих губитака из спорова, ризик неуспостављања ефикасних процедура за спречавање прања новца и финансирања тероризма, остали ризици.

Други значајни ризици обухватају појединачне ризике: репутациони ризик, који проистиче из умањеног поверења јавности у пословање Групе, стратешки ризик, који представља могућност настанка негативних ефеката на финансијски резултат или капитал Групе услед непостојања одговарајућих политика и стратегија Групе, њиховог неадекватног спровођења, као и услед промена у окружењу, односно изостанка одговарајућег реаговања на промене, ризици који настају при увођењу нових производа осигурања, укључујући и нове активности у вези са процесима и системима у Групи, ризици по основу послова које је Група поверила трећим лицима, остали ризици који се процене као значајни.

51.3. Обелодањивање података у складу са МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“
Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	410.626	642.542
<i>Учешћа у капиталу</i>	50.068	50.116
<i>Остали дугорочни финансијски пласмани</i>	360.558	592.426
Потраживања	10.980.362	9.715.681
Краткорочни финансијски пласмани	40.047.780	35.329.321
Готовина и готовински еквиваленти	3.543.942	2.492.278
Активна временска разграничења		
(Потраживања за нефактурисан приход)	132.890	272.871
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	2.539.076	2.567.145
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	3.916.623	2.275.468
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	21.420	20.966
Стање на дан	61.592.719	53.316.272
Финансијске обавезе		
Математичка резерва	5.840.302	5.737.506
Резерве за изравнање ризика	136.915	126.071
Резерве за бонусе и попусте	321.414	229.368
Остале дугорочне обавезе	2.728.024	1.201.715
Краткорочне финансијске обавезе	1.353.749	475.555
Обавезе по основу штета	889.280	822.901
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	5.730.518	4.808.840
Резерве за преносне премије	19.379.048	16.838.275
Резерве за неистекле ризике	557.567	603.092
Друга пасивна временска разграничења		
(Унапред обрачунати трошкови)	493.815	428.734
Резервисане штете	22.124.713	19.000.641
Стање на дан	59.555.345	50.272.698

* Напомена: Узет је само део билансне позиције БС 0452 који се односи на унапред обрачунате трошкове, без резервисања по разним основама.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик;
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цене финансијског инструмента; и
- ризик ликвидности.

51.3.1. Кредитни ризик

Изложеност кредитном ризику посебно се обелодањује за следеће категорије финансијских средства, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани;
- финансијски пласмани и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Групе кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања и обрачунатих камата по основу кашњења у измиривању обавеза од стране дужника.

У процесу управљања кредитним ризиком, Група управља ризицима који произилазе из уложених средстава у хартије од вредности којима се тргује и ризиком бонитета осигураника, интерно категорисаних у сегмент великих клијената и осталим ризицима који стоје у вези са наплатом потраживања.

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска имовина		
Дугорочни финансијски пласмани	360.558	592.426
Потраживања	10.980.362	9.715.681
Краткорочни финансијски пласмани	40.047.780	35.329.321
Готовина и готовински еквиваленти	3.543.942	2.492.278
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	6.477.119	4.863.579
<i>Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	2.539.076	2.567.145
<i>Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	3.916.623	2.275.468
<i>Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	21.420	20.966
Укупно	61.409.761	52.993.285

Модел за вредновање финансијских средстава према МСФИ 9 је модел очекиваних кредитних губитака. Модел подразумева да није нужно да се губитак догоди да би дошло до признавања губитка по основу умањења вредности. Очекивани кредитни губици се заснивају на пондерисаној процени вероватноће кредитних губитака – тј. садашња вредност готовинских мањкова-дефицита током очекиваног трајања финансијског инструмента.

Финансијска средства која не показују значајно повећање кредитног ризика од почетног признавања сврставају се у категорију Нивоа 1, што подразумева обрачун 12-месечног очекиваног кредитног губитка.

Стејџинг критеријуми који указују да је потребан обрачун очекиваних кредитних губитака за имовину која се сврстава у нивоу 2 чине следећи индикатори:

- Кашњење преко 30 дана, где у пракси Група услед недовољног праћења дана кашњења до данас, сва потенцијална кашњења посматра као критеријум за значајно повећање кредитног ризика;
- Пад екстерног кредитног рејтинга који се користи за потребе обрачуна исправке вредности; као и,
- Други квалитативни критеријуми који могу указивати на повећање ризика (сазнање Групе да би клијент могао упасти у проблеме и сл.).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

У складу са МСФИ 9 за обрачун исправке вредности коришћен је приступа који подразумева да се за дато потраживање обрачунава животни очекивани кредитни губитак. У случајевима када се ради о финансијским инструментима код којих је дошло до повећаног степена кредитног ризика који је условио захтевани обрачун током целог века трајања инструмента, користи се кумулативна вероватноћу дешавања неизмирења обавеза (PD) за одговарајућу рачност из извештаја објављених од стране рејтинг агенција.

За потребе идентификације индикатора обезвређења, односно критеријума да је потребно обрачун очекиваних кредитних губитака за имовину која се сврстава у ниво 3, у складу са захтевима МСФИ 9, Група примењује:

- Кашњење преко 90 дана;
- Статус дефолт-а одражен или кроз екстерни рејтинг или кроз друге информације на основу којих се може закључити да та компанија не може да измирује обавезе.

Обрачун исправке вредности за ниво 3 изложености врши се на начин да се примењује само LGD параметар имајући у виду да је PD једнак 1. Алтернативно, врши се дисконтовање очекиваних новчаних токова ефективном каматном стопом датог инструмента.

Током 2023. године није било трансфера између нивоа обезвређења по наведеним врстама финансијске имовине, сва средства Групе су сврстана у Ниво 1.

Приступ на коме се заснива обрачун очекиваних кредитних губитака, односно исправки вредности у складу са МСФИ 9, темељи се на следећем приступу:

ECL (очекивани кредитни губитак, "expected credit loss") = Вероватноћа дешавања неизмирења обавезе (PD) x Висина губитка у случају неизвршења (LGD) x Изложеност у случају догађаја неизмирења (EAD).

За потребе појединачне процене, Група се ослања на податак о неизмирењу обавеза (PD) из екстерних извора, односно податак објављен од стране рејтинг агенција. Група разликује ситуације у којој је друга уговорена страна правно лице - банка или држава (односно државни органи и државна предузећа).

У случају банака, примењује се стопа неизмирења, објављена од стране једне од рејтинг агенција (Standard&Poors, Moody's, Fitch, итд.). У случају када је дужник држава (или државни орган, или предузеће), користи се такође одговарајући податак објављен од стране прихваћених екстерних рејтинг агенција (Standard&Poors, Moody's, Fitch, итд.) с тим што се разликују стопе неизмирења у зависности од тога да ли је потраживање у локалној или иностраној валути.

У остала потраживања Групе спадају сва она потраживања која се не могу сврстати ни у једну од напред наведених категорија. У зависности од суштине конкретних осталих потраживања, као и од тога на кога се иста односе, за исправку вредности се користе следећи приступи:

- Уколико је потраживање специфицирано од једне стране за обрачун очекиваних кредитних губитака се користе подаци о стопи неизмирења обавеза објављени од напред наведених рејтинг агенција.
- Уколико се одређена потраживања односе на више груписаних појединачних износа, као најбоља апроксимација се за обрачун очекиваних кредитних губитака користе просечне стопе исправке вредности на банкарском тржишту.

Други параметар у калкулацији, LGD (loss given default), који подразумева висину губитка у случају неизмирења обавезе, користи се Базелски LGD у износу од 45% као најбоља тржишна пракса у недостатку интерно обрачунатог.

Следећа табела приказује развој резервисања по основу кредитног ризика од почетног до крајњег стања 2023. године:

	Утицај примене МСФИ 9
У хиљадама динара	
Ефекат прве примене МСФИ 9 на почетно стање	73.025
Повећање исправки вредности и резервисања у току године-нове набавке	32.090
Укидања исправки вредности и резервисања у току године - доспећа	(18.837)
Повећање исправки вредности и резервисања у току године	7.697
Стање на дан 31. децембар 2023. године	93.974

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Изложеност кредитном ризику, у погледу потраживања, приказана је и на основу старосне структуре потраживања која је дата у следећој табели:

Старосна структура потраживања	У хиљадама динара		
	31. децембар 2023.		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето Износ
Недоспело	7.894.114	631.923	7.262.191
Кашњење од 0-90 дана	3.106.797	192.602	2.914.195
Кашњење од 91-180 дана	867.157	403.900	463.257
Кашњење од 181-270 дана	311.893	109.630	202.263
Кашњење преко 271 дана	6.417.302	6.278.846	138.456
Укупно	18.597.263	7.616.901	10.980.362

51.3.2. Девизни ризик

Под девизним ризиком подразумева се вероватноћа настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Групе услед промене вредности девизних курса. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексиране страном валутом.

Група управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања, адекватности капитала и захтева за очувањем ликвидности.

Изложеност Групе девизном ризику на дан **31. децембра 2023. године** је дата у наредној табели:

	У хиљадама динара				
	USD	EUR	Остале валуте	РСД	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	60.716	297.072	2.770	360.558
Потраживања	575.837	1.931.397	476.284	7.996.844	10.980.362
Краткорочни финансијски пласмани	47.640	3.974.621	723.578	35.301.941	40.047.780
Готовински еквиваленти и готовина	107.042	536.057	222.060	2.678.783	3.543.942
Потраживања за нефактурисан приход	-	10.519	66.047	56.324	132.890
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	96.429	6.380.690	6.477.119
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	49.282	2.489.794	2.539.076
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	47.147	3.869.476	3.916.623
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	-	21.420	21.420
Укупно	730.519	6.513.310	1.881.470	52.417.352	61.542.651
Дугорочна резервисања	14.023	1.297.807	84.783	4.902.018	6.298.631
Математичка резерва	14.023	1.297.807	84.783	4.443.689	5.840.302
Резерве за изравнање ризика	-	-	-	136.915	136.915
Резерве за бонусе и попусте	-	-	-	321.414	321.414
Остале дугорочне обавезе	616	196.071	45.341	2.485.996	2.728.024
Краткорочне финансијске обавезе	617	96.538	14.081	1.242.513	1.353.749
Обавезе по основу штета	198.238	443.286	70.066	177.690	889.280
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	365.455	1.287.775	299.829	3.777.459	5.730.518
Резерве за преносне премије	-	-	976.382	18.402.666	19.379.048
Резерве за неистекле ризике	-	-	-	557.567	557.567
Друга пасивна временска разграничења (унапред обрачунати трошкови)	-	900	-	492.915	493.815
Резервисане штете	-	-	598.425	21.526.288	22.124.713
Укупно	578.949	3.322.377	2.088.907	53.565.112	59.555.345
Нето девизна позиција –					
31. децембар 2023. године	151.570	3.190.933	(207.437)	(1.147.760)	1.987.306

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Изложеност Групе девизном ризику на дан **31. децембра 2022. године** је дата у наредној табели:

	У хиљадама динара				
	USD	EUR	Остале валуте	РСД	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	59.976	530.580	1.870	592.426
Потраживања	572.140	2.340.936	565.881	6.236.724	9.715.681
Краткорочни финансијски пласмани	-	3.745.789	569.444	31.014.088	35.329.321
Готовински еквиваленти и готовина	79.946	702.754	229.812	1.479.766	2.492.278
Потраживања за нефактурисан приход	2.707	10.293	80.272	179.599	272.871
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	20.835	111.559	4.731.185	4.863.579
<i>Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	-	-	88.421	2.478.724	2.567.145
<i>Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	-	-	23.040	2.252.428	2.275.468
<i>Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	-	20.835	98	33	20.966
Укупно	654.793	6.880.583	2.087.548	43.643.232	53.266.156
Дугорочна резервисања	13.513	1.274.554	83.763	4.721.115	6.092.945
Математичка резерва	13.513	1.274.554	83.763	4.365.676	5.737.506
Резерве за изравнање ризика	-	-	-	126.071	126.071
Резерве за бонусе и попусте	-	-	-	229.368	229.368
Остале дугорочне обавезе	-	188.532	49.641	963.542	1.201.715
Краткорочне финансијске обавезе	-	86.588	13.218	375.749	475.555
Обавезе по основу штета	411.607	224.294	24.270	162.730	822.901
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	597.616	1.460.466	187.989	2.562.769	4.808.840
Резерве за преносне премије	-	-	911.626	15.926.649	16.838.275
Резерве за неистекле ризике	-	-	-	603.092	603.092
Друга пасивна временска разграничења (унапред обрачунати трошкови)	-	809	-	427.925	428.734
Резервисане штете	641	1.478.414	570.684	16.950.902	19.000.641
Укупно	1.023.377	4.713.657	1.841.191	42.694.473	50.272.698
Нето девизна позиција – 31. децембар 2022. године	(368.584)	2.166.926	246.357	948.759	2.993.458

Група је изложена девизном ризику првенствено преко дугорочних и финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути.

Група не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, с обзиром на то да у Републици Србији и Републици Српској такви инструменти нису уобичајени. Стабилност економског окружења у којем Група послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

51.3.3. Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промене имовине или обавеза, прихода или расхода због промене каматне стопе на тржишту. Висина тржишне каматне стопе највећи утицај има на део инвестиционог портфолија уложеног у депозите код банака и обвезнице.

Кретање тржишних каматних стопа на депозите везано је за кретање референтне стопе Народне банке Србије и регулаторних органа Републике Српске.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Изложеност Групе каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Група пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентираним у наредној табели:

	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	Облик улагања
<u>Финансијска имовина</u>		
Дугорочни финансијски пласмани	1,23%-6,10%	Државне ХОВ
	1,60%-2,50%	Орочени депозити
Потраживања	У висини прописане затезне камате	Потраживања
	1,50%-7,00%	Орочени депозити
Краткорочни финансијски пласмани	6,70%	Корпоративне обвезнице
	0,74%-7,00%	Државне ХОВ
	-	Остало
<u>Финансијске обавезе</u>		
Дугорочне обавезе	2,08%-7,50%	Дугорочни зајмови
Краткорочне обавезе	6,00%	Зајмови са доспећем до годину дана

Група прати промене каматних стопа на финансијском тржишту и у складу са променама предузима активности улагања у пласмане који носе мањи каматни ризик.

51.3.4. Ризик промене цене финансијског инструмента

Индекс најликвиднијих акција BELEX15 на дан 28.12. посматране године износио је 875,66 индексних поена и за 7,94% је виши у односу на исти дан претходне године када је износио 811,27 индексних поена.

Општи индекс акција BELEXline на дан 28.12. текуће године износио је 1.914,04 индексних поена и забележио је раст у односу на исти дан претходне године од 11,06%, када је износио 1.723,50 индексних поена.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Остали дугорочни финансијски пласмани	44.096	41.694
Потраживања	10.980.362	9.715.681
Краткорочни финансијски пласмани	604.904	452.821
Готовина и готовински еквиваленти	938.012	696.488
Потраживања за нефактурисан приход	132.890	272.871
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	6.477.119	4.863.579
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	2.539.076	2.567.145
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	3.916.623	2.275.468
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	21.420	20.966
	19.177.383	16.043.134
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	316.462	550.732
Краткорочни финансијски пласмани	39.440.223	34.876.496
Готовина и готовински еквиваленти	27.781	17.099
	39.784.466	35.444.327
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочни финансијски пласмани	2.653	4
Готовина и готовински еквиваленти	2.578.149	1.778.691
	2.580.802	1.778.695
	61.542.651	53.266.156
<i>Каматни геп:</i>		
- фиксна камата	5.640.333	(1.738.419)
- варијабилна камата	8.490	(737.765)
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Дугорочна резервисања	6.298.631	6.092.945
<i>Математичка резерва</i>	5.840.302	5.737.506
<i>Резерве за изравнање ризика</i>	136.915	126.071
<i>Резерве за бонусе и попусте</i>	321.414	229.368
Остале дугорочне обавезе	204.959	307.942
Краткорочне финансијске обавезе	41.498	31.048
Обавезе по основу штета	889.280	822.901
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	5.730.518	4.808.840
Резерве за преносне премије	19.379.048	16.838.275
Резерве за неистекле ризике	557.567	603.092
Друга пасивна временска разграничења (унапред обрачунати трошкови)	493.815	428.734
Резервисане штете	22.124.713	19.000.641
	55.720.029	48.934.418
<i>Каматносне</i>		
Остале дугорочне обавезе	2.523.065	893.773
Краткорочне финансијске обавезе	1.312.251	444.507
	3.835.316	1.338.280
	59.555.345	50.272.698

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
51.3.5. Ризик ликвидности

Ликвидност Групе, као њена способност да о року извршава доспеле обавезе, зависи са једне стране од билансне структуре, а са друге стране од усклађености прилива и одлива средстава.

Циљ управљања ризиком ликвидности је трајно одржавање ниског степена изложености ризику немогућности испуњавања обавеза, као и стварање претпоставки које обезбеђују проактивни приступ и превентивно идентификовање, мерење, процењивање и контролу ризика ликвидности.

Група управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће постојати могућност наплате потраживања.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2023				
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Преко 1 године	Укупно
<i>Доспећа финансијских средстава</i>					
Остали дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	360.558	360.558
Потраживања	9.405.841	1.248.922	285.531	40.068	10.980.362
Краткорочни финансијски пласмани	5.281.881	2.507.824	31.487.562	770.513	40.047.780
Готовински еквиваленти и готовина	3.539.255	-	-	4.687	3.543.942
Потраживања за нефактурисан приход	-	-	56.826	76.064	132.890
Техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	-	-	6.477.119	-	6.477.119
<i>Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара</i>	-	-	2.539.076	-	2.539.076
<i>Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара</i>	-	-	3.916.623	-	3.916.623
<i>Остале техничке резерве које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара</i>	-	-	21.420	-	21.420
Укупно	18.226.977	3.756.746	38.307.038	1.251.890	61.542.651
<i>Доспећа финансијских обавеза</i>					
Дугорочна резервисања	542.643	109	1.227.568	4.528.311	6.298.631
<i>Математичка резерва</i>	<i>542.643</i>	<i>109</i>	<i>771.388</i>	<i>4.526.162</i>	<i>5.840.302</i>
<i>Резерве за изравнање ризика</i>	-	-	134.766	2.149	136.915
<i>Резерве за бонусе и попусте</i>	-	-	321.414	-	321.414
Остале дугорочне обавезе	-	-	-	2.728.024	2.728.024
Краткорочне финансијске обавезе	71.800	221.191	1.034.637	26.121	1.353.749
Обавезе по основу штета	680.368	114.667	71.995	22.250	889.280
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	5.097.469	228.781	297.605	106.663	5.730.518
Резерве за преносне премије	-	-	18.017.344	1.361.704	19.379.048
Резерве за неистекле ризике	-	-	557.516	51	557.567
Друга пасивна временска разграничења (унапред обрачунати трошкови)	72.109	150.203	90.804	180.699	493.815
Резервисане штете	-	-	17.266.413	4.858.300	22.124.713
Укупно	6.464.389	714.951	38.563.882	13.812.123	59.555.345
Усклађеност средстава и обавеза на дан 31.12.2023.	11.762.588	3.041.795	(256.844)	(12.560.233)	1.987.306

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

	У хиљадама динара 31. децембар 2022.				
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Преко 1 године	Укупно
<i>Доспећа финансијских средстава</i>					
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	592.426	592.426
Потраживања	8.235.002	606.819	672.838	201.022	9.715.681
Краткорочни финансијски пласмани	7.677.606	2.150.197	25.417.563	83.955	35.329.321
Готовински еквиваленти и готовина	2.487.577	-	-	4.701	2.492.278
Потраживања за нефактурисан приход	1.916	-	177.838	93.117	272.871
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	4.863.579	-	4.863.579
<i>Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	-	-	2.567.145	-	2.567.145
<i>Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	-	-	2.275.468	-	2.275.468
<i>Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара</i>	-	-	20.966	-	20.966
Укупно	18.402.101	2.757.016	31.131.818	975.221	53.266.156
<i>Доспећа финансијских обавеза</i>					
Дугорочна резервисања	502.689	101	1.070.279	4.519.876	6.092.945
Математичка резерва	502.689	101	714.840	4.519.876	5.737.506
Резерве за изравнање ризика	-	-	126.071	-	126.071
Резерве за бонусе и попусте	-	-	229.368	-	229.368
Остале дугорочне обавезе	-	-	-	1.201.715	1.201.715
Краткорочне финансијске обавезе	30.677	67.684	355.879	21.315	475.555
Обавезе по основу штета	582.018	126.354	101.953	12.576	822.901
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	4.178.957	150.108	360.362	119.413	4.808.840
Резерве за преносне премије	-	-	16.838.275	-	16.838.275
Резерве за неистекле ризике	-	-	603.092	-	603.092
Друга пасивна временска разграничења (унапред обрачунати трошкови)	23.612	316.531	87.771	820	428.734
Резервисане штете	-	-	19.000.641	-	19.000.641
Укупно	5.317.953	660.778	38.418.252	5.875.715	50.272.698
Усклађеност средстава и обавеза на дан 31.12.2022.	13.084.148	2.096.238	(7.286.434)	(4.900.494)	2.993.458

На дан 31. децембра 2023. године најликвиднија имовина Групе, чија је рочност доспећа до месец дана, износи 18.226.977 хиљаде динара, а истовремено краткорочне обавезе које доспевају у року до месец дана износе 6.464.389 хиљаде динара, што указује да постоји вишак ликвидних средстава у односу на обавезе. Овај вишак ликвидних средстава преносиће се sukcesивно кроз наредне периоде, што указује да су створени услови за континуирано остваривање ликвидности Групе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
Фер вредност финансијских инструмената

	31. децембар 2023.		У хиљадама динара 31. децембар 2022.	
	Књиговод-	Фер вредност	Књиговод-	Фер вредност
	ствена		ствена	
	вредност		вредност	
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	360.558	360.558	592.426	592.426
Потраживања	10.980.362	10.980.362	9.715.681	9.715.681
Краткорочни финансијски пласмани	40.047.780	40.047.780	35.329.321	35.329.321
Готовина и еквиваленти	3.543.942	3.543.942	2.492.278	2.492.278
Остала потраживања	132.890	132.890	272.871	272.871
Стање на дан	55.065.532	55.065.532	48.402.577	48.402.577
Финансијске обавезе				
Остале дугорочне обавезе	2.728.024	2.728.024	1.201.715	1.201.715
Краткорочне финансијске обавезе	1.353.749	1.353.749	475.555	475.555
Обавезе по основу штета	889.280	889.280	822.901	822.901
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	5.730.518	5.730.518	4.808.840	4.808.840
Остале обавезе	493.815	493.815	428.734	428.734
Стање на дан	11.195.386	11.195.386	7.737.745	7.737.745

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произилази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произилази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене).
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произилази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности.

	У хиљадама динара 31. децембар 2023.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Финансијски пласмани	5.491.527	24.852.271	-	30.343.798
Стање на дан	5.491.527	24.852.271	-	39.343.798
	31. децембар 2022.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Финансијски пласмани	4.067.897	22.139.260	-	26.207.157
Стање на дан	4.067.897	22.139.260	-	26.207.157

Током године није било ставки које би по хијерархији мера фер вредности биле рекласификоване из једног нивоа у други. Група нема финансијске обавезе које се вреднују по фер вредности. Током године није било ставки које би по хијерархији мера фер вредности биле рекласификоване из једног нивоа у други.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
51.4. Обелодањивање података у складу са захтевима МСФИ 4 „Уговори о осигурању“
Структура обрачунате активне премије по врстама осигурања – диверсификованост портфолија осигурања

Структура обрачунате активне премије по врстама осигурања – диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

Врста осигурања	У хиљадама динара	
	2023. година	2022. година
(1) Осигурање од последица незгоде	1.316.380	1.166.717
(3) Осигурање моторних возила – каско	5.621.599	4.565.718
(7) Осигурање робе у превозу	516.132	572.065
Осигурање од одговорности због употребе моторних		
(10) возила	15.944.793	13.246.543
(8) и (9) Осигурање имовине	15.366.493	13.940.063
Остало	6.707.231	5.485.730
Укупно неживотно осигурање	45.472.628	38.976.836
(20) и (22) Животно осигурање	4.348.219	4.058.035
Укупна активна премија	49.820.847	43.034.871

Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета

Структура ликвидираних штета по носиоцима ризика дата је у табели у наставку:

	2023. година			У хиљадама динара		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Ликвидиране штете у самопридржају	2.886.591	16.573.190	19.459.781	2.915.952	14.211.732	17.127.685
Удео ретроцесионара и саосигурања у ликвидираним штетама (ликвидиране штете – пасива)	72.910	3.786.204	3.859.114	63.110	3.114.459	3.177.569
Укупно ликвидиране штете	2.959.501	20.359.395	23.318.896	2.979.062	17.326.192	20.305.254

* износ ликвидираних штета не садржи трошкове ликвидације

Структура ликвидираних штета по врстама осигурања-диверсификованост портфолија осигурања приказана је у табели у наставку:

Врста осигурања	У хиљадама динара	
	2023. година	2022. година
(1) Осигурање од последица незгоде	647.979	544.252
(3) Осигурање моторних возила – каско	3.844.501	2.981.424
(7) Осигурање робе у превозу	102.958	89.978
Осигурање од одговорности због употребе		
(10) моторних возила	5.985.123	5.264.334
(8) и (9) Осигурање имовине	7.879.823	6.714.723
Остало	1.899.011	1.731.481
Укупно неживотно осигурање	20.359.395	17.326.192
(20) и (22) Животно осигурање	2.959.501	2.979.062
Укупно ликвидиране штете	23.318.896	20.305.254

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Структура укупне премије према носиоцима ризика, приказана је у следећој табели:

	2023. година			У хиљадама динара 2022. година		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Премија у самопридржају	4.105.449	35.371.696	39.477.145	3.886.444	30.358.251	34.244.695
Удео ретроцесије и саосигурања (премија – пасива)	242.771	10.100.930	10.343.701	171.591	8.618.585	8.790.176
Укупна премија	4.348.220	45.472.626	49.820.846	4.058.035	38.976.836	43.034.871

Структура техничких резерви

Обрачун техничких резерви Група врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и релевантним интерним актима.

Структура техничких резерви носиоцима ризика, приказана је у следећој табели:

	2023. година			У хиљадама динара 2022. година		
	Живот	Неживот	Укупно	Живот	Неживот	Укупно
Техничке резерве у самопридржају	7.510.568	34.372.272	41.882.840	7.026.063	30.645.311	37.671.374
Техничке резерве које падају на терет саосигураваача и, ретроцесионара (пасива)	61.403	6.415.715	6.477.118	69.749	4.793.827	4.863.576
Укупно техничке резерве	7.571.971	40.787.987	48.359.958	7.095.812	35.439.138	42.534.950

	У хиљадама динара	
	2023. година	2022. година
1. Преносна премија укупног портфелја (неживот)	18.484.288	16.090.240
2. Резерве за неистекле ризике (неживот)	557.566	603.092
3. Резерве за бонусе и попусте (неживот)	94.396	111.047
4. Резервисане штете укупног портфелја (неживот)	21.514.822	18.508.688
5. Резерве за изравнање ризика (неживот)	136.915	126.071
6. Укупно техничке резерве – неживот	40.787.987	35.439.138
7. Преносна премија пренета у реосигурање (неживот)	2.512.222	2.538.892
8. Резервисане штете пренете у реосигурање (неживот)	3.903.493	2.254.936
9. Техничке резерве у самопридржају (неживот)	34.372.272	30.645.311
10. Преносна премија укупног портфелја (живот)	894.760	748.033
11. Математичка резерва осигурања	5.840.302	5.737.506
12. Резерве за бонусе и попусте (живот)	227.018	118.321
13. Резервисане штете укупног портфелја (живот)	609.891	491.952
14. Укупно техничке резерве – живот	7.571.971	7.095.812
15. Преносна премија пренета у реосигурање (живот)	26.854	28.253
16. Резервисане штете пренете у реосигурање (живот)	13.129	20.530
17. Математичка резерва пренета у реосигурање	21.420	20.966
18. Техничке резерве у самопридржају (живот)	7.510.568	7.026.063
19. Укупне техничке резерве	48.359.958	42.534.950
20. Укупно пренето у реосигурање	6.477.118	4.863.577
21. Укупне техничке резерве у самопридржају	41.882.840	37.671.374

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
Кретање преносне премије

Кретање преносне премије приказано је у табели у наставку:

	2023. година			У хиљадама динара 2022. година		
	Нето	Пасива	Бруто	Нето	Пасива	Бруто
Преносна премија –						
1. јануар	14.271.129	2.567.147	16.838.276	13.005.139	2.292.940	15.298.079
Бруто премија	39.476.019	10.494.255	49.970.274	34.242.907	8.928.327	43.171.234
Меродавна премија	(36.907.175)	(10.522.326)	(47.429.501)	(32.976.917)	(8.654.120)	(41.631.037)
Преносна премија –						
31. децембар	16.839.973	2.539.076	19.379.049	14.271.129	2.567.147	16.838.276

* Бруто премија = фактурисана премија у текућем (обрачунском) периоду.

Кретање резервисаних штета

Обрачун резервисаних штета врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и релевантним интерним актима.

Структура резервисаних штета:

	У хиљадама динара	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Резервисане пријављене штете	10.670.281	8.627.586
Резервисане непријављене штете	11.454.431	10.373.054
Укупно резервисане штете	22.124.712	19.000.640

Кретање **резервисаних пријављених (а неликвидираних) штета** презентује се у наставку:

	2023. година			У хиљадама динара 2022. година		
	Нето	Пасива	Бруто	Нето	Пасива	Бруто
Стање – 1. јануар	7.008.728	1.614.969	8.623.697	7.092.905	1.652.477	8.745.382
Промене резервисаних штета	503.110	1.543.474	2.046.584	(80.317)	(37.479)	(117.796)
Стање – 31. децембар	7.511.838	3.158.443	10.670.281	7.012.588	1.614.998	8.627.586

Кретање **резервисаних непријављених штета** презентује се у наставку:

	2023. година			У хиљадама динара 2022. година		
	Нето	Пасива	Бруто	Нето	Пасива	Бруто
Стање – 1. јануар	9.703.177	669.594	10.372.771	8.090.195	751.457	8.841.652
Промене резервисаних штета	955.890	125.770	1.081.660	1.613.265	(81.863)	1.531.402
Стање – 31. децембар	10.659.067	795.364	11.454.431	9.703.460	669.594	10.373.054

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

У шест табела које следе у наставку дати су прегледи штета матичног друштва, због немогућности консолидовања података на овом нивоу, а као последица специфичности појединих уговора о реосигурању и другачијег приступа појединачним штетама.

Матично друштво има и највећи материјални значај тј.учешће у укупним ликвидираним и резервисаним штетама.

Преглед износа штета пренетих из ранијег периода, према години настанка (у 000 РСД)

У 000 РСД	Пре 2018.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	3.301	1.320	2.087	600	8.617	676	5.446	-	12.890	910	25.195	-	57.536	3.506
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	3.452	845	991	-	1.553	243	565	495	750	270	2.632	-	9.943	1.853
Укупно живот	6.753	2.165	3.078	600	10.170	919	6.011	495	13.640	1.180	27.827	-	67.479	5.359
Осигурање од последица незгоде	-	10.130	-	4.695	-	5.783	879	25.521	1.152	13.357	1.428	10.205	3.459	69.691
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	100	5	630	317	-	5.171	-	5.493	730
Осигурање моторних возила	-	13.616	-	12.773	-	4.214	-	4.858	9.335	7.545	43.065	1.365	52.400	44.371
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	885	-	885	-
Осигурање ваздухоплова	55.076	-	551	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55.627	-
Осигурање пловних објеката	-	5.200	-	-	-	-	-	-	-	-	2.324	-	2.324	5.200
Осигурање робе у превозу	-	325.000	1.100	-	117.000	40.000	-	-	-	360	3.800	-	121.900	365.360
Осигурање од пожара и др. опасности	-	183.080	-	14.940	500	3.740	58.659	7.910	155.068	20.490	600.189	-	814.416	230.160
Остала осигурања имовине	-	25.585	-	8.355	-	3.950	117.885	5.920	154.887	17.281	148.702	450	421.474	61.541
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	998.060	969.587	34.042	236.612	125.206	356.185	49.304	265.193	169.957	231.954	361.127	133.974	1.737.696	2.193.505
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	551	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	551	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	4.773	110.343	4.156	24.288	3.326	24.102	1.325	14.611	1.368	29.964	30.241	22.321	45.189	225.629
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање јемства	-	-	93.678	-	-	-	1.376	-	18	-	-	-	95.072	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	4.000	-	-	1.500	-	1.500	4.000
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	2.000	-	600	-	800	-	75	3.092	-	3.092	3.475
Укупно неживот	1.058.460	1.642.541	133.527	303.663	246.032	438.674	229.433	329.443	492.102	321.026	1.201.524	168.315	3.361.078	3.203.662

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Преглед броја штета пренетих из ранијег периода, према години настанка (у комадима)

У комадима	Пре 2018.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање живота	32	3	17	1	35	3	33	-	57	4	109	-	283	11
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	116	2	33	-	31	1	16	2	28	2	48	-	272	7
Укупно живот	148	5	50	1	66	4	49	2	85	6	157	-	555	18
Осигурање од последица незгоде	-	31	-	20	-	22	3	32	10	54	31	37	44	196
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	1	1	3	6	-	320	-	327	4
Осигурање моторних возила	-	11	-	12	-	9	-	12	6	17	246	5	252	66
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	-
Осигурање ваздухоплова	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Осигурање пловних објеката	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Осигурање робе у превозу	-	1	1	-	1	1	-	-	-	1	3	-	5	3
Осигурање од пожара и др. опасности	-	10	-	4	1	3	1	5	13	5	28	-	43	27
Остала осигурања имовине	-	10	-	10	-	5	1	10	19	12	106	1	126	48
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	281	774	20	332	27	453	22	444	76	510	469	318	895	2.831
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	5	65	24	21	18	39	8	31	8	19	148	15	211	190
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање јемства	-	-	1	-	-	-	145	-	2	-	-	-	148	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	1
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ромоџ на путу	-	-	-	1	-	3	-	1	-	2	17	-	17	7
Укупно неживот	288	903	47	400	47	536	181	539	140	620	1.375	376	2.078	3.374

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
Преглед решених штета у току 2023. године по врсти осигурања и према години настанка

у 000 РСД	Пре 2018.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		2023.		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	-	1.901	177	987	83	1.027	5.320	3.702	13.253	4.365	137.361	9.617	238.011	8.232	394.205	29.831
Добровољно здравствено осигурање	2	-	-	-	-	-	2.924	337	10.983	-	159.063	-	735.185	-	908.157	337
Осигурање моторних возила	-	2.993	42	-	2.193	837	31.160	359	74.744	2.599	612.771	3.097	2.314.402	6.797	3.035.312	16.682
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	2.594	-	5.281	-	6.360	-	468	-	14.703	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	558	-	-	-	20.441	-	-	-	-	-	20.999	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	5.887	-	33.356	-	39.343	-
Осигурање робе у превозу	1.696	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70.901	-	16.975	-	89.572	-
Осигурање од пожара и др. опасности	-	2.316	-	-	293	295	94.304	1.462	32.335	14.878	489.112	458	953.834	1.562	1.569.878	20.971
Остала осигурања имовине	22	858	-	2.477	178	-	2.432	512	282.622	445	333.733	144	3.170.838	2.787	3.789.825	7.223
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	96.450	218.429	14.020	57.744	63.214	59.429	55.676	64.892	232.657	54.829	1.091.751	148.854	3.147.479	107.388	4.701.247	711.565
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.437	-	4.437	-
Осигурање од опште одговорности	15.568	15.408	6.160	6.156	8.384	4.220	6.305	783	21.368	1.989	78.471	1.767	135.180	1.635	271.436	31.958
Осигурање кредита	-	-	228	-	35	-	592	-	2.645	-	28.905	-	5.932	-	38.337	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	555	-	10.415	-	333	-	149	-	1.083	-	12.535	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	-	77	-	76.034	17.334	23.456	-	99.567	17.334
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	83	387	-	5.503	-	62.794	-	111.560	-	180.244	83
Укупно неживот	113.738	241.905	20.627	67.364	75.493	65.891	212.109	72.047	702.342	79.105	3.153.292	181.271	10.892.196	128.401	15.169.797	835.984
Осигурање живота	366	-	457	-	2.562	280	11.109	-	31.408	445	342.042	-	2.456.380	150	2.844.324	875
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	20	-	69	-	311	-	638	198	3570	197	30491	248	51480	193	86.579	836
Укупно живот	386	-	526	-	2.873	280	11.747	198	34.978	642	372.533	248	2.507.860	343	2.930.903	1.711
УКУПНО	114.124	241.905	21.153	67.364	78.366	66.171	223.856	72.245	737.320	79.747	3.525.825	181.519	13.400.056	128.744	18.100.700	837.695

Напомена: дати подаци представљају решене штете без одбијених

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Преглед решених штета у току 2023. године по врсти осигурања и према години настанка (по броју)

Број	Пре 2018.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		2023.		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Добровољно здравствено осигурање	2	-	1	-	4	-	89	1	336	18.975	103.014	-	122.421	-	1	-
Осигурање моторних возила	-	1	1	1	30	2	536	2	862	9	4.637	8	20.594	8	26.660	31
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	42	-	37	-	39	-	7	-	125	-
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	6	-	15	-	22	-
Осигурање робе у превозу	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	-	95	-	140	-
Осигурање од пожара и др. опасности	-	3	-	-	1	1	1	2	9	3	348	2	5.055	-	5.414	11
Остала осигурања имовине	2	2	-	4	4	-	12	1	87	2	3.496	-	20.418	1	24.019	10
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	81	203	36	106	84	146	198	169	574	218	4.425	477	18.145	312	23.543	1.631
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-
Осигурање од опште одговорности	30	10	34	5	29	13	60	5	207	5	917	12	2.696	6	3.973	56
Осигурање кредита	-	-	6	-	3	-	21	-	219	-	1.202	-	221	-	1.672	-
Осигурање јемства	-	-	-	-	1	-	954	-	16	-	51	-	28	-	1.050	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	7	-	43	-	51	-
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	4	-	110	-	1.903	-	6.545	-	8.562	-
Укупно неживот	116	228	82	124	160	170	1.969	193	2.639	263	38.694	557	183.443	371	227.103	1.906
Осигурање живота	6	-	8	-	54	1	70	-	181	2	1.980	-	19.388	3	21.687	6
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2	-	1	-	7	-	34	-	80	2	850	6	1.536	1	2.510	9
Укупно живот	8	-	9	-	61	1	104	-	261	4	2.830	6	20.924	4	24.197	15
УКУПНО	124	228	91	124	221	171	2.073	193	2.900	267	41.524	563	204.367	375	251.300	1.921

Напомена: дати подаци представљају решене штете без одбијених.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Преглед резервисаних пријављених штета према години настанка на дан 31. децембар 2023. године

У 000 РСД	Пре 2018.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		2023.		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	-	8.757	-	3.501	-	4.939	212	24.576	42	12.560	100	14.096	820	5.606	1.174	74.035
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	100	-	330	-	-	218	660	4.611	-	4.829	1.090
Осигурање моторних возила	-	10.216	-	10.242	-	3.569	-	2.789	43	2.862	1.978	5.892	81.427	5.233	83.448	40.803
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19.374	-	19.374	-
Осигурање ваздухоплова	52.934	-	529	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.000	-	58.463	-
Осигурање пловних објеката	-	5.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.000	-	2.000	5.200
Осигурање робе у превозу	-	325.000	-	-	117.000	40.000	-	-	-	118.000	-	-	2.425	-	119.425	483.000
Осигурање од пожара и др. опасности	-	181.900	-	15.863	-	3.500	-	7.850	42.000	44.450	65.003	49.578	470.604	11.390	577.607	314.531
Остала осигурања имовине	-	23.610	-	8.223	-	4.150	117.885	6.170	16.889	34.802	30.403	18.375	1.183.402	8.020	1.348.579	103.350
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	1.141.507	841.897	35.966	179.973	66.043	369.225	40.185	274.850	174.125	259.486	247.613	276.653	332.084	110.349	2.037.523	2.312.433
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	529	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	529	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	1.000	-
Осигурање од опште одговорности	8.958	80.511	947	15.354	3.232	19.681	1.769	19.843	585	29.120	10.633	37.203	14.530	5.150	40.654	206.862
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање јемства	-	-	93.678	-	-	-	251	-	-	-	-	-	-	-	93.929	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	4.000	-	-	-	78.000	8.750	365	8.750	82.365
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	2.000	-	200	-	800	-	100	-	-	759	150	759	3.250
Укупно неживот	1.203.928	1.477.091	131.120	235.156	186.275	445.364	160.302	341.208	233.684	501.380	355.948	480.457	2.126.786	146.263	4.398.043	3.626.919
Осигурање живота	2.096	1.320	2.087	-	7.226	701	4.756	-	10.143	820	13.598	-	36.892	-	76.798	2.841
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	1441	845	965	-	1552	256	709	1035	683	350	1661	-	5771	406	12.782	2.892
Укупно живот	3.537	2.165	3.052	0	8.778	957	5.465	1.035	10.826	1.170	15.259	0	42.663	406	89.580	5.733
УКУПНО	1.207.465	1.479.256	134.172	235.156	195.053	446.321	165.767	342.243	244.510	502.550	371.207	480.457	2.169.449	146.669	4.487.623	3.632.652

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Преглед резервисаних пријављених штета према години настанка на дан 31. децембар 2023. године (број)

У комадима	Пре 2018.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		2023.		Укупно	
	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору	Редовне	У спору
Осигурање од последица незгоде	-	22	-	11	-	17	2	23	2	45	3	47	25	26	32	191
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	7	2	396	-	403	5
Осигурање моторних возила	-	10	-	9	-	7	-	9	2	8	8	14	226	16	236	73
Осигурање шинских возила	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7	-
Осигурање ваздухоплова	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-
Осигурање пловних објеката	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	1
Осигурање робе у превозу	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	4	-	5	3
Осигурање од пожара и др. опасности	-	8	-	4	-	2	-	3	2	8	3	6	58	6	63	37
Остала осигурања имовине	-	8	-	6	-	5	1	8	3	16	7	9	45	9	56	61
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	266	574	20	232	15	328	19	386	16	460	46	503	420	270	802	2.753
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Осигурање од опште одговорности	6	48	5	15	13	28	9	33	2	21	18	30	164	16	217	191
Осигурање кредита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање јемства	-	-	1	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	15	-
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	3	1	3	3
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	1	-	1	-	1	-	2	-	-	8	1	8	6
Укупно неживот	274	672	27	278	29	390	45	466	27	561	92	612	1.361	345	1.855	3.324
Осигурање живота	12	3	17	-	31	2	28	-	51	3	43	-	138	-	320	8
Допунско осигурање уз осигурање живота	29	2	32	-	31	1	19	3	22	2	30	-	50	3	213	11
Укупно живот	41	5	49	-	62	3	47	3	73	5	73	-	188	3	533	19
УКУПНО	315	677	76	278	91	393	92	469	100	566	165	612	1.549	348	2.388	3.343

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

Подаци у вези са историјским развојем штете Дунав РЕ приказани су у следећим табелама:

Преглед решених штета у току 2023. године по врсти осигурања и према годинама настанка
(по износу)

У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	42	-	-	153	43	14.496	169.900	184.634
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	16.606	9.850	5.012	62.646	94.114
Осигурање моторних возила	53	725	313	307	1.989	110.919	550.820	665.126
Осигурање шинских возила	-	-	-	1.156	2.377	204	827	4.564
Осигурање ваздухоплова	-	-	558	-	20.439	-	-	20.997
Осигурање пловних објеката	-	-	-	47	189	182	1.319	1.737
Осигурање робе у превозу	2.530	-	-	23	1.209	4.602	4.289	12.653
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	2	5.438	46.014	110.815	72.923	276.958	1.341.380	1.853.530
Остала осигурања имовине	87	-	2.620	-	249.925	145.206	1.374.872	1.772.710
Осигурање од одг. Због употребе моторних возила	13.075	323	3.026	6.508	12.269	-	682.777	717.978
Осигурање од одг. Због употребе ваздухоплова	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од одг. Због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	1	3.996	3.997
Осигурање од опште одговорности	970	673	-	305	7.891	7.648	6.681	24.168
Осигурање кредита	-	-	-	19.361	3.026	15.786	52.344	90.517
Осигурање јемства	-	-	-	248	1.535	698	5.530	8.011
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	59	30.440	2.420	32.919
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	26	281	23.172	23.479
Укупно неживот	16.759	7.159	52.531	155.529	383.750	612.433	4.282.973	5.511.134
Осигурање живота	-	-	-	-	86	2.605	14.414	17.105
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	-	526	-	559	-	4.938	3.757	9.780
Укупно живот	-	526	-	559	86	7.543	18.171	26.885
УКУПНО	16.759	7.685	52.531	156.088	383.836	619.976	4.301.144	5.538.019

Преглед решених штета у току 2023. године по врсти осигурања и према годинама настанка
(у комадима)

У комадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	4	-	-	1	1	6	3	15
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	2	6	1	9
Осигурање моторних возила	24	35	3	4	3	6	19	94
Осигурање шинских возила	-	1	-	-	1	2	-	4
Осигурање ваздухоплова	1	1	-	-	-	1	-	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	1	-	2	3
Осигурање робе у превозу	1	1	1	1	4	4	7	19
Осигурање имовине од пожара и др. Опасности	27	10	11	17	21	43	81	210
Остала осигурања имовине	8	-	4	7	15	32	102	168
Осигурање од одг. Због употребе моторних возила	30	4	2	1	-	1	3	41
Осигурање од одг. Због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	1	-	-	2
Осигурање од одг. Због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	1	1
Осигурање од опште одговорности	1	-	2	8	2	9	13	35
Осигурање кредита	-	-	-	1	-	2	1	4
Осигурање јемства	-	1	-	-	1	1	2	5
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	2	-	5	7
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно неживот	97	53	23	40	54	113	240	620
Осигурање живота	-	1	-	2	-	1	3	7
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	-	-	1	-	1	9	15
Укупно живот	4	1	-	3	-	2	12	22
УКУПНО	101	54	23	43	54	115	252	642

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
Преглед резервисаних пријављених штета према годинама настанка на дан 31. децембар 2023. (број)

У командама	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	4	-	-	1	1	6	3	15
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	2	6	1	9
Осигурање моторних возила	24	35	3	4	3	6	19	94
Осигурање шинских возила	-	1	-	-	1	2	-	4
Осигурање ваздухоплова	1	1	-	-	-	1	-	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	1	-	2	3
Осигурање робе у превозу	1	1	1	1	4	4	7	19
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	27	10	11	17	21	43	81	210
Остала осигурања имовине	8	-	4	7	15	32	102	168
Осигурање од одг. Због употребе моторних возила	30	4	2	1	-	1	3	41
Осигурање од одг. Због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	1	-	-	2
Осигурање од одг. Због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	1	1
Осигурање од опште одговорности	1	-	2	8	2	9	13	35
Осигурање кредита	-	-	-	1	-	2	1	4
Осигурање јемства	-	1	-	-	1	1	2	5
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	2	-	5	7
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно неживот	97	53	23	40	54	113	240	620
Осигурање живота	-	1	-	2	-	1	3	7
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	-	-	1	-	1	9	15
Укупно живот	4	1	-	3	-	2	12	22
УКУПНО	101	54	23	43	54	115	252	642

Преглед резервисаних пријављених штета према годинама настанка на дан 31. децембар 2023.
(у 000 РСД)

	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Укупно
Осигурање од последица незгоде	29	-	-	71	9	2.056	2.700	4.865
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	7.951	394	300	8.645
Осигурање моторних возила	825	89	2.557	1.246	615	2.332	66.186	73.850
Осигурање шинских возила	-	18	-	-	12	128	-	158
Осигурање ваздухоплова	52.928	523	-	-	-	1.113	-	54.564
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	-	-	1.560	1.560
Осигурање робе у превозу	250.893	720	42.893	360	12.422	1.794	7.858	316.940
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	45.113	3.004	4.214	77.048	108.795	102.031	740.473	1.080.678
Остала осигурања имовине	3.325	-	11.083	119.895	128.435	12.553	1.302.900	1.578.191
Осигурање од одг. Због употребе моторних возила	238.800	882	11.618	9.062	-	58.587	489	319.438
Осигурање од одг. Због употребе ваздухоплова	529	-	-	-	580	-	-	1.109
Осигурање од одг. Због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	900	900
Осигурање од опште одговорности	70	-	803	1.553	274	5.475	34.364	42.539
Осигурање кредита	-	-	-	91.234	-	335	24.677	116.246
Осигурање јемства	-	46.839	-	-	111	69	216	47.235
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	309	-	6.248	6.557
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно неживот	592.512	52.075	73.168	300.469	259.513	186.867	2.188.871	3.653.475
Осигурање живота	-	465	-	1.437	-	4.825	768	7.495
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.014	-	-	408	-	165	3.225	5.812
Укупно живот	2.014	465	-	1.845	-	4.990	3.993	13.307
УКУПНО	594.526	52.540	73.168	302.314	259.513	191.857	2.192.864	3.666.782

Износ у табели је приказан без трошкова резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
Преглед броја штета пренетих из ранијег периода, према годинама настанка (у комадима)

У комадима	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање живота	-	1	-	1	3	3	8
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	3	-	3	-	7	17
Укупно живот	4	4	-	4	3	10	25
Осигурање од последица незгоде	5	-	-	2	1	9	17
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	4	4	7	15
Осигурање моторних возила	28	53	45	7	9	17	159
Осигурање шинских возила	-	1	-	-	1	2	4
Осигурање ваздухоплова	1	1	-	-	-	1	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	1	1	4	6
Осигурање робе у превозу	3	1	1	3	9	26	43
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	28	11	14	19	30	93	195
Остала осигурања имовине	14	2	5	13	27	113	174
Осигурање од одг. Због употребе моторних возила	30	5	3	2	-	1	41
Осигурање од одг. Због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	1	-	2
Осигурање од одг. Због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	6	2	2	4	9	23	46
Осигурање кредита	-	-	-	1	-	2	3
Осигурање јемства	-	1	-	1	-	2	4
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	3	-	3
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	1	2	3
Укупно неживот	116	77	70	57	96	302	718

Преглед износа штета пренетих из ранијег периода, према годинама настанка (у 000 РСД)

У хиљадама РСД	Пре 2018	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање живота	-	465	-	572	125	6.606	7.768
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.017	526	-	1.047	-	5.100	8.690
Укупно живот	2.017	991	-	1.619	125	11.706	16.458
Осигурање од последица незгоде	102	-	-	108	105	17.699	18.014
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	15.831	263	694	16.788
Осигурање моторних возила	1.396	718	3.010	1.576	3.605	30.437	40.742
Осигурање шинских возила	-	20	-	-	64	128	212
Осигурање ваздухоплова	55.070	544	-	-	-	1.115	56.729
Осигурање пловних објеката	-	-	-	110	274	806	1.190
Осигурање робе у превозу	249.344	720	39.894	827	2.819	7.086	300.690
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	29.023	4.554	68.035	151.250	244.765	307.150	804.777
Остала осигурања имовине	3.426	314	10.558	128.078	244.785	57.256	444.417
Осигурање од одг. Због употребе моторних возила	239.730	3.759	16.329	14.476	-	17.598	291.892
Осигурање од одг. Због употребе ваздухоплова	551	-	-	-	581	-	1.132
Осигурање од одг. Због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	953	133	803	668	12.339	14.474	29.370
Осигурање кредита	-	-	-	33.600	-	79	33.679
Осигурање јемства	-	46.839	-	34	-	86	46.959
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	429	-	429
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	16	371	387
Укупно неживот	579.595	57.601	138.629	346.558	510.045	454.979	2.087.407

Износ у табели је приказан без трошкова резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
52. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2023. године Група је тужена страна у 53 судска спора, ван области осигурања. Укупна вредност спорова који се воде против Групе је 19.150 хиљаде динара. Укупан износ резервисања по основу спорова ван осигурања је 29.861 хиљада динара.

На дан 31. децембра 2023. године Група је тужена страна у 3.825 судска спора по основу одштетних захтева. У свим случајевима у којима се одштетни захтев односи на накнаду из уговора о осигурању извршена је резервација у оквиру резервисаних пријављених штета.

Група сматра, имајући у виду износ резервисаних средстава, да исходи спорова који су у току неће имати материјално значајне негативне ефекте на финансијско стање или резултат пословања Групе.

53. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

Матично правно лице Друштва је Република Србија која има значајан утицај кроз учешће у основном капиталу од 76,703%, Акционарски фонд има учешће од 3,609%, а остали акционари 19,687%.

Трансакције између повезаних страна унутар Групе, као и неизмирена салда, елиминисани су приликом израде ових консолидованих финансијских извештаја Групе.

Примања и накнаде кључног руководства – чланова Надзорног и Извршног одбора Матичног друштва и чланица Групе чија основна делатност је осигурање / реосигурање приказана су у следећој табели:

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2023.	2022.
Примања и накнаде кључног руководства – чланова Надзорног и Извршног одбора	78.243	97.916

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	У хиљадама динара	
На дан 31. децембра	2023.	2022.
Потраживања (премија) – бруто	1.972.870	2.082.052
Остала потраживања	573.465	605.202
Обавезе	42.516	44.869

	У хиљадама динара	
Година која се завршила дана 31. децембра	2023.	2022.
Фактурисана премија	3.630.357	3.182.090
Остали приходи	143	2.273
Расходи накнада штета и уговорених износа	1.485.233	1.485.099
Расходи за бонусе и попусте	476.626	444.000
Трошкови материјала, енергије	147.364	129.168

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године

По основу приказаних трансакција са друштвима у државном власништву Група је имала потраживања и обавезе, односно приходе и расходе који настају као резултат редовних пословних процеса, а који нису предмет обелодањивања (резервисане штете, функционални доприноси, трансакције по основу уговора о саосигурању и реосигурању са са(рео)сигуравачима).

На дан 31. децембра	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
<i>Потраживања (премија) - бруто</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	1.230.425	1.815.284
Банка Поштанска штедионица а.д.	700.115	229.301
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	42.330	37.467
	1.972.870	2.082.052
<i>Остала потраживања</i>		
Банка Поштанска штедионица а.д.	1.300.000	817.434
	1.300.000	817.434
<i>Готовински еквиваленти и готовина</i>		
Банка Поштанска штедионица а.д.	741.881	734.584
	741.881	734.584
<i>Обавезе</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	98	113
Банка Поштанска штедионица а.д.	280	44.756
	378	44.869
Година која се завршила дана 31. децембра	У хиљадама динара	
	2023.	2022.
<i>Приходи од премије</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	1.695.808	1.670.172
Банка Поштанска штедионица а.д.	1.672.936	1.288.746
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	261.613	223.172
	3.630.357	3.182.090
<i>Остали приходи</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	55	22
Банка Поштанска штедионица а.д.	88	2.251
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	-	0
	143	2.273
<i>Расходи накнада штета и уговорених износа</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	392.056	499.249
Банка Поштанска штедионица а.д.	1.092.071	985.025
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	1.106	825
	1.485.233	1.485.099
<i>Расходи за бонусе и попусте</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	305.941	311.217
Банка Поштанска штедионица а.д.	109.461	81.610
Контрола летења Србије и Црне Горе СМАТСА д.о.о.	61.224	47.173
	476.626	440.000
<i>Трошкови материјала, енергије</i>		
Јавно предузеће Електропривреда Србије	147.364	129.168
	147.364	129.168

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2023. године

Републички органи, органи аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе као и јавна предузећа (јавни и секторски наручиоци у смислу Закона о јавним набавкама) имају обавезу да услуге осигурања прибављају у поступку јавних набавки објављивањем позива и конкурсне документације на Порталу јавних набавки.

Поступак, садржина конкурсне документације као и други услови за учешће привредних субјеката у поступку одређени су Законом о јавним набавкама. Поступак је јаван и транспарентан и по објављеном позиву своју понуду могу поднети сва правна лица која задовољавају услове прописане конкурсном документацијом. Компанија учествује у поступцима јавних набавки услуге осигурања као понуђач, где нуди своје услуге са другим учесницима на тржишту.

54. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Дана 25.04.2024. године Скупштина акционара Групе на редовној седници донела је одлуку о расподели добити за 2023. годину и исплати дивиденде из остварене добити по финансијским извештајима за 2023. годину у укупном бруто износу од РСД 784.370 хиљада. До дана ових финансијских извештаја исплата није извршена, планирано је да буде извршена 5. јула 2024. године.

Дана 19.04.2024. године на седници Скупштине „Дунав Турист“ д.о.о. Златибор у ликвидацији донета је одлука о окончању поступка ликвидације имајући у виду да су истекли законски рокови за обавештавање поверилаца и да је друштво обавило радње у циљу спровођења поступка ликвидације, те како се против друштва не воде никакви други поступци и стекли су се услови за доношење одлуке о окончању поступка ликвидације. Пријављена потраживања су намирена а преостала новчана средства на текућим рачунима Друштва у укупном износу од РСД 1.319 хиљада на дан израде завршног ликвидационог биланса, умањено за износ провизије пословних банака код којих Друштво има текуће рачуне, расподељују се Компанији Дунав осигурање а.д.о. која ће по спроведеном брисању привредног друштва Дунав турист д.о.о. Златибор – у ликвидацији из Регистра привредних субјеката бити једини власник преостале имовине. Дана 10.05.2024. године извршено је брисање друштва из Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре.

Дана 31.01.2024. године група је извршила плаћање аванса у износу од 10.796 хиљада евра, односно РСД 1.265.226 хиљада што чини 35% купопродајне цене објекта за који је Матична компанија склопила Уговор о купопродаји непокретности, пословног објекта у Београду који је закључен 20.12.2022. године. Купопродајна цена за непокретност износи 30.846 хиљада евра, од чега је до дана ових финансијских извештаја авансно исплаћено 90% односно 27.761 хиљада евра, односно РСД 3.256.136 хиљада укључујући и плаћање из 2022. и 2023. године.

Није било других усклађујућих догађаја након биланса стања који могу утицати на финансијски положај и резултат Групе на дан 31. децембра 2023. године и за годину тада завршену, укључујући и било какве негативне развоје спорова у току против Друштва, нити нових материјално значајних судских и других спорова, који би захтевали додатна обелодањивања или корекције приложених појединачних финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2023. године
55. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција консолидованог биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	31. децембар 2023.	31. децембар 2022.
EUR	117,1737	117,3224
USD	105,8671	110,1515
GBP	135,0550	132,7026
BAM	59,9100	59,9860
CHF	125,5343	119,2543

У Београду, 17. јуна 2023. године.

 Ивана Соковић Председник Извршног одбора	 Зоран Суботић Члан Извршног одбора	 Андрија Павловић Директор Финансијске функције, Лице одговорно за састављање финансијских извештаја
--	--	--